

07/11/0

A-SCHULE WEST

MINUTENBLAD

DOSSIER No.

OD 110

NAAM: SABOTAGE SCHOOL SEEHOF "ZORGVLETT"

1. Gezien. Kan voorlopig opgeleid worden.
Afdeling CW.12 Maart 1947.
2. Opgevraagd omdat 110 vroeger "Corps Diplomatique" was. Geen actie
genomen. 11.10.47 C 5
3. *Ingenieur van technische aspecten PHCO 23-12-53 v7*

INHOUDSOPGAVE

DOSSIER Nr. : OD 110

NAAM : "SEEHOF"

Volg Nr.	AFZENDER	Agenda Nr.	INGELEGD	
			Datum	Par.
1	plattegrond van Sorghvliet "Seehof"		15.11.47	<i>fns</i>
2	Uittreksel rapport Walter Mueller		"	<i>fns</i>
3	Interrogation-Report F.A.Bakker		"	<i>fns</i>
4	Rapport J.W.H.Flaskamp van 16.6.45		"	<i>fns</i>
5	Interrogation-Report J.W.H.Flaskamp		"	<i>fns</i>
6	" " " "		"	<i>fns</i>
7	Appendix III - " H.F.M.van Wiele		"	<i>fns</i>
8	" II " "		"	<i>fns</i>
9	" I " "		"	<i>fns</i>
10	Preliminary-Report "		"	<i>fns</i>
11	O30-Report Robert de Vreese		"	<i>fns</i>
12	Beschouwing Seehof 1943		"	<i>fns</i>
13	Lijst Personeel Seehof		"	<i>fns</i>
14	Lt-Kol.Mampuy, Min.v.Landsverd.Belgie dd.22.6.45		"	<i>fns</i>
15	Hff.OD/BNV dd.4.8.45		"	<i>fns</i>
16	Rapport dd.Deptember 45 "Seehof"		"	<i>fns</i>
17	Libert,L.dd.27.12.45 (Brugge (B))(Krijgsaud.)		"	<i>fns</i>
18	BNV Belgie dd.8.1.46		"	<i>fns</i>
19	Maj. "azenbrg dd.15.1.46		"	<i>fns</i>
20	Krantenuitknipsel "De Waarheid" dd. 14.2.46		"	<i>fns</i>
21	BI Brussel dd.5.2.46		"	<i>fns</i>
22	BI Wassenaar dd.6.3.46		"	<i>fns</i>
23	BI Brussel dd.5.3.46		"	<i>fns</i>
24	Min.v.Landsverd. Belgie dd.9.3.46		"	<i>fns</i>
25	" " " " " 11.3.46		"	<i>fns</i>
26	Major Noest dd.27.3.46		"	<i>fns</i>
27	Mr.C.L.W.Fock, Reg.Comm.Alg.Dienst dd.8.4.46		"	<i>fns</i>

Verdere gegevens betr. A-SCHULE WEST opgemaakt
door Sectie K:

Processen-verbaal contra:

Mathijs WITJENS (C-doss)
Gilles Ernst Willem de WIJS (C-dossier)
Helene Louise ten CATE BROUWER (PD 8314)
Jan Jacobus Bate SPREIJ. (PD 621)

15.9.49
ACD I

Handwritten signature

Bij dit rapport is gevoegd:

Een proces-verbaal betreffende Jan Jacobus Sprey

Een rapport betreffende Sprey

Een afschrift proces-verbaal contra Helene Louise ten Cate Brouwer

Een afschrift proces-verbaal contra Matthijs Witjens

Een proces-verbaal contra Gilles Ernst Willem de Wijs.

's-Gravenhage, 1 April 1949.

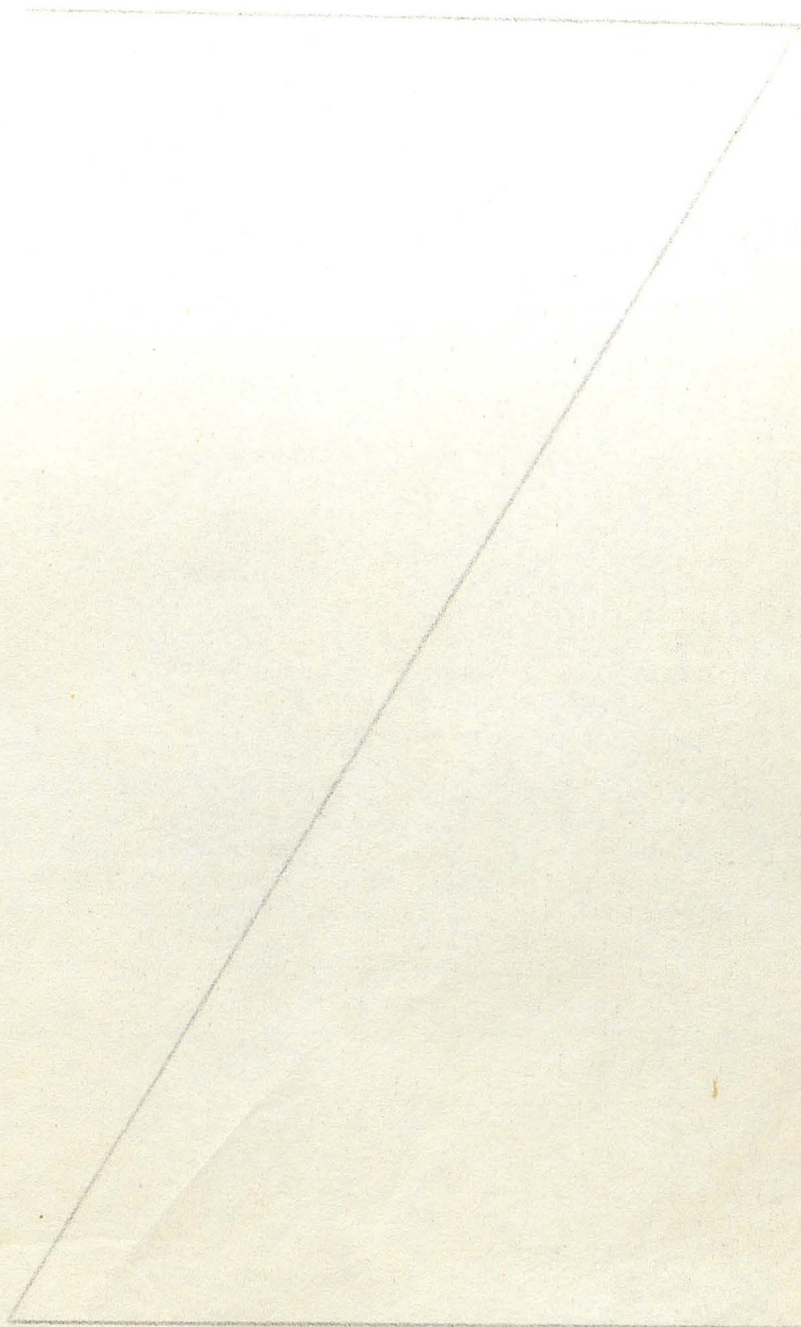
MINISTERIE VAN JUSTITIE
BUREAU KABINET
SECTIE K.

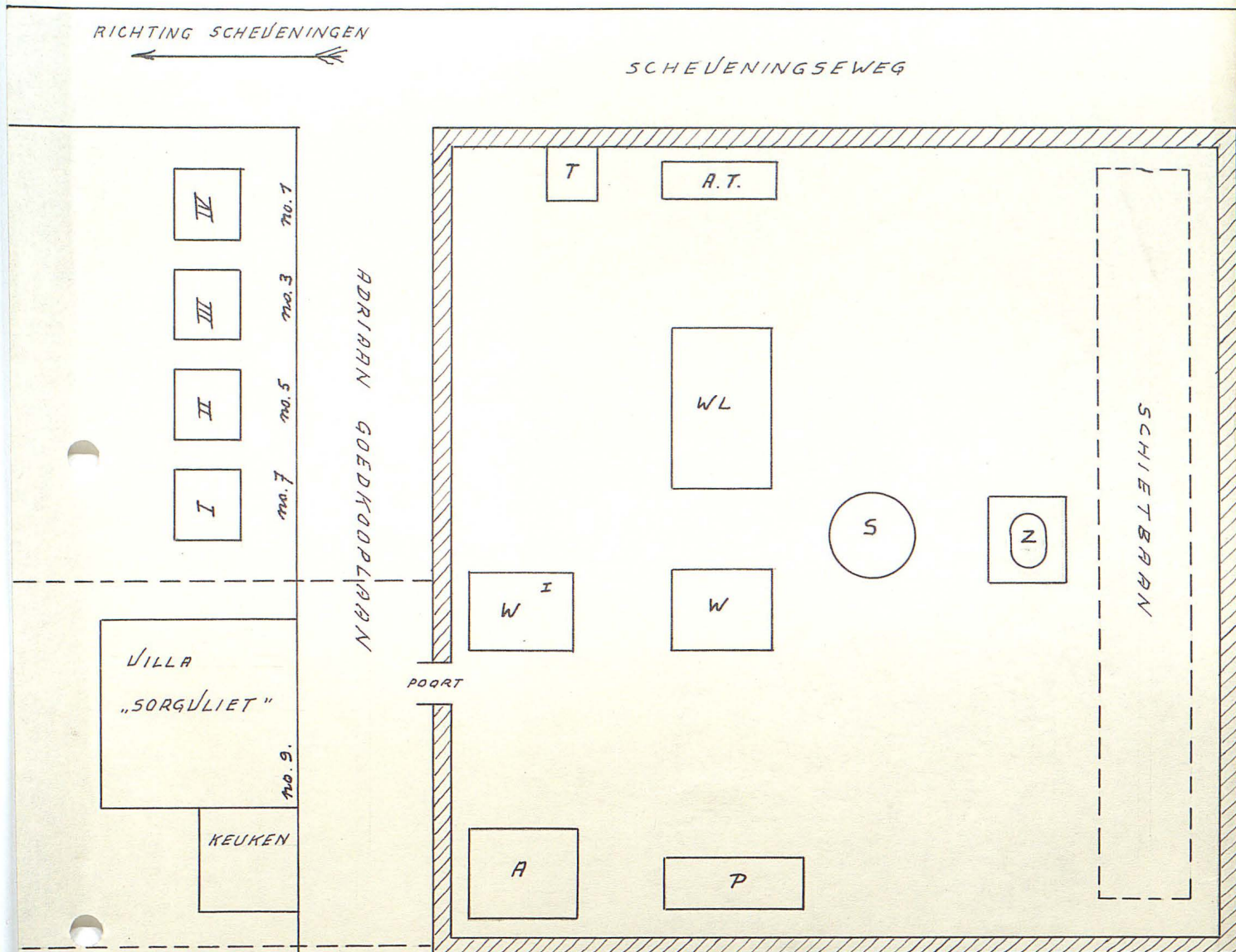
In de loop van de oorlogsjaren 1940-1945 kwam men aan het Reichssicherheitshauptamt (R.S.H.A.) te Berlijn tot de conclusie dat het spionnagesysteem van de Duitsers wat haar doelmatigheid betrof ver ten achter stond bij de Engelse spionnagedienst. In aanmerking dient hierbij te worden genomen dat het Engelse spionnage-systeem reeds een ervaring had van tientallen jaren. Reeds voor de oorlog 1914 hadden de Duitsers een spionnage-systeem opgebouwd, doch door de capitulatie in 1918 viel het gehele systeem weer uit elkander. Teneinde na de in 1940 aangevangen oorlog over een spionnage-systeem te kunnen beschikken dat gelijkwaardig, zo niet beter was dan de Engelse, werden na het uitbreken van de oorlog door het R.S.H.A. (Amt VI) te Berlijn, spionnage- en sabotagescholen opgericht. Voor dat doel koos men in de eerste plaats de door de Duitsers bezette gebieden, t.w. Frankrijk, Noorwegen, Denemarken en Nederland. Voor deze scholen werden betrouwbare en ter zake kundige bewoners dier gebieden gezocht, die met de oprichting der school werden belast. Over elk van deze scholen werd vanwege het R.S.H.A. te Berlijn een aan dit Amt verbonden persoon aangewezen, die met de algemene inspectie belast werd. In Oslo is kort na de bezetting van Noorwegen een school opgericht, aan welke school een zekere Hauptsturmführer Becker een tijdlang de leiding had. Ook in Frankrijk werd na de bezetting van dit land in de omgeving van Parijs een dergelijke school opgericht. In Denemarken stond de school onder leiding van Hauptsturmführer Schwert. In België werd geen afzonderlijke school opgericht, doch de personen die genegen en geschikt werden bevonden om voor de Duitsers te werken, werden door de S.D. aan het R.S.H.A. te Berlijn opgegeven, die dan op hun beurt deze mensen liet opleiden aan de school in Nederland, die later werd opgericht. Daar ook Nederland door de Duitsers bezet was, is einde 1942 omgezien naar de mogelijkheid hier een dergelijke spionnageschool op te richten. Als geschikte plaats werd het park "Zorgvliet" aan de Scheveningseweg te Den Haag gevonden. (Vermoedelijk heeft Rauter medewerking verleend aan het bepalen van de meest geeignende plaats voor deze school). Vervolgens werden er in Berlijn besprekingen gevoerd wie met de leiding van deze school belast moest worden.

Het oog viel hierbij op een zekere Sprey, Nederlander, afkomstig uit Alphen a/d Rijn, die reeds voor Mei 1940 voor de Duitsers had gewerkt. Kort na de capitulatie van Nederland had Sprey zich gemeld voor dienstname bij de Waffen S.S. en werd na een opleiding ingezet aan het Oostfront. In de winter van 1942 geraakte hij gewond en werd na herstel toegevoegd aan het Reichssicherheitshauptamt te Berlijn als Obersturmführer. In verband met zijn diensten voor de oorlog ten behoeve van de Duitsers, zijn dienstname bij de S.S. en mede in verband met zijn werkzaamheden aan het R.S.H.A. werd Sprey derhalve een betrouwbaar en geschikt persoon geacht om de leiding van de school op zich te nemen. In begin 1943 kreeg deze Sprey opdracht zich naar Nederland te begeven en zich bij Rauter te vervoegen. Gezamenlijk met Rauter heeft Sprey de situatie in meergenoemd park "Sorgvliet" in ogenschouw genomen. Dit park werd Sprey door Rauter aangewezen als de plaats waar de toekomstige opleidingsschool zou worden opgericht. Door het R.S.H.A. te Berlijn was als inspecteur over de nieuw op te richten school aangewezen de Obersturmbannführer Knolle, die destijds belast was met de leiding van Amt VI te 's-Gravenhage. In verband met diens geboorte en langdurig verblijf in Nederland, zijn functie en mede door zijn capaciteiten bleek deze Knolle als inspecteur de gewenste man te zijn. Tussen Knolle en Sprey hebben besprekingen plaats gevonden op welke wijze de school moest worden opgebouwd. Sprey en Knolle kwamen overeen, dat, wilde de school aan de gestelde eisen voldoen, enige woningen, (bestemd voor de Stammannschaft en de a.s. leerlingen) een werkplaats, een zwembassin, een schiethaan, een autogarage, een paardenstal met manege, e.d. in het met een stenen muur omgeven park "Sorgvliet" moesten worden gebouwd of aangelegd. De plannen daartoe werden ontworpen en aan een Nederlandse aannemer ter verdere uitwerking en uitvoering gegeven. Intussen had Sprey ook contact opgenomen met de Stabskompagnie Nord.West (waaronder ook de S.S. stamkompagnie ressorteerde), om vandaar uit personeel te bekomen bestemd voor het Stamperoneel van zijn school. Omtrent de feitelijke bedoelingen verstreekte Sprey vanzelfsprekend geen bijzonderheden, doch met de Stabskompagniechef Berg was de afspraak gemaakt, dat wanneer deze personen had die z.i. voor een Sonderauftrag geschikt waren, hij deze aan Sprey zou doorgeven. Aangezien de toekomstige leerlingen een aan alle eisen beantwoordende opleiding zouden moeten volgen, stelde Sprey eveneens pogingen in het werk om het benodigde materiaal (springstoffen, paarden, auto's,

motorrijwielen, geweren, pistolen, handgranaten, sportartikelen, ameublementen e.d.) te verkrijgen. Ongeveer Februari 1943 werd met de bouw van de school begonnen. In het park werden in de aanvang twee woningen gebouwd om de leerlingen te kunnen huisvesten. Om de bouw van het geheel te kunnen bespoedigen verzocht en verkreeg men de beschikking over een kommando van een 50-tal uit de Cellenbarakken te Scheveningen afkomstige gevangenen, die iedere dag naar de gevangenis teruggevoerd werden. In ongeveer Juni/Juli 1943 was vrijwel alles afgebouwd, met uitzondering van het zwembassin en was de situatie op "Sorgvliet" als volgt:

zie blz. 4.

W = woning
 A = autogarage
 P = paardenstal
 WL = werkplaats
 S = stoombad
 Z = zwembassin
 T = tuinmanshuisje
 AT = arrestantenverblijf

De woning (W¹), het tuinmanshuisje (T) en de bij het park behorende villa "Sorgvliet" bestonden reeds voor de bouw van de school.

▨ = stenen muur
 - - - = rietmatafsluiting
 I t/m IV = gevorderde woningen
 I = woonhuis
 II = " van Knolle, later in gebruik als cantine
 III = bureau Verwaltung
 IV = Geschäftszimmer en algemeen kantoor.

A. Schule West

leerb.

F. H. Bakker

F. Harkamp

van Wiele

de Vreese

P. A. Hulsman P124532

H. L. ten Cate Prouwer
P128314

Han J. B. Spreij P1262

Ondertussen had Sprey reeds de Stammanschaft (huispersoneel) gedeeltelijk verkregen via meergenoemde Stabskompagnie en rechtstreeks door het R.S.H.A. te Berlijn. Een zekere Dr. Beumann, Obersturmführer, had de Verwaltung opgebouwd. De Stammanschaft werd ondergebracht in de buiten het eigenlijke park "Sorgvliet". aan de Adriaan Goedkooplaan gelegen villa "Sorgvliet". Deze villa was door middel van een poort vanuit het park (dat omgeven was door een stenen muur) te bereiken. In de villa (die ter afsluiting omgeven was van rietmatten) was ten behoeve van de opleiding der komende leerlingen een volledig zendstation ingericht. De officiële betiteling van de school was "A-Schule-West" (schuilnaam "Seehof"). Bedoelde Stammanschaft bestond in de aanvang uit een 15-tal personen, welk getal later werd uitgebreid tot 20 man. Ieder lid van de Stammanschaft had zijn eigen taak ten opzichte van de opleiding der leerlingen t.w.

a:	instructie geven betreffende	springstoffen
b:	" " " "	seinen
c:	" " " "	schieten
d:	" " " "	sport
e:	" " " "	paardrijden
f:	" " " "	motortechiek,

terwijl tevens enige leden van de Stammanschaft belast waren met het verzorgen van de in "Sorgvliet" aanwezige honden, het testen van het personeel op intelligentie, het beheer van de Verwaltung, op te treden als Sicherungsofficier en het voeren van de administratie, alsmede het houden van toezicht op de tewerkgestelde gevangenen, het geven van lessen in vreemde talen en het onderricht in fotografie. Het onderricht betreffende het gebruik van springstoffen en het hanteren van geheime wapens werd gegeven door:

Oberscharführer Antwerpen (Duitser)
 Rottenführer .. Eck.....(")
 Rottenführer... Engel.....(Nederlander)
 Obersturmführer Henn.....(Duitser).

Het onderricht in het seinen werd gegeven door:

Asbach	(Duitser)
Pollman	(Nederlander)
Lodewijks	(")
Nebel	(")
Wiese	(")
Hegeman	(")
De Korte	(")
Bach	(")
Roelofs	(")
De Lange	(")
Pals	(")

Het geven van schietonderricht werd verzorgd door:

Oberscharführer Wellmann (Duitsler)
van As (Nederlander)

die evenwel belast werd met het onderhoud van de wapenkamer en schietbaan.

De sportlessen werden gegeven door:

Henning

later vervangen door de Duitse Obersturmführer Bemann.

Het geven van les in paardrijden werd verzorgd door: Evers (Nederlander)

Lessen betreffende motortechneek werden gegeven door:

Hauptsturmführer Winter (Duitsler) opgevolgd door Hauptsturmführer Seidel

Oberscharführer Setten (Duitsler)

" Bertold "

" Bolt "

" Fischer (Nederlander)

De verzorging van de honden was opgedragen aan de Nederlanders:

Wald

König en broer

Roland

de Bok.

Het testen van het personeel op intelligentie verrichtte;

A.J. Arends (Nederlander)

Met de Verwaltung waren belast:

Obersturmführer Urbanneck (Duitsler)

Unter " Faber "

Ober " Boumann "

Egberts (Nederlander) ordonnance en cantinehouder en een Duitse steno-typiste.

Als Sicherungsoffizier trad op:

Gardes (Duitsler)

Op de administratie werkten:

Hansen (Nederlander)

Bütner "

Ohlsen "

Mej. van Andel "

van den Heuvel "

De Nederlander "Domburg" werd door Sprey met allerlei losse karweitjes belast.

Het toezicht op de in "Sorgvliet" tewekgestelde gevangenen was opgedragen aan:

Blödorn (Duitsler)

Het onderricht in vreemde talen alsmede dat in fotografie werd gegeven door een aan de B.D.S. Den Haag verbonden persoon (Beiden Duitsler), welke dus niet tot de Stammanschaft behoorde en alleen tijdens de lessen op "Sorgvliet" verbleef. Sprey gaf persoonlijk aan de leerlingen "Politiek Onderricht", terwijl van tijd tot tijd enige deskundigen van het R.S. H.A. uit Berlijn overkwamen om cursus te geven betreffende vijandelijke spionage.

Begin Mei 1943 verschenen de eerste leerlingen op "Sorgvliet" te weten:

Haagh

Umwerth

Mej. de Bruin

Stegeman

Lodewijks, die later is overgegaan naar de Stammanschaft

Hendriks

Andelaan

Donders

allen Nederlanders (deels gevangenen), die een volledige opleiding zouden ontvangen. Zij werden ondergebracht in een der woningen in het park. In de loop van de oorlog (tot September 1944) werden op deze school als leerlingen nog geplaatst de Nederlanders:

Van Maanen

Meulenberg

Nobel

Barth

Heinz

Brouwer

Lenz

Mej. Hendriks

Tonie Jester

Dijkhuizen

van Stalen.

Alsmede enige Duitsers o.a.

Mej. Gold

" Klein

" Schulz,

een groep Belgen o.a. Stein en Leers;

een groep Fransen o.a. Duval, Mareau, Ali,

Andre, Weber, Latier, Roger;

enige Turken o.a. Buck Jones;

een groot aantal Arabieren (dertig à veertig)

o.a. Abu Salah, Aba Faruk, Abu Ali, Abu Ruteb

en veertien of vijftien Italianen.

De in het park "Sorgvliet" in de woningen ondergebrachte leerlingen mochten onder geen voorwaarde met de buitenwereld in contact komen en hen werd verboden het park te verlaten. Wanneer een der leerlingen soms om een of andere reden (Bijv. bezoek aan tandarts e.d.) naar Den Haag moest dan werd hij begeleid door een der leden van de Stammanschaft. Zowel de instructeurs als de leerlingen moesten zich op bevel van Sprey bedienen van een schuilnaam, die hen door deze persoonlijk werd gegeven. Ook gebeurde het dat rechtstreeks door het R. S.H.A. Berlijn gezonden leerlingen reeds een schuilnaam hadden, doch deze namen werden dan veranderd. Zodoende kenden de instructeurs en de leerlingen elkander wederkerig uitsluitend bij de schuilnaam. Het was hen uitdrukkelijk verboden elkander van hun werkelijke naam mededeling te doen en wanneer onverhoopt hun werkelijke naam uitlekte, moest hierover de strengste geheimhouding betracht worden. De uitgaande

zowel als de binnenkomende post van en voor de Stammansschaft en de leerlingen werd persoonlijk door Sprey gecensureerd. Zelfs de familieleden van het personeel werden onkundig gehouden van hun verblijfplaats. Als correspondentieadres voor de Stammansschaft werd gebruikt: "Sicherheitspolizei" Den Haag. Ref S. De binnenkomende brieven voor de leerlingen moesten worden geadresseerd aan een voorgescreven privéadres (o.a. Dr. Baumann, Flat Javastraat, Den Haag) Later kon gecorrespondeerd worden onder Feldpostnummer 30601A. Reeds direct bij de plaatsing op de school werden de leerlingen (die hetzij vrijwillig hetzij gedwongen waren geplaatst) door Sprey op de hoogte gesteld omtrent het doel van hun opleiding. Over eventuele inzetten werd niet direct gesproken, doch dit voelde iedere leerling vanzelfsprekend aan. Reeds op de 1ste of 2de dag na aankomst op "Sorgvliet" werd de leerlingen een verklaring van geheimhouding ter ondertekening voorgelegd, welke inhield dat nimmer tegenover welke rechterlijke instantie dan ook mededelingen mochten gedaan worden omtrent hetgeen hen betreffende de werkzaamheden op de school bekend was geworden. Deze geheimhouding werd hen op zulk een wijze ingeprent en de gevolgen bij misbruik zodanig voorgesteld, dat zelfs na de capitulatie van Duitsland enige leerlingen zich aan deze verklaring gebonden achten. Voor elk der leerlingen en leden van de Stammansschaft was aan de administratie van "Sorgvliet" een gele Ausweisz aanwezig, die alleen in dringende gevallen gebruikt mocht worden, nimmer aan de leerlingen werd uitgereikt en ter beschikking bleef van de school. Op de voorzijde van deze Ausweisz waren vermeld en aangebracht:

de personalia van de houder (onder schuilnaam)
 een foto van de houder
 een dienststempel
 een handtekening van Sprey.

Op de achterzijde hiervan stond vermeld:
 "Der Inhaber dieses Ausweiszes ist angehörige des B.d.S. Den Haag. Aussendienststelle. Fernruf 310. Inhaber ist berechtigt in und ausserhalb des Diensttes civilkleidung zu tragen, eine Schutzwaffe bei sich zu tragen und zu jeder Tag und Nachtzeit berechtigt ausser der Unkunft zu bleiben. Samtliche Wehrmachtsinstantien und Dienststellen werden gebeten im Notfalle schutz und hilfe zu leisten und sofort die Dienststelle zu benachrichten."
 Bovenaangehaalde dringende gevallen bestonden

bijv. uit: 1. Wanneer een of meerdere leerli
 xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxi een tandarts buiten
 het kamp moest bezoeken,

2. Wanneer een of meerdere leerlingen vergezeld van een der instructeurs bepaalde objecten

(bruggen, spoorwegen) buiten het park in het kader van hun opleiding moesten bezichtigen.

3. Wanneer een der leerlingen met een instructeur een zender moest inbouwen in een bepaald perceel in Den Haag om vandaar uit contact op te nemen met "Sorgvliet". Bedoelde Ausweizen werden dan aan de instructeurs ter hand gesteld, die deze na afloop van de excursie aan de administratie moesten inleveren. Door de langdurige oorlog alsmede door de elasticiteit van het front kwam men aan het R.S.H.A. te Berlijn tot de overtuiging dat er directe behoefte bestond aan spionage- en sabotage-agenten. De oorspronkelijke bedoeling om de leerlingen voor de naoorlogse tijd op te leiden verviel hierdoor en "Sorgvliet" kreeg dan ook de opdracht de opleiding van de leerlingen in verband met hun uiteenlopende inzichten te specialiseren en alleen te doen geschieden in de door het R.S.H.A. Berlijn aangewezen vakken (dus of alleen seinen of "sprengen" of fotografie afschieten), en tevens de opleiding zoveel mogelijk te bekorten. Het aannemen en inzetten van de leerlingen (agenten) lag geheel in handen van het R.S.H.A. te Berlijn. In Berlijn was aan het R.S.H.A. (Amt VI) een speciaal kommando verbonden dat er voor diende te zorgen dat er steeds voldoende mensenmateriaal ter opleiding ter beschikking stond. De leden van dit kommando hadden vanzelfsprekend hun contacten met vooraanstaande Duitsers in de bezette gebieden. Omtrent ieder persoon die in aanmerking kwam en daartoe geschikt werd geacht, moest een rapport worden opgemaakt, waarin de gehele levensbeschrijving van de betreffende persoon in vermeld stond. Voor de opleiding werden het liefst mensen aangetrokken, waarvan vaststond dat zij uit idealisme zouden werken en die buitenlandse ervaring hadden (b. v. zakenlieden). Ging het R.S.H.A. accoord met de antecedenten van de naar vorengebrachte persoon, dan bleef de beslissing of deze zou worden ingezet en op welke school hij zou worden opgeleid geheel in handen van het R.S.H.A. Was aan het R.S.H.A. de beslissing gevallen dat een bepaald persoon zou worden ingezet, dan kreeg b. v. de school "Sorgvliet" bericht deze persoon op een bepaalde plaats af te halen en over te brengen naar de school. Tevens werd dan bericht welke speciale opleiding deze leerling moest ontvangen. In de school aangekomen werd de leerling vervolgens ondergebracht in de gemeenschap of gescheiden gehouden naar gelang de opdracht van het R.S.H.A. luidde. Welkelijks ging over de leerling (na bespreking tussen Sprey en de instructeurs) een rapport naar het R.S.H.A. Berlijn. Wanneer de opleiding voltooid was, werd een examen afgenomen. Bij gebleken geschiktheid werd dit gerapporteerd aan het R.S.H.A., die dan de beslissing

nam of de leerling naar Berlijn moest komen of overgeheveld moest worden naar een bepaalde Dienststelle. Sprey had met het aantrekken van eventuele leerlingen niets uitstaande en diende zich uitsluitend te bemoeien met hun opleiding. Vrijwel al de leerlingen die "geprüft" waren en goed bevonden waren gingen naar het R.S.H.A. te Berlijn en werden vandaar uit ingezet in de diverse landen. Na hun vertrek naar Berlijn verloor de school ieder contact met de leerlingen en niemand geraakte bekend waar zij waren of zouden worden ingezet. De mogelijkheid bestond echter ook dat Knolle of een der andere leiders van Amt VI in de bezette gebieden op hun verzoek van het R.S.H.A. Berlijn toestemming verkreeg om de leerlingen in te zetten voor hun eigen dienstbelangen. Hiertoe moesten zij evenwel, met opgave van de personalia en vergezeld van een rapport betreffende deze personen, een verzoek doen aan het R.S.H.A. te Berlijn. Het R.S.H.A. liet ook in deze gevallen een nauwkeurig onderzoek naar deze personen instellen, o.a. ging men zijn afstamming na, zijn politieke inslag en liet men hem of haar zelfs enige tijd schaduw en teneinde na te gaan met welke personen hij of zij omging. Zoals reeds is vermeld is het R.S.H.A. in de loop van de oorlog en wel hoofdzakelijk door de langdurigheid van de oorlog ten opzichte van de opleiding van inzicht veranderd en werd begonnen met spoedopleidingen tot spion en saboteur. Hoewel Seehof op dusdanige wijze werd opgebouwd en ingericht dat vrijwel als vaststaand kan worden aangenomen dat het in de bedoeling van het R.S.H.A. is lag om van Seehof een permanente Spionnageschool te maken, dus dat zij ook na de oorlog zou blijven bestaan, staat het vast dat op Seehof direct met spoedcursussen is begonnen. Dit kwam vooral tot uiting na het bezoek van de Hauptsturmführer Skorzeny, (de bevrijder van Mussolini) in de zomer van 1943. Skorzeny was de man van het R.S.H.A. op het gebied van de Spionage, doch nog meer op dat van Sabotage. Bij zijn tweede bezoek aan Seehof was Skorzeny vergezeld van de Groot-Moefitie van Jeruzalem. Aangenomen kan worden dat Skorzeny een belangrijke rol heeft gespeeld op Seehof en tot het einde van deze Spionage- en Sabotageschool hiërmede te maken heeft gehad. In het voorjaar van 1944 zijn enige personen op Seehof geplaatst voor een opleiding tot marconist die met het eigenlijke doel van de school niets te maken hadden en wel door de toenmalige leider van Amt VI B.d.S. und des S.D. in den Nederlanden, de Hauptsturmführer Ahrens. Ahrens had de opdracht het z.gn. I Netz (Invasionsnetz) op te bouwen. Tot dit doel had hij meer marconisten nodig dan hij bezat. Hij wierf enige

mensen aan, o.a. door middel van advertenties in de dagbladen, waarin hij voor een groot bedrijf leerlingen-telegrafisten vroeg en liet de gegadigden een cursus in het seinen op Seehof volgen. Aan Ahrens werd kort daarna de Obersturmführer Armin Hinkfusz toegevoegd, die onder de leiding van Ahrens met de verdere opbouw van het I Netz werd belast. Seinlessen op Seehof werd aan deze mensen ook gegeven door de Nederlander Bakker, die voordien dezelfde lessen gaf aan het Havelinstituut, gevestigd aan de Havel bij Berlijn. Van deze leerlingen 'marconist' is weinig bekend. In aanmerking dient te worden genomen dat niet alle agenten van het I Netz, wat tussen haakjes een mislukking is gebleken, een opleiding op Seehof hebben gehad, slechts een klein gedeelte van de door Ahrens en Hinkfusz genoemde agenten van het I Netz op Seehof zijn geweest. Opgemerkt dient te worden dat Sprey niet tot het einde van de school, doch tot einde December 1943 leider hiervan is geweest. Sprey werd op 28 of 29 December 1943, terugkomende van verlof uit Duitsland, op het station S.S. door de S.D. gearresteerd op beschuldiging van homosexualiteit en ingesloten in de officiersgevangenis te Scheveningen, vanwaar hij werd overgebracht naar de gevangenis voor gevangenen genomen gedropte agenten en Geallieerde piloten te Haaren (N.B.), in welke gevangenis hij begin Maart 1944 op bevel van Himmler zelfmoord pleegde. De door Sprey aangenomen jonge S.S.ers werden na zijn gevangenneming van Seehof, ongeveer half Januari 1944, verwijderd. Sprey werd gedurende zijn verlof vervangen door de Hauptsturmführer Bekker, alias Hagen, die voordien een soortgelijke school in Noorwegen had gehad. Bekker heeft de leiding op Seehof gehad tot ongeveer half Februari 1944. Bekker werd opgevolgd door de Sturmbanführer Pechow, alias Dr. Peters. Pechow werd bijgestaan door de S.S. Hauptsturmführer Winterfeld, alias Dr. Winter. Pechow nam enige Duitsers mee o.a. de S.S. Hauptscharführer Peters, die als algemeen militair leider van Seehof werd aangesteld, alsmede enige andere Duitsers, ter bijvoeging aan de Stammanschaft. Eind Februari 1944 werd Knolle overgeplaatst naar Duitsland. Enige maanden later werd hij belast met de leiding van een Spionage- en Sabotageschool gevestigd in de omgeving van Belgrado (A.Schule Süd-Ost). Na de overplaatsing van Knolle werd de algehele leiding van Seehof ook toevertrouwd aan Pechow, die beide functies heeft behouden tot aan de opheffing van de school in Augustus 1944. In verband met het feit dat herfst 1943 in de buitenplaats Oxenhof te Deventer, door de Duitsers "Kuhof" genoemd, een school werd opgericht waar alleen les in het seinen zou worden gegeven,

werd een gedeelte van het Stammansschaft van Seehof overgeplaatst naar Kuhof. Leider van Kuhof werd een onbekende Duitse Untersturmführer. Van de Stammansschaft gingen naar Kuhof:

Lodewijks, instructeur seiner

Lenz " "

Asbach " " vervangen door

Bach " "

Meij. van Andel administratie

König Hondenbewaker

Van As wapenkamer

Een Duitse Oberscharführer werd belast met de Verwaltung. Als leerlingen werden er, voor zover bekend geplaatst zes Belgen te weten: Paul, Aro, Hein, Bart, Sweers en Heger en twee Armeniers. Zoals reeds gememoreerd, is de A. Schule West, (Seehof) eind Augustus 1944 opgeheven en wel naar aanleiding van het feit dat het oorlogstoneel bedenkelijk naderde. Eveneens werd tegelijkertijd Kuhof opgeheven. Aangenomen kan worden dat bijna de gehele Stammansschaft en de leerlingen naar Duitsland zijn overgeplaatst. Het is evenwel niet na te gaan, op een enkele uitzondering na, waar zij gebleven zijn, dus is het niet bekend wat zij verder gepresteerd hebben. De in dit verslag genoemde namen zijn, zoals reeds is vermeld, vrijwel alle schuilnamen. Van degenen van wie de werkelijke naam is bekend geworden, benevens datgene wat zij op Seehof gepresteerd hebben, volgen hierna in de volgorde zoals zij in het verslag zijn genoemd, de bijzonderheden. In aanmerking dient te worden genomen, dat zowel de Stammansschaft als de leerlingen, elkaar alleen bij de schuilnaam kenden. Bovendien is bij de meeste personen zeer weinig genegenheid te bespeuren om over de A. Schule West te spreken, hetzij uit onwil, hetzij dat zij zich thans nog aan hun eed van geheimhouding gebonden achten. Soms laten doorschemeren dat zij bang zijn om te spreken, anderen zeggen ronduit dat zij geen namen noemen.

90 9219

1. Knolle, Friedrich Ludwig, geboren 12 Maart 1903 te Amsterdam, Rijksduitser. Na de bezetting van Nederland door Duitsland werd hij, eerst in de rang van Obersturmbanführer, later als Standartenführer van de S.S., Hoofd van Abt. III en VI B.d.S. en van de S.D. in Nederland. Door het R.S.H.A. te Berlijn werd hij belast met het toezicht over de Spionage- en Sabotageschool, de A. Schule West, gevestigd in het Park Sorgvliet. Hij heeft dit toezicht gehad vanaf de oprichting in het voorjaar van 1943 tot Maart 1944. Toen is hij naar Belgrado vertrokken, alwaar hij werd belast met de leiding over de in de omgeving van Belgrado gevestigde Spionage- en Sabotageschool. Het is niet

bekend of Knolle nog leeft; vaststaat dat hij niet gedetineerd is geweest. Hij is derhalve nimmer gehoord.

2. Sprey, alias Freiherr of Hauptmann von Schütz.

70 621
Jan Jacobus Bate Sprey, geboren 22 Mei 1911 te Alphen (Z.H.) thans de gemeente Alphen aan de Rijn, overleden 17 Maart 1944. Sprey was in 1934 officier in het Nederlandse leger. Ontslagen wegens lidmaatschap N.S.B. Werd daar na reserve-officier. In 1938 naar Duitsland vertrokken. Wordt verdacht van vooroorlogse spionage ten gunste van Duitsland. Na Mei 1940 heeft hij zich vrijwillig gemeld voor de Waffen S.S. In 1941 naar het Oostfront vertrokken, alwaar hij in de winter van 1942 verwond werd. Na zijn genezing werd hij toegevoegd aan het R.S.H.A. te Berlijn. Voorjaar 1943 werd hij door het R.S.H.A. belast met de oprichting van de A.Schule West. Hij heeft de leiding van deze school gehad vanaf de oprichting tot einde December 1943. Hij werd op 28 of 29 December 1943 door de S.D. gevangen genomen en pleegde zelfmoord op 17 Maart 1944 op bevel van Himmler in de pilotengevangenis te Haaren (N/B.) Voor nadere bijzonderheden betreffende de dood van Sprey wordt verwezen naar het hierbijgaande proces-verbaal en het daarbij gevoegde rapport.

3. Dr. Boumann = Obersturmführer Urbanek. Geen nadere gegevens. Urbanek was vanaf de oprichting tot Juli 1943 belast met de Verwaltung op Seehof.

4. Antwerpen. Geen nadere gegevens.

5. Eck = Herbert Engelshoven, geboren 11 Juni 1920 te Bonn (ald) zonder beroep, Rijksduitsers, gewoond hebbende Bergstrasse 10 te Bonn, thans gedetineerd in de Strafgevangenis te Rotterdam. Engelshoven werd in Februari 1943 door het R.S.H.A. te Berlijn, alwaar hij toen werkzaam was, als instructeur geplaatst op de toen in aanbouw zijnde Spionneschool Seehof. Vanaf de oprichting tot Juli 1943 belast met het testen van de leerlingen. Daarna werd hij weer verplaatst naar het R.S.H.A. te Berlijn, alwaar hij gedurende vier weken een cursus heeft gevolgd betreffende het gebruik van springstoffen en geheime wapens. Na beëindiging van deze cursus gedurende ongeveer drie weken als instructeur gewerkt bij het Zeppelin Kommando te Riga (Sabotagekommando), waarna hij weer terugging naar het R.S.H.A. In Augustus/September 1943 weer op Seehof geplaatst.

Tot Maart 1944 op Seehof belast geweest met het geven van lessen aan de leerlingen voor het gebruik van springstoffen en het hanteren van geheime wapens. In Maart 1944 naar het Sonderkommando "Skorzeny" te Berlijn gezonden en aldaar tot 25 Augustus 1944 sabotage-cursussen gegeven aan de Sabotageschool te Friedebthal. Tussentijds nog les gegeven in sabotage aan de Funkschule te Berlijn. Op 28 Augustus 1944 ingezet bij de S.D. te Rotterdam. Op 4 Februari 1949 door het B.G. te 's-Gravenhage (Rotterdamse kamer) ter dood veroordeeld.

6. Engel = Jan Albert Eriks, geboren te Bergen (N.H.) op 22 Februari 1923, zonder beroep, het laatst wonende Lovinklaan 6 te Bergen, thans gedetineerd in Strafgevangenis te Marum (Gr.). Eriks heeft zich in Juli 1940 vrijwillig bij de Waffen S.S. gemeld. Van Juni 1941 tot begin 1943 aan het Oostfront gestreden. Daarna naar Nederland terug en ingedeeld bij de Stammkompagnie. Heeft volgens eigen verklaring in Rusland bij de S.S. Sprey leren kennen en deze later bij de Stammkompagnie weer ontmoet. Ingedeeld bij de Stammkompagnie wilde hij trachten naar Berlijn te komen teneinde aldaar aan de Reichsschule für Leibende Übung een opleiding als sportleraar te volgen doch dit gelukte hem niet. Heeft dit met Sprey besproken die hem te kennen gaf dat hij, gezien de verlangens van Eriks, wel een functie voor hem had, zonder evenwel hierover in bijzonderheden te treden. Eriks ging op het voorstel van Sprey in en werd in Mei 1943 als sport-instructeur op Seehof geplaatst. Verklaarde aanvankelijk niet te weten wat er op Seehof gebeurde, vond het een geheimzinnig gedoe, temeer daar hij direct de schuilnaam Engel kreeg. Hij verklaarde dat hij tot Maart 1944 sportlessen aan de Stammanschaft van Seehof heeft gegeven en dat hij door de Stammkompagnie op Seehof gedetacheerd was en dat hij al die tijd door genoemde Kompagnie is uitbetaald geworden. In Maart 1944 werd hij weer ingedeeld bij de Stammkompagnie. Contra Eriks is door de P.R.A. te Alkmaar proces-verbaal opgemaakt. Op 13 Februari 1947 is hij door de Bijzondere Raad van Cassatie tot acht jaar gevangenisstraf (met aftrek) veroordeeld. Zijn werkzaamheden op Seehof zijn niet in zijn Dossier verwerkt. Volgens Engelshoven, voornoemd, is Eriks niet belast geweest met het geven van Sportlessen, doch instructies hebben gegeven betreffende "sprengen".

7. Henn = Hahn, Duitser, Obersturmführer. Geen nadere gegevens. Hahn was instructeur bij het Sprengkommando op Seehof.

8. Asbach, alias Blacky, alias Wotka = Franz Karl Arkuszewsky, geboren 25 September 1921 te Duisburg, Rijksduitser, van beroep schoenmaker, wonende Saltzmannstrasse 25 te Duisburg, Arkuszewsky was S.S. Unterscharführer en radio-telegrafist van Abt. III. Op Seehof was hij instructeur-seiner. Hij heeft gevangen gezeten, doch is niet over Seehof verhoord.

9. Pollman = Matthijs Witjens, geboren 20 Juni 1918 te Utrecht, van beroep Radio-telegrafist-technicus, het laatst wonende Vreeburg No. 4 te Utrecht, momenteel gedetineerd in de Strafgewangenis de "Slikken" te Westernieland (Gr.) Witjens was vanaf de oprichting tot aan de opheffing van Seehof als radio-instructeur aan Seehof verbonden. Na de opheffing werd hij verplaatst naar Berlijn, alwaar hij les heeft gegeven aan het Havel-instituut en daarna op de school te Lehnitz. Voor verdere bijzonderheden omtrent Witjens mag verwezen worden naar het hierbijgaand proces-verbaal contra hem en tevens naar het hierbijgaand verhoorrapport van het B.N.V. betreffende Witjens. Witjens is door het B.G. te Amsterdam veroordeeld tot acht jaar gevangenisstraf met aftrek.

10. Nebel = Hendrikus Antonius van Neerven, geboren 24 Maart 1919 te Deurne, van beroep meubelmaker, gewoond hebbende Stationsweg 133a te Baxum, momenteel gedetineerd in de Strafgewangenis te Eygelshoven. Van Neerven heeft zich in de zomer 1941 vrijwillig gemeld bij de Waffen S.S. en werd aan het Oostfront ingezet, alwaar hij in Februari 1942 door een schot door het hoofd zwaar werd gewond. Na geopereerd te zijn, werd hij voor de dienst afgekeurd en ingedeeld bij de Stammkompagnie te 's-Gravenhage. In Augustus 1943 werd hij vanuit de Stammkompagnie op Seehof geplaatst. Van Neerven die seinen kon, bij de S.S. was hij "Funker" geweest, werd op Seehof als radio-instructeur aan Witjens toegevoegd en gaf les aan de leerlingen. Volgens zijn eigen verklaring heeft hij alleen les gegeven aan Arabieren. Medio Januari 1944, na de val van Sprey, werd hij naar de S.S. opleidingsschool te Neurenberg gezonden, alwaar hij les in het "Funken" aan de in opleiding zijnde S.S.ers gaf. Hij verklaart deze lessen ongeveer een half jaar te hebben gegeven, waarna hij met corvee- en koeriersdiensten werd belast. Contra van Neerven is door de P.R.A. te Roermond proces-verbaal opgemaakt. Door het B.G. te 's-Hertogenbosch is hij d.d. 1 Juli 1946 tot vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld.

11. Wiese = Gilles Ernst Willem de Wijs, geboren 21 December 1921 te Soerabaja, van beroep radio-technicus, het laatst wonende Waldeck Piermontkade 85 te 's-Gravenhage, thans gedetineerd in de Strafgevangenis te Marum (Gr.). De Wijs meldde zich in Augustus 1941 voor het Duitse leger. Hij werd ingedeeld bij de Waffen S.S. en kreeg daar een opleiding tot "Funker". In Maart 1942 werd hij ingezet aan het Oostfront. In Juni 1942 werd hij aan het Oostfront gewond en werd gedurende zijn algehele genezing ingedeeld bij het Erztatz-kommando te Graz. Na in Berlijn nog enige tijd bij de Wehrmacht als "Funker" te hebben gewerkt, werd hij in Juli 1943 naar Knolle gezonden en door deze naar Sprey. Hij werd door Sprey aangenomen en door deze belast met het verzorgen en repareren van de toestellen gebruikt voor het zenden en ontvangen. In Februari/Maart 1944 kreeg hij ontslag op Seehof en werd bij de S.D. tewerk gesteld, alwaar hij verschillende werkzaamheden verrichtte. Contra de Wijs werd door de P.R.A. te Utrecht proces-verbaal opgemaakt. Hij werd door het B.G. te Utrecht d.d. 7 Augustus 1948 tot 12 jaar gevangenisstraf, met aftrek veroordeeld. Voor verdere bijzonderheden zie bijgevoegd P.V. contra de Wijs.

12. Hegeman = Adrie Karel Otto Friedrich van der Heide, geboren 12 December 1905 te 's-Gravenhage, van beroep chef-radiomonteur, gewoond hebbende ten Hovestraat 104 en Balistraat 22 te 's-Gravenhage. Van der Heide is gesignaleerd door de P.R.A. Den Haag. Van der Heide was voor de oorlog chef-radiomonteur bij de N.V. Radio-distributie centrale "Mijdo" (Directeur Ir. Druckers) gevestigd in perceel Balistraat 104 te 's-Gravenhage. In de bezettingsperiode is hij opgetreden als Verwalter van de N.V. "Esveha" (papiergroothandel) te 's-Gravenhage. Daarna heeft hij dienst genomen bij de Waffen S.S. en vervolgens is hij opgetreden als instructeur-seiner op Seehof, van ongeveer October 1943 tot aan de opheffing van deze school in Augustus 1944. Hoogstwaarschijnlijk is hij met een gedeelte van de school naar Stiermarken gegaan. Van der Heide zou zich voor Mei 1940 reeds schuldig hebben gemaakt aan spionage ten gunste van Duitsland. Door de P.R.A. Den Haag is een dossier contra van der Heide opgemaakt.

13. de Korte = Geen nadere gegevens.

14. de Lange = Friedrich August van Langen, geboren te Brannbauer (Bld) 27 Juni 1915, van beroep radio-monteur, laatst wonende Balistraat 104 te

Den Haag, Lid N.S.N.A.P. Volgens eigen verklaring reeds voor Mei 1940 opgetreden als V-man voor de S.D. Is met van der Heide naar "Seehof" gegaan en heeft aldaar tot de Stammanschaft behoord. Verder geen gegevens aanwezig. Gesignaleerd door P.R.A. Den Haag.

15. Pals = Geen nadere gegevens.

16. Bach = Geen nadere gegevens.

17. Roelofs = René Alphons Roeterink, geboren 20 October 1922 te Amsterdam, van beroep kantoorbediende, wonende Toussaintkade 67 te 's-Gravenhage. Heeft volgens een enkele getuigenverklaring van ± Augustus/September 1943 tot na Februari 1944 op Sorgvliet tot de Stammanschaft behoord. Met welke werkzaamheden hij belast was is nog niet volledig vast komen te staan. Door de P.R.A. 's-Gravenhage is d.d. 18-12-'45 terzake lidmaatschap N.S.B. en burgerambtenaar bij de S.D. proces-verbaal opgemaakt. In dit proces-verbaal zijn de werkzaamheden van Roeterink slechts zijdelings vermeld. Roeterink is van 2-10-'45 tot 27-7-'46 gedetineerd geweest. Voorwaardelijk buiten vervolging gesteld.

18. Wellmann = Oberscharführer Knabe, Duitser, geen nadere gegevens. Knabe was belast met het geven van schietonderricht aan de leerlingen op Seehof.

19. Van As = Jacob Mulder, geboren 4 Mei 1899 te Emmen, zonder beroep, (oud-koloniaal) het laatst wonende Weerdingestraat 59 te Emmen, thans gedetineerd in de Strafgevangenis te Breda. Mulder was lid van de N.S.B. Hij heeft zich in April 1941 gemeld voor de Waffen S.S. Bij zijn opleiding als zodanig te Sennheim was Sprey zijn compagnies-commandant. Na ongeveer 4 maanden opleiding als S.S.er werd hij in verband met zijn leeftijd afgekeurd. Bij zijn terugkomst in Nederland werd hij vanwege zijn opgave voor de S.S. automatisch lid van de Nederlandse S.S. (later Germaanse S.S.) en is hij ongeveer anderhalf jaar distributie-ambtenaar te Emmen geweest. In April 1943 verzocht Sprey hem om bij hem in Den Haag te komen. Sprey verzocht hem of hij genegen was om bij hem als wapen-instructeur op een door Sprey op te richten school te komen. Mulder stemde toe en kon meteen in dienst treden. Hij werd intern op Seehof en trad half April in dienst. Toen de

eerste leerlingen, begin Mei 1943 kwamen, kreeg Mulder de schuilnaam van As. Hij werd, in verband met het feit, dat hij de Duitse taal niet voldoende beheerste, niet tweek gesteld als wapen-instructeur, doch werd belast met het onderhoud van wapens en van de schietbaan. Hij heeft deze werkzaamheden verricht tot Mei 1944. In Februari of Maart 1944 is hij een maand op Kuhof (Deventer) gedetacheerd geweest, doch wegens onvoldoende leerlingen moest hij weer naar Seehof terug. Hij verklaart dat hij tot vier keer toe ontslag aan Sprey heeft gevraagd, wat hem in Mei 1944 werd verstrekt. Na zijn ontslag werd hij bij de Landstorm ingedeeld, waar hij nog een onderofficierscursus heeft gevolgd. Contra Mulder is door de P.R.A. te Emmen proces-verbaal opgemaakt. Door het B.G. te Assen is hij d.d. 21 Februari 1948 tot 12 jaar gevangenisstraf veroordeeld. (Met aftrek)

20. Henning = Derk Behling, geboren 27 April 1917 te Wedde (Gr.), van beroep Sportleraar, nu het laatst wonende Blijhamsterstraat te Winschoten. Gedetineerd in "Eygelshoven". Door Bijzonder Gerechtshof Leeuwarden d.d. 19-7-48 veroordeeld tot 10 jaar gevangenisstraf. In Augustus 1940 heeft Behling zich vrijwillig aangemeld voor een sportopleiding aan de Rijks-sport Academie te Berlijn. Van lieverlede werd hij ingelijfd bij de S.S. en ingezet aan het Oostfront. Tot begin 1942 heeft hij aan het Oostfront gestreden. Geraakte gewond en kwam terecht bij het S.S. Ersatzkommando Den Haag. Werd van hieruit gedwongen door de S.D. om op "Seehof" sportlessen te geven aan de leerling. Heeft zulks gedaan van Mei 1943 tot Januari 1944. Ging daarna ter verdere opleiding naar de Rijkssportschool te Praag. Werd na enige tijd naar Nederland teruggezonden om te Avegoor sportlessen te geven. Werd daarna aangesteld als sportleider van de Jeugdstorm in de provincie Noord-Brabant, Zeeland en Limburg en woonde toen te Boxtel. Heeft deze sportlesse gegeven tot September 1944. Daarna Groepscommandant en dienstleider Hulplandwacht te Winschoten. In April 1945 uitgeweken naar Duitsland en bij terugkeer in Nederland gearresteerd. Dossier opgemaakt door P.R.A. Winschoten. Werkzaamheden "Seehof" hierin verwerkt.

21. Bemann = Bemmer, Duitser, Untersturmführer. Kwam uit Hannover, geen nadere gegevens. Bemmer was vanaf Februari/Maart 1944 sportleraar op Seehof. Is vermoedelijk in Augustus 1944 met de school naar Oostenrijk vertrokken.

22. Evers = Karel Engels, geboren 11 Maart 1913 te Grüningsfeld, van beroep mijnwerker, het laatst wonende Monseigneur Nolensplein 12 te Eijgelshoven. Engels was lid van de N.S.B., W.A en trad toe tot de Waffen S.S. Hij is op Seehof belast geweest met het geven van rijlessen aan de Arabieren. Engels is voortvluchtig en is gesignaleerd door de Commissaris van Politie te Heerlen.

23. Winter = Winterfeld, Duitser, Untersturmführer, geen nadere gegevens. Gaf les in motortechniek.

24. Seidel = Duitser, Hauptsturmführer. Gaf na Winterfeld les in motortechniek. Geen nadere gegevens.

25. Setten = Duitser, geen nadere gegevens. Gaf les in motortechniek.

26. Bertold = Geen nadere gegevens (Duitser) Gaf les in motortechniek.

27. Bolt Duitser, geen nadere gegevens. Gaf les in motortechniek.

28. Fischer = Adrianus Vos, geboren 17 Mei 1921 te Klaaswaal, chauffeur, laatst wonende te Klaaswaal, Schans 322. Vos heeft in September 1940 gesolliciteerd op een advertentie waarin mensen werden gevraagd voor een sportopleiding te München. Uiteindelijk bleek dit een soort van ronselen te zijn voor de S.S. Heeft 6 à 7 maanden een militaire opleiding gehad in München. Werd daarna overgeplaatst naar Stuttgart waar hij tot Juni 1941 een verdere opleiding ontving. Werd geplaatst in de Divisie Wiking Westland S.S. en ingezet aan het Oostfront. Als Obergefreiter gestreden in Rusland tot Maart 1942. Geraakte gewond en kreeg na lange tijd zijn ontslag uit de S.S. Vertrok naar Oostenrijk en door bemiddeling van het Arbeidsbureau te Linz verkreeg hij een betrekking als chauffeur-monteur bij de Reichswerke Hermann Göring. Heeft daar als zodanig gewerkt tot de bevrijding. Werkzaamheden "Seehof" niet in dossier verwerkt. Proces-verbaal opgemaakt door P.R.A. Dordrecht. Aangehouden te Klaaswaal op 6-7-'45. Thans gedetineerd in "Eijgelshoven". Door het Bijzonder Gerechtshof Amsterdam d.d. 8-3-'46 veroordeeld tot 10 jaar. Zou geen lid der N.S.B. geweest zijn.

29. Wald = Tebbe Bos, geboren 22 December 1900 te Borger, voorheen Opperwachtmeester der gemeentepolitie Amsterdam, wonende Onderlangs 69 te Amsterdam. Bos was ingedeeld bij de Amsterdamse Hondenbrigade. Hij was lid van de N.S.B. Begin 1943 vroeg de chef van Bos hem of hij genegen was om voor de Duitser honden af te richten. Bos verklaarde zich bereid. Na verloop van enige tijd kreeg hij bericht dat hij in Den Haag moest komen bij een Duitse instantie. Hij werd aldaar te woord gestaan door Knolle, die hem vroeg of hij honden voor hem wilde opleiden, waarop Bos toestemmend antwoordde. Knolle vertelde hem geen bijzonderheden. Begin Mei 1943 kreeg Bos bericht, dat hij op Zorgvliet moest komen. Bos, die zijn eigen hond ook meenam, werd op Zorgvliet ingekwartierd. Kort nadat hij daar kwam, kreeg hij de naam Wald. Hij werd belast met het africhten van een achttal op Zorgvliet aanwezige honden. Aan Bos werd niet gezegd wat er op Zorgvliet gebeurde, doch hij vond het er een geheimzinnig gedoe. Het beviel hem niet en hij vroeg herhaaldelijk ontslag aan bij Knolle, hetgeen hem steeds geweigerd werd. Knolle voegde hem nog een keer toe, dat hij als agent van politie zeker wel wist wat op desertie stond. In Januari 1944 kreeg Bos evenwel tijdens afwezigheid van Knolle ontslag en deed daarna weer dienst (tot aan de bevrijding) bij de Amsterdamse Politie. Contra Bos is door de P.R.A. te Amsterdam proces-verbaal opgemaakt. Op 8 November 1948 werd hij op last van de Minister van Justitie uit het Kamp "Crailo" te Laren ontslagen.

30. De Bok = Willem de Frens, geboren 1 December 1905 te Diepenveen, voorheen Brigadier bij de Haagse Politie, het laatst wonende van Mussenbroekstraat 160 te 's-Gravenhage, thans gedetineerd in de Callenbrakken aan de van Alkemadelaan te 's-Gravenhage. De Frens is gedurende ongeveer drie weken onder toezicht van Tebbe Bos op Seehof belast geweest met het verzorgen van de aldaar aanwezige honden. De Frens kreeg wegens een huishoudelijk vergrijp in Februari 1943 ontslag bij de Haagse Politie. Via ex-Wethouder Kuiper kwam hij met Knolle in aanraking, die hem vroeg of hij met honden kon omgaan. De Frens, die toen zonder inkomen was, antwoordde bevestigend. Eind April of Begin Mei 1943 werd hij op Seehof als hondenverzorger aangesteld. Op 19 Mei 1943 hoorde hij toevallig dat hij weer bij de Haagse Politie was aangesteld. Hij deelde dit aan Knolle mee, die hierover zeer verbolgen was, doch hem toch met ingang van 20 Mei 1943 ontslag verleende. De Frens ging terug naar de Haagse Politie doch werd zeer spoedig gedetacheerd bij de S.D., waar hij tot aan het einde van de oorlog werkzaam is

geweest. De Frens beweert dat hij pas na de oorlog heeft gehoord dat op Zorgvliet een spionageschool was gevestigd. Contra de Frens is door de P.R.A. Den Haag proces-verbaal opgemaakt. Hij is tot op heden nog niet veroordeeld.

31. König = Hendrik Keizer, geboren 1 Mei 1918 te Denekamp, zonder beroep, het laatst wonende Emmastraat 125 te Enschede, momenteel gedetineerd in het kamp "Crailo" te Laren. Keizer gaf zich begin 1941 vrijwillig op bij de Waffen S.S. Hij werd op 22 Juni 1941 aan het Oostfront ingezet en keerde begin Juni 1942 nog niet geheel genezen van aan het Oostfront opgelopen verwondingen naar Nederland terug. Door de Stammkompagnie werd hij ordonnance bij Knolle. Deze werkzaamheden heeft hij verricht tot einde Juni 1942, waarna hij bewaker werd in Amersfoort. Begin Mei 1943 werd hij aan Seehof geplaatst en werd aldaar onder toezicht van Tebbe Bos belast met de verzorging van de aldaar aanwezige honden. In Januari 1944 werd hij overgeplaatst naar Deventer, alwaar hij met dezelfde werkzaamheden werd belast. Einde April 1944 keerde hij naar Seehof terug. Mei 1944 werd hij geplaatst bij S.D. te Enschede, bij welke instantie hij tot bevrijding heeft gewerkt. Contra Keizer is door de P.R.A. te Enschede proces-verbaal opgemaakt. Hij is tot op heden nog niet veroordeeld.

32. König = Karel Keizer, (broer van 31) geboren 14 December 1923 van beroep assistent uitvoerder wegenbouw, wonende Nordhornsestraat 126 te Denekamp. Keizer was lid van de N.S.B. N.J.S. en later sympathiserend lid van de N.S. tot October 1942. Einde 1941 werd hij door de Justitie aangesteld als bewaker van het kamp Ommen. Einde 1942 werd hij daar wegens een chronische ziekte (bedwateren) ontslagen. In Mei 1943 werd hij als hondenbewaker op Seehof aangesteld. Deze betrekking heeft hij na sollicitatie op een advertentie in een N.S.B. blad verkregen. Hij werd aangesteld door een persoon in Den Haag, doch hij herinnert zich niet meer door wie. Op Seehof kreeg hij de schuilnaam König. Na drie weken werd hij van Seehof in dezelfde functie verplaatst naar Oxenhof. Na aldaar ongeveer drie weken hondenbewaker te zijn geweest, werd hij wegens voormelde ziekte ontslagen. In Februari 1944 werd hij, via een N.S.B. relatie ter opleiding geplaatst op de Politie-school te Schalkhaar. Na twee maanden werd hij ook daar wegens voormelde ziekte ontslagen. Begin 1945 is hij door het Gewestelijk Arbeidsbureau te Enschede op het station te Enschede als wageninschrijver tewerk gesteld, welke werkzaamheden hij heeft verricht tot Mei 1945. Medio

Mei 1945 werd hij te Weesp gearresteerd. Contr. Keizer is door de P.R.A. te Almelo proces-verbaal opgemaakt. Door het tribunaal te Almelo is hij tot vier jaar veroordeeld. Op 15 April 1948 werd hij voorwaardelijk in vrijheid gesteld.

33. Roland = Wilhelmus Heinrich Röhrs, geboren 15-5-'15 te Amsterdam, bankwerker, gewoonde hebbende Pieter Bothstraat 30 aldaar. Lid N.S.B., W.A. Vrijwillig dienst gedaan bij "Legben Nederland" van Augustus 1942 tot December 1942. Afgekeurd. Terug naar Stammkompagnie Nord-West voor Entlassung. Op deze kompagnie in contact gekomen met Sprey. Geplaatst op "Sorgvliet" van Mei '43 t/m Juli '43, belast met: bewaking van de toegangspoort en verzorging der honden. Juli 1943 terug naar St. Stammkompagnie, gedetineerd geweest van Mei '45 tot September '47 en van 29 December '47 tot 4 November '48. Dossier opgemaakt door P.R.A. Utrecht.

34. Arends = Geen nadere gegevens.

35. Faber = Duitser. Geen nadere gegevens.

36. Egberts = Nederlander. Geen nadere gegevens.

37. Gerdes = Johann Stöver, geboren 9 Augustus 1899 te Bremen, Kriminal Secretär, wonende Oldeslowenstrasse 6 te Bremen.

38. Hansen = Petrus Hendriks, geboren 12 Januari 1920 te Etten Leur (N.B.) van beroep kantoorbediende, wonende Leur 232, te Leur, gemeente Etten-Leur. Hendriks heeft zich in Maart 1941 vrijwillig opgegeven voor de Waffen S.S. In Juni 1941 werd hij aan het Oostfront ingezet, alwaar hij in September van dat jaar aan zijn rechterbeen verwond werd. Na in verschillende Lazaretten te zijn verpleegd, werd zijn rechterbeen geamputeerd. In Augustus 1943 werd hij ter verzorging geplaatst aan de Stamm kompagnie te 's-Gravenhage. Zijn doel was om uit de Stammkompagnie te komen en een voor hem geschikte werkring te krijgen. Toevallig ontmoette hij Sprey, die hij in één der lazaretten had ontmoet. Hij deelde Sprey zijn plannen mede, die hem mededeelde dat hij, Sprey, vermoedelijk wel een betrekking voor hem had,

en wel als administrateur. Door bemiddeling van de commandant van de Stammkompagnie werd Hendrikx einde Augustus of begin September 1943 als kantoorbediende op Seehof geplaatst. Hij werd belast met administratieve werkzaamheden en werd evenals de andere S.S.ers die van de Stammkompagnie op Seehof waren gekomen door deze kompagnie uitbetaald. Hendrikx wist aanvankelijk niet wat er op Seehof gebeurde, doch merkte na enige tijd dat er opleidingen op het gebied van spionage werd gegeven. Na een paar dagen kreeg hij de schuilnaam Hansen, en werd het hem ten strengste verboden om zijn eigen naam bekend te maken. Tot medio Januari 1944 is Hendrikx op Seehof geweest en was hij alleen belast met administratieve werkzaamheden. In laatstgenoemde maand kreeg hij ontslag en wist hij het gedaan te krijgen dat hij door bemiddeling van de Stammkompagnie mocht studeren. Tot aan het einde van de oorlog heeft hij in Duitsland gestudeerd. Contra Hendrikx is door de P.R.A., district 's-Hertogenbosch, procesverbaal opgemaakt. Op 7 Augustus 1946 is hij door het B.G. te 's-Hertogenbosch tot twee jaar onvoorwaardelijk veroordeeld, ter zake art. 101~~W~~ Wetb. van Strafrecht.

39. Bütner = Wilhelmus Frederikus Butter, geboren 30 Januari 1921 te Alkmaar, van beroep kantoorbediende, het laatst wonende Cornelis Houtmanstraat 70 te 's-Gravenhage, momenteel gedetineerd in de Strafgevangenis te Terwinsele. Butter trad in October 1940 in dienst bij de Waffen S.S. Hij is ingezet aan het Oostfront alwaar hij in de zomer van 1942 gewond werd. In het najaar van 1942 werd hij geplaatst bij de Stammkompagnie te 's-Gravenhage. Door middel van deze Kompagnie werd hij in Augustus/September 1943 op Seehof geplaatst, alwaar hij werd belast met administratieve werkzaamheden. Hem werd de schuilnaam Bütner gegeven. Tot medio Januari 1944 heeft hij administratieve werkzaamheden op Seehof verricht, waarna hij ontslag kreeg. In Juni 1944 moest hij opkomen voor herhalingsoefeningen. Hem bleek toen dat men hem bij de Landstorm wilde indelen met het doel om hem, evenals zovele anderen aan het Westfront in te zetten. Butter deserteerde en werd in December 1944 wegens desertie door de Feldgendarmerie gearresteerd en ingesloten in de Strafgevangenis te Scheveningen, alwaar hij tot aan de bevrijding heeft gevangen gezeten. Contra Butter is door de P.R.A. te Alkmaar procesverbaal opgemaakt. Door het B.G. te Amsterdam is hij d.d. 11 October 1947 tot acht jaar gevangenisstraf, met aftrek, veroordeeld.

40. Ohlsen = Gerard van der Oest, geboren 20 Maart 1920 te 's-Gravenhage, van beroep kantoorbediende, gewoond hebbende Antonius Heinsiusstraat 69 te 's-Gravenhage, thans wonende Geldersedam 16 te 's-Gravenhage Hertogenbosch. Van der Oest was lid van de N.S.B. Hij meldde zich December 1940 voor de S.S. Vanaf Juli 1941 tot November 1941 heeft hij aan het Oostfront gestreden, waarna hij gewond raakte. Na in verschillende ziekenhuizen te zijn verpleegd, werd hij op het kantoor van de S.S. te Praag tewerkgesteld. Daarna heeft hij enige maanden een onderofficierscursus te Radolfzell gevolgd. Daarna werd hij ingedeeld bij de Stammkompagnie "Nord West" te Den Haag. Begin 1944 werd hij vanuit deze kompagnie geplaatst op Seehof, alwaar hij tot Augustus 1944 administratief is werkzaam geweest. In Augustus 1944 is hij naar Berlijn vertrokken en heeft daar tot 14 April administratieve werkzaamheden verricht. Contra van der Oest is door de P.R.A. Den Haag procesverbaal opgemaakt, waarin de werkzaamheden van van der Oest op Seehof zijn verwerkt. Door het Tribunaal te Den Haag is hij veroordeeld tot 3 jaar en negen maanden detinering.

41. Mej. van Andel = Clementina van As, geboren 26 Januari 1920 te Teteringen, gehuwd met Derk Behling, alias Henning. Zij woont momenteel Duinweg 23 te Huis ter Heide, gemeente Zeist. Van As is vanaf medio Juni 1943 tot eind October 1943 administratief op Seehof werkzaam geweest. Heeft deze betrekking gekregen door bemiddeling van Behling, met wie zij toen verloofd was en met het doel om bij Behling te zijn. In Augustus 1943 is zij met Behling getrouwd. Na de oprichting van Kuhof is zij ongeveer 14 dagen op deze school administratief werkzaam geweest. Wist aanvankelijk niet wat er op Seehof gebeurde wat naar haar verklaring pas later duidelijk werd. Na haar ontslagnamen op Seehof is zij nog werkzaam geweest bij de Fürsorge-offizier te 's-Hertogenbosch. Haar zaak is behandeld door de P.R.A. te Winschoten en te Breda.

42. Van den Heuvel =(Nederlander)
Geen nadere gegevens.

43. Domburg = Jan Jacob Willem Verkerk, geboren 21 Augustus 1916 te Oegstgeest, van beroep naar hij opgeeft jurist, het laatst wonende Lorèntzkade 34 te Leiden, thans gedetineerd in de Cellenbarakken aan de van Alkemadelaan te 's-Gravenhage. Verkerk trad in de herfst van 1940 vrijwillig bij de Waffen S.S. in dienst en werd na een opleiding op 21 Juni 1941 aan het Oostfront ingezet. Na drie keer gewond te zijn

geweest werd hij einde 1941 voorlopig afgekeurd en gezonden naar het Ersatzkommando te Klagefurt en enige maanden daarna naar de officiersschool te Tolz. Op 15 Januari 1943 werd hij, nog niet geheel genezen, naar Nederland gezonden en tewerk gesteld bij de Germaanse Leitstelle, Bezuidenhoutseweg 45 te 's-Gravenhage. Na enige maanden ging hij met ziekenverlof naar Berlijn. In Juni 1943 werd hij ter beschikking gesteld van Knolle, destijds Oberstandarte Führer en Hoofd van Abt. III en VI B.d.S. en van de S.D. Door deze werd hij op 15 Juni 1943 ter beschikking gesteld van Sprey en op Seehof ingekwartierd. Op Seehof werd Verkerk, die inmiddels tot Untersturmführer was bevorderd, ingedeeld bij de Stammanschaft en met allerlei karweitjes belast. (Zelf beweert hij dat hij Sprey aldaar moest vervangen, althans naast Sprey stond, doch om deze bewering wordt door de andere leden van de Stammanschaft gelachen). Wel wordt gezegd dat hij Sprey wel eens heeft vervangen, doch alleen voor wat betreft het voerlezen van een door Sprey aangewezen bepaald artikel uit één of ander dagblad en daar beschouwingen aan vastknoopte. Ook werd hij belast met de levensmiddelenvoorziening op Seehof, met de dienstindeling en de ontspanning. Zijn werkzaamheden op Seehof schijnen van ondergeschikt belang te zijn geweest. Tot begin Augustus 1943 is Verkerk op Seehof geweest, waarna hij naar Straszburg is gezonden. Januari 1944 vertrok hij weer naar het front, alwaar hij tot aan de capitulatie van Duitsland heeft vertoefd. Contra Verkerk is door de P.R.A. te Leiden proces-verbaal opgemaakt. Tot op heden is hij nog niet veroordeeld.

44. Franzka, alias Blödorn, alias Blöde Hund, Duitser, geen nadere personalia. Franzka was Arbeitsführer der gevangenen op Sorgvliet. Ook gevangenenbewaarder in de kampen Vught en Amersfoort geweest. Het is de beruchte Franzka. Hij heeft niet gevangen gezeten.

45. Haagh = Franciscus Jozhannes Maria de Haan, geboren 28 Mei 1920 te Rijswijk (Z.H.) van beroep werktuigkundig tekenaar, gedomicileerd te Dongen, thans gedetineerd in het kamp "Crailo" te Laren. Na met tussenpozen vrijwillig in Duitsland te hebben gewerkt, werd de Haan op 1 Augustus 1942 op het Station te Sittard gearresteerd, naar aanleiding van het feit dat hij op dat station een niet meer geldig duizend mark biljet ter betaling had aangeboden. Hij werd ingesloten en door de S.D. verhoord, die hem na enige verhoren mededeelden dat hij voor het door hem gepleegde feit gestraft kon worden.

met een gevangenisstraf van vijf jaar. Hij kon daar evenwel aan ontkomen, mits hij voor de S.D. bepaalde werkzaamheden verrichtte. De Haan hoorde evenwel niets en in September/October 1942 werd hij naar het kamp Amersfoort overgebracht en ingedeeld bij het Jodenkommando. Na korte tijd werd hij in Amersfoort bewaker der gevangenen. Op 10 Mei 1943 werd hij naar het Binnenhof te Den Haag vervoerd en bij Knolle gebracht. Deze deelde hem mede dat hij de door hem gemaakte fout weer goed kon maken door voor de Duitsers bepaalde werkzaamheden te verrichten. Hij zeide tegen de Haan dat hij hiervoor eerst een opleiding moest hebben en liet hem naar Seehof overbrengen en stelde hem ter beschikking van Sprey. Op Seehof kreeg de Haan de schuilnaam van Haagh. Hij kreeg daar tot September '43 een opleiding in seinen, kaartlezen, paarderijden en leerde bovendien auto- en motorrijden. Op 16 September 1943 door Knolle ingezet bij de S.D. in België (dienstleider Obersturmführer Lawrentz) onder de schuilnaam Holtz en Hendriks. Ongeveer midden 1944 gearresteerd door de Duitsers terzake oplichting en via Vught overgebracht naar "Sachsenhausen". Nadien in diverse concentratiekampen doorgebracht en werd eindelijk door de Amerikanen bevrijd. Op 13-11-'46 bij terugkomst in Nederland gearresteerd te Breda. Dossier opgemaakt door Sectie K van het Ministerie van Justitie. Werkzaamheden "Seehof" hierin verwerkt. Nog niet veroordeeld. Gedetineerd in "Crailo" te Laren.

90 4532

46. Unwerth = Pieter Abraham Hulsman, geboren 22 April 1916 te Amsterdam, van beroep technisch inspecteur bij de K.L.M., wonende Dahlialaan 3 te Aerdenhout. Hulsman werd op 27 Maart 1942 terzake spionage ten nadele van Duitsland door de S.D. gearresteerd. Via de Cellenbarakken te 's-Gravenhage werd hij te Vught ingesloten. Na enige maanden in Vught gevangen te hebben gezeten, werd hij door de Duitsers voor de keus gesteld of dood geschoten te worden of voor hen als V man in vijandelijk gebied te gaan werken. Voor V man zou hij eerst een opleiding dienen te volgen. Hulsman koos het laatste en op 20 Mei 1943 werd hij vanuit Vught naar Seehof gebracht. De opleiding van Hulsman zou zes weken duren, doch hij heeft drie maanden een opleiding op Seehof genoten in seinen en de andere daar te geven cursussen. In September 1943 werd hij met de reeds vermelde de Haan naar Brussel gebracht en daar ter beschikking gesteld van de afdeling VI van de S.D. Hulsman werd op straffe des doods verboden om gedurende de oorlog in Nederland terug te keren. In Brussel kreeg hij de opdracht zich in

gedurende

de illegaliteit te dringen. Hulsman voelde daar niets voor en zou naar Knolle worden teruggezonden worden. Hij wist het evenwel gedaan te krijgen dat hij met een opdracht naar Le Havre werd gezonden. Aldaar probeerde hij om zich met de Engelsen in verbinding te stellen. In Februari 1944 gelukte het hem in contact te komen met de Canadezen. Hij werd verhoord en naar Engeland overgebracht en daar gedurende enige tijd gevangen gehouden. Contra Hulsman is door de Inspecteur Schön, verbonden aan het B.G. te Amsterdam, proces-verbaal opge maakt.

70 8314

47. Mej. de Bruin = Helena ten Cate Brouwer, geboren 27 October 1914 te Alphen aan de Rijn, gewoond hebbende Wassenaarseweg 2 te Leiden, thans wonende Honthorststraat 30 te Amsterdam. Ten Cate Brouwer werd op 24 September 1941 wegens illegale werkzaamheden door de S.D. gearresteerd en veroordeeld tot de doodstraf. Op 21 April 1942 kreeg zij gratie en werd dit vonnis gewijzigd in 10 jaar tuchthuisstraf. Via Dr. Metz (President Feldgericht Luftgau Holland) gaf zij te kennen dat zij, om aan de straf te ontkomen, bereid was voor de Duitsers te gaan werken. Van de S.D. kreeg zij toen de opdracht om aan de "Reichschule voor Mädels" in den Nederlanden te Heijthuisen) les te geven aan de op die school zijnde kinderen. Na enige maanden aldaar les te hebben gegeven, werd zij begin Mei 1943 door Knolle op Seehof geplaatst en aldaar kreeg zij tot October 1943 de bekende lessen tot opleiding voor spionne. Op 28 October 1943 werd zij naar Italië gezonden en ter beschikking gesteld van de S.D. er Dr. Harster. Zij deed in Italië bij de S.D. dienst onder de schuilnamen van Anneke van Tuijl en Gerda Hofman. (Zie voor nadere bijzonderheden het hierbijgaand proces-verbaal contra ten Cate Brouwer, opgemaakt door de P.R.A. te Leiden. Ten Cate Brouwer is niet gedetineerd geweest

48. Stegeman = Peter Joseph Schepers, geboren 29 Juli 1907 te Düsseldorf, van beroep koopman, gewoond hebbende Witte de Withstraat 7 en Galileistraat 7 167 te 's-Gravenhage. Schepers was lid van de N.S.N.A.P. Op 24 September 1941 werd hij door een onbekend door hem gepleegd feit door de Duitsers gearresteerd en te Scheveningen ingesloten. Na enige tijd werd hij overgebracht naar Amersfoort, alwaar hij na korte tijd kampoudste werd. Hij werd als zodanig belast met de bewaking van de gevangenen en werd be rücht wegens de slechte behandeling die hij als bewaker de gevangenen aandeed. Hij had in

Amersfoort het nummer 1400. Begin Mei 1943 werd hij met enige andere gevangenen uit Amersfoort naar Seehof getransporteerd en zou aldaar een opleiding ontvangen. Slechts korte tijd heeft hij de verschillende lessen gevolgd. Hij kreeg enige weken na zijn komst op Seehof onenigheid met Knolle doordat hij inkopen voor Knolle zou doen, daarvoor geld van deze ontving, doch dit geld ten eigen bate verbruikte. Na de ruzie met Knolle nam hij de vlucht van Seehof en dook te Amsterdam onder. Na enige weken werd hij te Amsterdam door de Feldgendarmarie gearresteerd en via Amersfoort overgebracht naar het concentratiekamp Natzweiler in Duitsland, alwaar hij d.d. 2 Augustus 1943 is overleden.

49. Lodewijks = Alexander Otto Leendert Strijkers, geboren 17 Mei 1892 te Den Helder, van beroep radio-telegrafist, wonende Kwartellaan 2 te Badhoevedorp. Strijkers werd in de herfst van 1940 door de S.D. gearresteerd op beschuldiging van illegaliteit. (Hij had op verzoek van een illegale groep personen, als deskundige op dat gebied een radio-grafische verbinding met de regering in Engeland tot stand gebracht) Strijkers werd via enige gevangenis in Nederland overgebracht naar Duitsland, alwaar hij enige jaren in verschillende concentratiekampen heeft doorgebracht. Hij werd daar vreselijk mishandeld omdat hij geen naam wilde noemen, o.a. werd hij uren achtereenvolgend met de strop onder zijn oksels aan een galg opgehangen, van welke mishandelingen hij nu nog de nadelige gevolgen ondervindt. In het voorjaar van 1943 verschenen bij hem in het concentratiekamp twee hem onbekende personen, die later bleken Knolle en Sprey te zijn. Deze twee personen deden hem het voorstel om aan de dood te ontkomen, voor de Duitsers te gaan werken, zonder evenwel omtrent deze werkzaamheden in bijzonderheden te treden. Strijkers weigerde, doch hem werd medegedeeld, dat indien hij bij zijn weigering bleef volharden, zijn gehele familie te Badhoevedorp zou worden uitgemoord. Hem werd een bedenktijd van 24 uur gegeven. Na deze termijn verschenen beide personen weer en Strijkers stemde in hun voorstel uit angst voor zijn vrouw en kinderen toe. Bovendien was hij door de doorgestane mishandelingen en slechte verzorging, lichamelijk en geestelijk gebroken. Begin Mei 1943 werd hij overgebracht naar Seehof, alwaar hij volgens de daar aanwezige personen als een wrak aankwam. Hij kreeg daar de eerste tijd les in het seinen van genoemde Witjens, doch werd spoedig onder toezicht van Witjens belast

met het geven van seinlessen. In Augustus 1943 werd hij verplaatst naar Kuhof, alwaar hij weer onder toezicht belast werd met het geven van seinlessen. Op 8 Augustus 1944 werd hij weer naar Duitsland getransporteerd, alwaar hij tot aan de capitulatie van Duitsland in verschillende concentratiekampen heeft gevangen gezeten. Volgens de personen die op Seehof en op Kuhof met Strijkers in aanraking zijn geweest, kwam hij op Seehof als een wrak aan, is hij op beide scholen steeds als gevangene behandeld. Strijkers zou volgens deze personen steeds slecht behandeld zijn in het bijzonder op Kuhof. Van hem wordt beweerd, dat hij zich steeds al een goed Nederlander heeft gedragen, hetgeen de Duitsers niet onbekend was en vandaar zijn slechte behandeling. Meermalen zou hij geslagen zijn. Zijn zaak is door het B.N.V. onderzocht.

50. Hendriks = Jan Hijgenaar, geboren 26 Februari 1913 te 's-Gravenhage, van beroep chauffeur, het laatst wonende van Zuilichemstraat 9 te 's-Gravenhage, thans gedetineerd in de Cellenbarakken te 's-Gravenhage. Hijgenaar was voor Mei 1940 dienstplichtig soldaat. Na Mei 1940 ging hij volgens zijn eigen verklaring via Arbeidsbeurs als chauffeur in dienst bij de S.D. Begin 1941 nam Knolle hem als particulier chauffeur. In Juni 1942 werd hij door de S.D. gearresteerd op beschuldiging van diefstal en zwarte handel. Hij werd veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf en ingesloten in de Cellenbarakken te 's-Gravenhage. April 1943 werd hij met een aantal andere gevangenen uit de Cellenbarakken belast met werkzaamheden op Seehof. Volgens zijn eigen verklaring werd hij eind Mei 1943 door Knolle gedwongen om de lessen op Seehof te volgen. Ongeveer 2 à 3 maanden heeft hij verschillende cursussen gevolgd o.a. in schieten, seinen en verschillende takken van sport. Hijgenaar beweert dat hij dat met tegenzin deed en verklaart dat hij na genoemde tijd na zijn herhaaldelijke verzoeken op Seehof werd ontslagen. Daarna werd hij chauffeur bij het Rijks Commissariaat. Na enige maanden zou Knolle hem daar vandaan hebben gehaald en werd weer chauffeur bij deze. In ongeveer Juli 1944 is hij met Knolle naar Belgrado vertrokken. In August 1944 stuurde Knolle hem naar Nederland terug om enige artikelen voor Knolle te halen. Hijgenaar ging evenwel niet naar Belgrado terug doch bleef in Den Haag. In November 1944 ging hij naar de S.D. er Munt om aan deze een Ausweis voor de razzia's te krijgen. Knolle had hem evenwel laten signaleren en hij werd voor de Arbeidsinzet naar Hamburg vervoerd. In Maart

1945 werd hij op eigen verzoek aldaar chauffeur bij het Duitse Rode Kruis, welke functie hij heeft vervuld tot aan de capitulatie van Duitsland. Contra Hijgenaer is door de P.R.A. te 's-Gravenhage proces-verbaal opgemaakt. Zijn werkzaamheden op Seehof zijn in zijn dossier verwerkt.

51. Andelaan = Bastiaan Andeweg, geboren 20 November 1919 te IJsselmünde, van beroep kantoorbediende, het laatst wonende Korte Houtstraat 13 te 's-Gravenhage. Andeweg was voor Mei 1940 dienstplichtig soldaat. Na Mei 1940 kwam hij via de Opbouwdienst in de Arbeidsdienst. In Mei 1942 werd hij ontslagen. Daarna ongeveer een jaar zonder betrekking geweest. Volgens zijn eigen verklaring vroeg hij aan een Duitser, die hij bij de Arbeidsdienst had leren kennen, of deze een betrekking voor hem wist. De Duitser verwees hem naar de Adriaan Goedkooplaan 9 te 's-Gravenhage. Andeweg werd te woord gestaan door Sprey, die hem mededeelde dat hij op Sorgvliet een administratieve betrekking voor hem had. Mei 1943 werd Andeweg aangesteld, doch inplaats van administratief werk, kreeg hij met enige anderen een opleiding in het seinen, paardrijden en chauffeurslessen. Het bleek hem toen, volgens zijn eigen verklaring, dat hij op een Spionnageschool was bevestigd. Tot Augustus 1943 heeft hij deze opleiding gevolgd. Toen werd hem door Knolle medegedeeld dat hij voor dat werk ongeschikt was. Andeweg kreeg toen een baantje bij de S.D., naar hij zegt als loojongen. Hij wilde daar vandaan en heeft om zijn doel te bereiken, geld gestolen uit de kas van de toenmalige leider van de S.D., de Hauptsturmführer Ahrens. Andeweg werd wegens deze diefstal gevangen genomen en werd tot een jaar tuchthuisstraf veroordeeld die hij in Duitsland heeft ondergaan. Na zijn vrijlating is hij bij zijn ouders te Alkmaar ondergedoken. Contra Andeweg is door de Inspecteur Schön en anderen, allen verbonden als rechercheur aan het B.G. te Amsterdam, proces-verbaal opgemaakt.

52. Donders = Christiaan Leonardus Drossaers, geboren 24 April 1889 te Breda, van beroep Inspecteur van Politie (te Breda en het laatst te Helmond) het laatst wonende Ophoviuslaan 47 te 's-Hertogenbosch. Drossaers was van 1921 tot 1927 Kanselier bij de Gezantschappen te Sophia en Boekarest. Daarna is hij in de handel gegaan. Voor de oorlog was hij reeds lid van de N.S.B. Door middel van de N.S.B. werd hij in 1941 Inspecteur van Politie te Eindhoven en in 1942 te Helmond, waar hij tevens

waarnemend Commissaris van Politie was. In April 1943 werd hij als zodanig geschorst. Eind Mei 1943 werd hij op Seehof geplaatst, waar hij een opleiding tot spion zou krijgen. Hiervan kwam evenwel door de uitspattingen niets terecht en werd hij belast met kantoorwerkzaamheden op Seehof. Hij kreeg wegens zijn schulden onenigheid met Knolle en werd in October 1943 van Seehof weggestaard. Daarna heeft hij enige tijd bij de S.D. op het Binnenhof gewerkt, waar hij een overzicht moest samenstellen over de indeling van de Nederlandse Politie. Na enige maanden kreeg hij ontslag. Daarna heeft hij gewerkt bij een accumulatoren-fabriek te Den Haag. (Vulling van lege batterijen) Vervolgens is hij bij het Rode Kruis van de Landwacht gegaan) Beweerd wordt dat hij bij een vliegeraanval in Gelderland of Noord Brabant zou zijn gedood. Drossaers was ook lid van de Germaanse S.S. Door de P.R.A. te 's-Gravenhage is hij gesignaleerd.

53. van Maanen = Franciscus de Mos, geboren te Den Haag, 23 Augustus 1904, gewoond hebbende Seinpoststraat 35 te Den Haag. Gedetineerd in de Cellenbarakken te Den Haag. Aanghouden 17 April 1945 te Epe. Einde 1939 lid der N.S.N.A.P. Was adjudant van Kruyt. In October 1940 lid der N.S.B. geworden. Op 21 November 1940 aangesteld als leider afd. Propaganda en Voorlichting Winterhulp Nederland te Utrecht. Daarna spreekbeurten voor de N.S.B. verzorgd. Van begin 1942 tot einde 1942 werkzaam geweest als inkoper bij de N.V. Niham te Rotterdam en Tiefbau Fischer (houtbedrijf) te Kolwin en Bisadka (vanaf 3 Maart 1942) Einde 1942 terug naar Den Haag. Vervolgens diverse spreekbeurten vervuld voor de N.S.B. in de actie "Nederlandse Volks-eenheid tegen het Bolsjewisme". De maanden April en Mei 1943 doorgebracht in Berlijn voor propagandadoeleinden voor de in Duitsland werkende Nederlandse arbeiders. Toen de Mos nog lid der N.S.N.A.P. was, had hij Knolle een enkele maal ontmoet. Had op 21-2-'43 deze schriftelijk gevraagd om werk. Kreeg in Mei 1943 bevel zich bij Knolle in Den Haag te melden. Wordt na een onderhoud met Knolle zonder meer geplaatst op "Seehof" teneinde aldaar een seinopleiding te volgen. Heeft deze opleiding gedurende 5 weken onder protest gevolgd. Wordt in ~~oktobar~~ ongeveer Juni/Juli 1943 gearresteerd omdat hij tegen over derden (later bleek dit een der vertrouwens mensen van Knolle te zijn geweest) uitlatingen had gedaan over de situatie op "Seehof" hetgeen uitdrukkelijk verboden was. Wordt na 26 dagen door Knolle verhoord. Wordt voor straf op transport gesteld naar Rusland en heeft daar van

27-8-'43 tot Augustus 1944 gewerkt als boekhouder op een aannemersbedrijf. Zijn werkzaamheden ressorteerden onder het Ostministerium. Keerde in Augustus 1944 naar Nederland terug en was tot aan de bevrijding belast met het toezicht op het rooien van boomen op de Veluwe ten behoeve van de Duitse Weermacht. (Heeresgruppe H.) Werkzaamheden op "Seehof" in dossier verwerkt. Proces-verbaal opgemaakt door P.R.A. Den Haag.

54. Meulenberg - Adriaan Morren, geboren 30 Januari 1899 te Utrecht, van beroep chauffeur, wonende Spreinweg 61 bis te Utrecht. Morren is ongeveer een jaar bij de Oost Compagnie werkzaam geweest. In April 1943 kwam hij uit de Oekraïne terug en was hij naar zijn eigen verklaring zonder werk. Door middel van een kennis, genaamd Hoogeboom, die naar hij beweert later bij de S.S. is gegaan en aan het Oostfront is gesneuveld, kwam hij in aanraking met Knolle die volgens Hoogeboom mensen voor een bepaalde werkkring zocht. Morren stelde zich in verbinding met Knolle die hem mededeelde dat hij administratieve werkzaamheden voor hem had en dat hij zich moest melden aan een villa aan de Adriaan Goedkooplaan te Den Haag. Morren werd te woord gestaan door een Duitser genaamd Schul die hem belastte met grondwerk te verrichten op de buitenplaats Sorgvliet. Aan Morren werd medegedeeld dat hij voortaan als schuilnaam Meulenberg zou krijgen. Morren vond het op Seehof een geheime geschiedenis, hij mocht de buitenplaats niet verlaten, doch had verlangen naar zijn vrouw en besloot om over de omheining te klimmen en naar Utrecht te gaan. Dit heeft hij inderdaad gedaan, in gezelschap van een persoon genaamd Nevens. Het werd door Knolle ontdekt, die hem liet arresteren en hem in gezelschap van Nevens weer naar de Oekraïne liet brengen. Hij kreeg de mededeling dat hij gedurende de oorlog niet meer in Nederland mocht komen. Hetzelfde gebeurde met Nevens. Morren beweert dat hij geen opleiding op Seehof heeft gehad. De reeds genoemde Witjens beweert evenwel dat hij hem enige tijd les in het seinen heeft gegeven. Contra Morren is door de P.R.A. te Utrecht proces-verbaal opgemaakt. Zijn werkzaamheden op Seehof zijn niet in het dossier verwerkt. Op 4 Januari 1946 is hij door het B.G. te Amsterdam in vrijheid gesteld.

55. Nobel = Adranus Cornelis Antonius Nevens, geboren 25 October 1894 te 's-Gravenhage, van beroep smid, wonende Ribesstraat 88 te 's-Gravenhage. Nevens was lid van de N.S.B. In Mei 1943 kwam hij door bemiddeling van de reeds genoemde A.K.O.F. van der Heide, die hij door de

N.S.B. had leren kennen, op Seehof terecht. Hij werd daar volens zijn eigen verklaring belast met het plaatsen van de sanitair. Nadat hij daar enige weken was, heeft hij op verzoek van Sprey, althans volgens zijn zeggen, deelgenomen aan de lessen in seinen, doch toen hij de bedoeling hiervan begreep, zou hij met veel moeite hiervan zijn afgekomen. Hij beweert dat hij daarna van Knolle de mededeling kreeg dat hij had te kiezen tussen een concentratiekamp of vrijwillige dienstname bij de Oost-Compagnie en in Rusland te gaan werken. Hij verkoos het laatste en werd naar het Oosten gebracht, alwaar hij tot April 1945 zou zijn geweest. Neevens was ook intern op Seehof, was daar onder de schuilnaam Nobel. Hij zou op 5 Juli 1943 op last van Knolle zijn gearresteerd. Contra Neevens is door de P.R.A. Den Haag een dossier opgemaakt. De werkzaamheden van Neevens op de A. Schule zijn hierin verwerkt. Op 13 September 1946 is Neevens in vrijheid gesteld.

56. Barth = Marcel Philip Berlijn, geboren 26 Augustus 1904 te Antwerpen, van beroep chauffeur het laatst wonende Oudeweg 450a te M Siddeburen (Gr.) later Trøyentenhoflaan 56 te Berghem (Belgie). Berlijn is dd 11 Juni 1945 gearresteerd en d.d. 17 Februari 1947 op last van de Procureur-Fiscaal door de Vreemdelingen Politie van de gemeente 's-Gravenhage aan Belgie uitgeleverd. Berlijn zou Nederlander zijn. Volgens het verhoorrapport van Berlijn door het B.N.V. zou Berlijn, nadat hij tot die tijd verschillende werkzaamheden voor de Duitsers te hebben verricht, (werken op een vliegveld en als chauffeur) eind December 1943 vermoedelijk voor Amt VI, op Seehof zijn geplaatst en daar tot Juni 1944 een opleiding in het seinen hebben gevolgd. Daarna zou hij voor deze afdeling van de S.D. verschillende onbelangrijke werkzaamheden hebben verricht in onderscheidene plaatsen in Nederland, o.a. in Groningen. Na de capitulatie van Duitsland is hij gearresteerd en op bovenvermelde datum aan Belgie uitgeleverd. Het is niet bekend op welke gronden deze uitlevering is geschied. Voor zijn opleiding op Seehof heeft hij evenwel ook in Belgie voor de Duitse Wehrmacht gewerkt, zodat het mogelijk is, dat hij zich in die periode zodanig heeft misdragen, dat Belgie hiervoor zijn uitlevering heeft gevraagd.

57. Hein = Robert Lodewijk Berlijn, geboren 9 Maart 1913 te Antwerpen, van beroep verkoper, voorheen wonende Sint Benedictusstraat 86 te Antwerpen, het laatst Oudeweg 450a te Siddeburen (gemeente Slochteren) momenteel gedetineerd

in de Cellenbarakken aan de van Alkemadelaan te 's-Gravenhage. Berlijn heeft vrijwel zijn gehele leven te Antwerpen gewoond. Bij het uitbreken van de oorlog in Mei 1940 woonde hij ook aldaar en meldde hij zich vrijwillig voor het Nederlandse Leger, waarmee hij terugtrok naar Frankrijk, alwaar hij een opleiding voor het leger zou krijgen. Na de capitulatie van Frankrijk ging hij weer terug naar Antwerpen. Hij was toen werkloos en werd als grondwerker tewerkgesteld op verschillende vliegvelden in België. Aangezien hij begin 1942 tewerkgesteld zou worden in Duitsland en mede omdat de grondwerkzaamheden hem te zwaar werden, keek hij uit naar andere werkzaamheden. Medio Juni 1942 werd hij civiel chauffeur bij de Duitsers in Antwerpen, welke functie hij heeft vervuld tot December 1943, in welke maand hij wegens ruzie met de Duitsers ontslagen werd. Hij was toen werkloos en door bemiddeling van een Belgische vriend kwam hij in contact met de Duitser Kraetz (leider van de S.D. in Brussel). Kraetz zeide een betrekking voor hem te hebben, doch dan zou hij eerst een opleiding dienen te volgen. Deze functie zou pas aanvangen na afloop van de oorlog en Berlijn zou dan als inlichtingenman in Afrika tewerkgesteld worden. Berlijn nam het aanbod aan en in Januari 1944 werd hij vanuit België naar Kuhof gebracht, alwaar hij tot April 1944 van Lodewijks onderricht in het seinen kreeg. In April werd hij vanuit Kuhof overgebracht naar Seehof. Daar kreeg hij weer les in het seinen en wel van Nebel en Asbach, terwijl hij van Hegeman technische lessen kreeg. In Juni 1944 was hij zover dat hij zelfstandig kon seinen en verliet hij de school en ging naar zijn woning te Antwerpen. Door Kraetz zou hij ingezet worden in de omgeving van Gent, doch door de oorlogsomstandigheden is daar niets van terechtgekomen. Begin September 1944 werd hij door Kraetz naar Ahrens in Den Haag gezonden. Door Ahrens werd hij belast om door de linies heen naar Antwerpen te gaan en daar de stemming van de bevolking te peilen. (Antwerpen was inmiddels bevrijd) Op 11 of 12 September vertrok Berlijn en ging zonder moeilijkheden door de linies. In Antwerpen is hij één dag geweest, waarna hij weer naar Ahrens terugkeerde. Daarna werd hij door Ahrens naar de provincie Groningen gezonden en nam hij zijn intrek bij familie van hem te Siddeburen. In October kwam Hinkfusz, die hij inmiddels door Ahrens had leren kennen, bij hem in Groningen en deelde hem mede dat hij of zijn broer Marcel die op het zelfde adres te Siddeburen vertoefde, weer door de linies naar België moest om daar gegevens te verzamelen. Marcel was ziek en hij nam de opdracht op zich. Berlijn vertrok met bestemming België, doch werd op 2 November 1944 bij zijn poging om door de linies te komen, door de Amerikanen te Zevenbergen gegrepen

en gevangen genomen. Via verschillende kampen in België werd hij op 5 November 1945 als Nederlander aan de Nederlandse autoriteiten uitleverd. Contra Berlijn is door de P.R.A. te Groningen proces-verbaal opgemaakt. Zijn opleiding op Seehof is in zijn dossier gereleveerd.

58. Brouwer = Johann Wilhelm Heinrich Flaskamp geboren 29 November 1909 te Mülheim, Nederland van beroep electricien, het laatst wonende ~~aan~~ Transvaalstraat 4 rood te Haarlem, thans gedetineerd in de Strafgevangenis te Treebeek. In Februari 1944 las Flaskamp een advertentie in het Nieuws van de Dag, waarin radio-telegrafisten werden gevraagd. Flaskamp was toen werkzaam in Duitsland (Gelsenkirchen) en was juist met verlof thuis. Hij schreef op deze advertentie en ongeveer een maand later kwam bij hem op zijn werk te Gelsenkirchen een Duitser, genaamd Kramer. (Kramer was verbonden aan Amt VI te Den Haag) Kramer zeide tegen hem dat hij bij hem kwam naar aanleiding van de sollicitatie van Flaskamp op de reeds gememoreerde advertentie. Na enige besprekingen deelde Kramer aan Flaskamp mede, dat hij zich zo spoedig mogelijk diende te melden op het buitengoed Sorgvliet, teneinde een opleiding in het seinen te ontvangen. Eind Maart 1944 meldde Flaskamp zich op Sorgvliet (Seehof) Hij kreeg aldaar een opleiding van Pollman en van Hegeman. Ook is hij enige tijd op Kuhof geweest, voor opleiding tot seiner. Buiten bovengenoemde instructeurs heeft hij ook lessen gehad van Bakker. Op 10 Juni 1944 was zijn opleiding voltooid en de volgende dag bracht Hinkfusz hem naar Haarlem en bracht hem onder in perceel Transvaalkade 4 rood aldaar. Hinkfusz deelde hem toen mede, dat hij een zender zou krijgen en dat het de bedoeling was dat Flaskamp door middel van dit zendertje bij een eventuele invasie van de Geallieerden berichten over de bewegingen van de Geallieerde troepen aan de Duitsers moest doorgeven. Flaskamp stemde hierin toe en einde September 1944 bracht Hinkfusz hem de zender. Flaskamp zou voor deze werkzaamheden 75 gulden per week ontvangen. Volgens zijn eigen verklaring heeft Flaskamp zich nadien in verbinding gesteld met de ondergrondse van Haarlem en Amsterdam en deze met alles op de hoogte gesteld. Contra Flaskamp is door de P.R.A. te Haarlem een dossier samengesteld. Hij is door het B.G. te Amsterdam voor bovenomschreven feit en voor een door hem tijdens de bezetting gepleegde overval d.d. 22 April 1948 tot vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld.

59. Lenz = Henricus Georctius Jozef Moorman, geboren 5 Maart 1916 te Veldhoven (N.B.) van beroep radio-technicus, wonende Venendaalkade 121 te 's-Gravenhage. Moorman was vanaf Juli 1941 tot Juli 1942 als radio-technicus werkzaam bij Philips. Daarna werd hij voor de Arbeidsinzet tewerk gesteld te Lightenau in Duitsland. In Augustus 1942 vluchtte hij en dook onder te Zuilen. Na enige tijd ondergedoken te zijn geweest, solliciteerde hij op een advertentie in een dagblad, in welke advertentie een radio-monteur werd gevraagd. Hij kwam door deze sollicitatie in contact met een zekere Panderman, die naar hem later bleek een V-mann van Ahrens was. Door deze Panderman kwam hij in contact met Ahrens en Hinkfusz. Deze beide Duitsers ondervroegen hem over zijn vroegere werkzaamheden en tijdens deze ondervraging viel Moorman door de mand en vertelde hij dat hij voor de arbeidsinzet was ondergedoken. Ahrens deelde hem mede dat hij niet vervolgd zou worden indien hij, Moorman, genegen was om voor Ahrens te werken. Moorman zag geen uitweg en stemde toe. Hij werd op Sorgvliet geplaatst en kreeg daar enige maanden een opleiding in het seinen. Na zijn opleiding kreeg hij in zijn woning aan de Venendaalkade te Den Haag een zendertje voor de dienst van Ahrens (Abt. VI) Hij moest verbindingen met Berlijn onderhouden en zich indringen in de illegaliteit. Om het laatste te bereiken moest hij tewerk gesteld worden bij de firma Siemens te Den Haag en zich uitgeven voor anti-Duits. Tot Mei 1945 heeft Moorman in verbinding gestaan met Abt. VI. Hij beweert dat hij zich niet aan Ahrens heeft willen onttrekken, aangezien hij daardoor op de hoogte kon blijven, ten dienste van de illegaliteit, van de werkzaamheden van Ahrens. Contra Moorman is door de P.R.A. proces-verbaal opgemaakt. In Augustus 1945 is hij door de Field Security gearresteerd en ingesloten in de Cellenbarakken alhier. Na drie dagen werd hij weer in vrijheid gesteld. Bij het opmaken van zijn dossier door de P.R.A. is hij door deze dienst weer aangehouden doch na verhoor heengezonden. Op 6 Februari 1947 is zijn dossier naar het B.G. te Den Haag heengezonden.

60. ?

61. Mej. Hendriks = Jacoba Cornelia Maria Sassen, geboren 24 Augustus 1916, het laatst wonende Ruslandstraat 30 te Breda, thans wonende in Frankrijk, adres onbekend. Sassen heeft een opleiding in seinen op Seehof gehad.

62.

62. Toni Yester = Andreas Engwirda, geboren 16 December 1917 te Leeuwarden, het laatst wonende Heugenerweg 25b te Maastricht. Engwirda was een V-man van Ahrens (Abt. VI) en heeft een opleiding tot marconist op Seehof gehad. Er wordt beweerd dat hij op de Balkan is ingezet. De verblijfplaats van Engwirda is onbekend. Hij is gesignaleerd door de P.R. A. te Maastricht.

63. Dijkhuizen =

64. Stralen = Geen nadere gegevens.

65. Mej. Gold = Hildegard Sommerkorn, geboren 15-11-'17 te Wuppertal, Duitse. Typiste van Knolle. Adres: Königsbrücke 32 Bielefeld. Heeft een seinopleiding op "Seehof" gevolgd. Is met Knolle naar Belgrado vertrokken.

66. Mej. Klein = Marianne Anneliese Elfriede Bessels, geboren te Barmen 10 Maart 1917. Adres: Leichlingen (Köln) Opladenstrasse 5. Duitse tyiste van Knolle.

67. Schulz = Duitser, geen nadere gegevens.

68. Stein = Paul de la Roche (Belg). Ontving W/T opleiding in "Seehof" in voorjaar 1944 voor Ahrens. Geen nadere gegevens.

70. Leers = Hugo Frans Margaretha van der Wiele (Belg). Ontving W/T seinopleiding voor Ahrens op "Seehof" in voorjaar 1944. Is daarna ingezet als "linecrosser". Thans vermoedelijk overleden. Geen nadere gegevens.

PD 6020

Duval	}	geen verdere gegevens aanwezig
Mareau		
Ali		
Andréé		
Weher		
Lautier		
Roger		
Buck-Jones		

72. Skorzeny = Hauptsturmführer, van beroep ingenieur. Geen nadere gegevens. Skorzeny was verbonden aan het R.S.H.A. Abt VI (Feindberührung). Hij kreeg vooral bekendheid door

de bevrijding van Mussolini en was een persoonlijk vriend van Himmler. Oorspronkelijk belast met spionage, werd hij later belast met spionage en sabotage. Door zijn bekwaamheid op dit terrein verkreeg hij grote vermaardheid. Werde in begin 1940 belast met de oprichting van spionage- en sabotagescholen. Vandaar ook dat hij zeggenschap had op "Seehof" en deze school ook enige/malen bezocht.

73. Hinkfusz = Armin Hinkfusz, geboren 14-4-'10 te Riga. Obersturmführer, verbonden geweest aan Abt VI B.d.S. und des S.D. in Nederland. Hinkfusz werd in de winter van 1943 aan Ahrens toegevoegd om onder diens leiding het Inetz (Invasionsnetz) op te bouwen en de verdere leiding daarover te behouden. Heeft na de capitulatie van Duitsland in Nederland gevangen gezeten en is op 13-10-'46 naar Duitsland getransporteerd.

74. Bakker = Ferdinand August Bakker, geboren te Grisse (N.O.I.) 2-12-'21, laatste adres: Willemspark 5c Den Haag. Gedetineerd te Treebeek. Door Bijzonder Gerechtshof Amsterdam d.d. 22-4-'48 veroordeeld tot 7 jaar m/a. Dossier P.R.A. Haarlem en Den Haag. Bakker was radio-technicus aan het "Havel Instituut" te Berlijn. Werde einde 1943 toegevoegd aan Hauptsturmführer Ahrens en belast met het tijdelijk geven van seinlessen op "Seehof" en had nadien de technische controle op de bij de agenten van het Inetz geplaatste zendapparaten.

75. Hagen = Bekker, Duitser, Obersturmführer. Was tijdelijk opvolger van Sprey. Geen verdere gegevens.

76. Dr. Peters = Pechow, Duitser, Sturmbannführer, definitieve opvolger van Sprey tot Augustus 1944. Geen verdere gegevens.

77. Paul Aro Geen gegevens.

78. Sweers = Sweers (belg). Schuilnaam was "Sola". Voormalig Belgisch officier, einde 1943/begin 1944 seinopleiding gevolgd op "Seehof". Was V-mann van Ahrens. Werde in September 1944 naar België gezonden. Geen nadere gegevens.

79. Heger = Geen nadere gegevens

70 6022
80. Ahrens = Heinrich Johann Ahrens, geboren
1-12-'11 te Bremen, Hauptsturmführer. Na 1943
Hoofd van Abt VI B.d.S. und des S.D. In 1943
belast met het opbouwen van I-Netz.

UITGEBOKT

0/110

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
Javastraat 68.

's-Gravenhage, 17 Maart 1949.

No. X 57398
Geheim.

Onderwerp: Dienst K.

In aansluiting op het telefoongesprek, dat ik dezer dagen met U had, inzake dienst K, kan ik U berichten, dat door dienst K van Uw Ministerie geen werkzaamheden meer verricht behoeven te worden ten dienste van mijn bureau inzake A-Schule West-Fat 134 en S.S.Jagdverbände.

Ik zou het op prijs stellen de dossiers, die ter beschikking waren gesteld van "Dienst K" bij de opheffing van die dienst terug te mogen ontvangen. Mochten zich verder bij genoemde dienst nog stukken bevinden, die voor mijn ~~bureau~~ van betekenis zijn, dan zou ik het ten zeerste op prijs stellen, deze te zijner tijd ter inzage te mogen hebben.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze:

*Dossiers
A-Schule West
FAT 134 en
Jagdverbände
85m terugkopen
fo 11/3*

LP
L. P o t .

Aan de Hoogedelgestrenge Heer
Mr. J.P.G. G o o s s e n ,
Hoofd Bureau Kabinet v.d.
Afdeling Politie van het
Ministerie van Justitie,
Raamweg 47,
's-Gravenhage.

OD 110

JUS

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKKEN
Javastreet 68.

No. X57398.

's-Gravenhage, 11 Maart 1949.

Geheim.

Onderwerp: Dienst K.

al **UITGEBODKT**

In aansluiting op het telefoongesprek, dat ik dezer dagen met U had, inzake dienst K, ken ik U berichten, dat door dienst K van Uw Ministerie geen werkzaamheden meer verricht worden ten behoeve van mijn dienst.

Ik zou het op prijs stellen de dossiers, die ter beschikking waren gesteld van "Dienst K" bij opheffing van die dienst terug te mogen ontvangen. Kochten zich verder bij genoemde dienst nog stukken bevinden, die voor mijn dienst van betekenis zijn, dan zou ik het ten zeerste op prijs stellen, deze te zijner tijd ter inzage te mogen hebben.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze:

A

in Opmaak van Pot

L. P O T .

Aan de Hoogedelgestrengste Heer
Mr. J.P.G. Goossen,
Hoofd Bureau Kabinet van de
Afd. Politie van het
Ministerie van Justitie,
Raamweg 47,
's-Gravenhage.

Aan A.C.D. (t.a.v. Mej. Wijnhuizen)

Gevolg gevend aan ons mondeling onderhoud van enige dagen geleden, geef ik U onderstaand enige aanwijzingen voor het completeren van het O.D. 110 (Sabotageschool SEEHOF "ZORGVLIET").

- 1/... De naam van het betreffende O.D. is verkeerd gekozen. De "A-Schule (~~A~~-Schule = Agentenschule) was gevestigd op het landgoed "SORGHVLIET" aan de Oude Scheveningseweg te Den Haag. Onder Duits beheer werd dit genoemd "SEEHOF". Deze beide namen worden voortdurend doorelkaar gehaald.
- 2/... Uit het hierbijgaande uittreksel van het rapport van Walter MUELLER blijkt, dat de school niet onder de S.D.-III (zoals veelal ten onrechte wordt aangenomen) viel, maar onder Amt VI van het R.S.H.A. Indien dit document als eerste papier in het O.D. wordt opgenomen geeft het reeds een goed beeld van doel en opzet van de school.
- 3/... Gedetailleerde overzichten van de op de school gevolgde methoden van onderwijs en omtrent de behandelde "leerstof" zijn te vinden in de Blauwkapelonderzoekingsrapporten omtrent F.A. BAKKER en FLASKAMP. Deze rapporten zijn vermoedelijk nog wel in meerdere exemplaren voorhanden in het Magda-archief. Eén exemplaar zou dan in het O.D. 110 gedaan kunnen worden.
- 4/... In het door mij indertijd aan Magda afgestane archief van Camp 030 moeten nog verscheidene onderzoekingsrapporten zijn omtrent oud-leerlingen van de school. Ik herinner mij o.a. nog de namen V.d.WIELE en De VREESE. *Shykers*
- 5/... Voorzover van de onder 3 en 4 genoemde mensen geen extra copien van rapporten voorhanden zijn, zou kunnen worden volstaan met op de omslag van het O.D. 110 een verwijzing te maken naar bovenbedoelde dossiers.
- 6/... Hetzelfde geldt voor het P.D. ten name van P.A. HULSMAN, waarin zich een O20 rapport bevindt (echter slechts in één enkel exemplaar) waarin vele bijzonderheden over de school staan. *PD 4532*
- 7/... De hieraangehechte stukken zijn door mij gelicht uit het Magda-dossier 7292/45. Zij kunnen in het O.D. 110 worden opgelegd. De rest van dossier 7292/45 is van geen belang meer.

X Het dossier 6097/46 (Obergereiter SEEHOF) heeft niets met de spionage- en sabotageschool SEEHOF te maken.

21.10.47

Logos

Verdere gegevens betr. A-SCHULE WEST opgemaakt
door Sectie K:

Processen-verbaal contra:

Mathijs WITJENS (C-doss)
Gilles Ernst Willem de WIJS (C-dossier)
Helene Louise ten CATE BROUWER (PD 8314)
Jan Jacobus Bate SPREIJ. (PD 621)

15.9.49
ACD I

Bij dit rapport is gevoegd:

Een proces-verbaal betreffende Jan Jacobus Sprey

Een rapport betreffende Sprey

Een afschrift proces-verbaal contra Helene Louise ten Cate Brouwer

Een afschrift proces-verbaal contra Matthijs Witjens

Een proces-verbaal contra Gilles Ernst Willem de Wijs.

's-Gravenhage, 1 April 1949.

2185261-80

0/110

A-SCHULE WEST

INHOUDSOPGAVE

DOSSIER Nr. : OD 110 NAAM: "SEEHOF"

Volg Nr.	AFZENDER	Agenda Nr.	INGELEGD	
			Datum	Par.
1	plattegrond van Strghvliet "Seehof"		15.11.47	<i>fnb</i>
2	Uittreksel rapport Walter Mueller		"	<i>fnb</i>
3	Interrogation-Report F.A.Bakker		"	<i>fnb</i>
4	Rapport J.W.H.Flaskamp van 16.6.45		"	<i>fnb</i>
5	Interrogation-Report J.W.H.Flaskamp		"	<i>fnb</i>
6	" " "		"	<i>fnb</i>
7	Appendix III - " H.F.M.van Wiele		"	<i>fnb</i>
8	" II " "		"	<i>fnb</i>
9	" I " "		"	<i>fnb</i>
10	Preliminary-Report "		"	<i>fnb</i>
11	O30-Report Robert de Vreese		"	<i>fnb</i>
12	Beschouwing Seehof 1943		"	<i>fnb</i>
13	Lijst Personeel Seehof		"	<i>fnb</i>
14	Lt-Kol.Mampuy, Min.v.Landsverd.Belgie dd.22.6.45		"	<i>fnb</i>
15	Hff.OD/BNV dd.4.8.45		"	<i>fnb</i>
16	Rapport dd.Deptember 45 "Seehof"		"	<i>fnb</i>
17	Libert,L.dd.27.12.45 (Brugge (B))(Krijgsaud.)		"	<i>fnb</i>
18	BNV Belgie dd.8.1.46		"	<i>fnb</i>
19	Laj."azenbrg dd.15.1.46		"	<i>fnb</i>
20	Krantenuitknipsel "De Waarheid" dd. 14.2.46		"	<i>fnb</i>
21	BI Brussel dd.5.2.46		"	<i>fnb</i>
22	BI Wassenaar dd.6.3.46		"	<i>fnb</i>
23	BI Brussel dd.5.3.46		"	<i>fnb</i>
24	Min.v.Landsverd.Belgie dd.9.3.46		"	<i>fnb</i>
25	" " " " 11.3.46		"	<i>fnb</i>
26	Major Noest dd.27.3.46		"	<i>fnb</i>
27	Mr.C.L.W.Kock, Reg.Comm.Alg.Dienst dd.8.4.46		"	<i>fnb</i>

MINISTERIE VAN JUSTITIE
BUREAU KABINET
SECTIE K.

In de loop van de oorlogsjaren 1940-1945 kwamen aan het Reichssicherheitshauptamt (R.S.H.A.) te Berlijn tot de conclusie dat het spionnagesysteem van de Duitsers wat haar doelmatigheid betroof ver ten achter stond bij de Engelse spionnagedienst. In aanmerking dient hierbij te worden genomen dat het Engelse spionnage-systeem reeds een ervaring had van tientallen jaren. Reeds voor de oorlog 1914 hadden de Duitsers een spionnage-systeem opgebouwd, doch door de capitulatie in 1918 viel het gehele systeem weer uit elkander. Teneinde na de in 1940 aangevangen oorlog over een spionnage-systeem te kunnen beschikken dat gelijkwaardig, zo niet beter was dan de Engelse, werden na het uitbreken van de oorlog door het R.S.H.A. (Amt VI) te Berlijn, spionnage- en sabotagescholen opgericht. Voor dat doel koos men in de eerste plaats de door de Duitsers bezette gebieden, t.w. Frankrijk, Noorwegen, Denemarken en Nederland. Voor deze scholen werden betrouwbare en ter zake kundige bewoners dier gebieden gezocht, die met de oprichting der school werden belast. Over elk van deze scholen werd vanwege het R.S.H.A. te Berlijn een aan dit Amt verbonden persoon aangewezen, die met de algemene inspectie belast werd. In Oslo is kort na de bezetting van Noorwegen een school opgericht, aan welke school een zekere Hauptsturmführer Becker een tijdlang de leiding had. Ook in Frankrijk werd na de bezetting van dit land in de omgeving van Parijs een dergelijke school opgericht. In Denemarken stond de school onder leiding van Hauptsturmführer Schwert. In België werd geen afzonderlijke school opgericht, doch de personen die genegen en geschikt werden bevonden om voor de Duitsers te werken, werden door de S.D. aan het R.S.H.A. te Berlijn opgegeven, die dan op huu beurt deze mensen liet opleiden aan de school in Nederland, die later werd opgericht. Daar ook Nederland door de Duitsers bezet was, is einde 1942 omgezien naar de mogelijkheid hier een dergelijke spionnageschool op te richten. Als geschikte plaats werd het park "Zorgvliet" aan de Scheveningseweg te Den Haag gevonden. (Vermoedelijk heeft Rauter medewerking verleend aan het bepalen van de meest geeigende plaats voor deze school). Vervolgens werden er in Berlijn besprekingen gevoerd wie met de leiding van deze school belast moest worden

Het oog viel hierbij op een zekere Sprey, Nederlander, afkomstig uit Alphen a/d Rijn, die reeds voor Mei 1940 voor de Duitsers had gewerkt. Kort na de capitulatie van Nederland had Sprey zich gemeld voor dienstname bij de Waffen S.S. en werd na een opleiding ingezet aan het Oostfront. In de winter van 1942 geraakte hij gewond en werd na herstel toegevoegd aan het Reichssicherheitshauptamt te Berlijn als Obersturmführer. In verband met zijn diensten voor de oorlog ten behoeve van de Duitsers, zijn dienstname bij de S.S. en mede in verband met zijn werkzaamheden aan het R.S.H.A. werd Sprey derhalve een betrouwbaar en geschikt persoon geacht om de leiding van de school op zich te nemen. In begin 1943 kreeg deze Sprey opdracht zich naar Nederland te begeven en zich bij Rauter te voegen. Gezamenlijk met Rauter heeft Sprey de situatie in meergenoemd park "Sorgvliet" in ogenschouw genomen. Dit park werd Sprey door Rauter aangewezen als de plaats waar de toekomstige opleidingsschool zou worden opgericht. Door het R.S.H.A. te Berlijn was als inspecteur over de nieuw op te richten school aangewezen de Obersturmbannführer Knolle, die destijds belast was met de leiding van Amt VI te 's-Gravenhage. In verband met diens geboorte en langdurig verblijf in Nederland, zijn functie en mede door zijn capaciteiten bleek deze Knolle als inspecteur de gewenste man te zijn. Tussen Knolle en Sprey hebben besprekingen plaats gevonden op welke wijze de school moest worden opgebouwd. Sprey en Knolle kwamen overeen, dat, wilde de school aan de gestelde eisen voldoen, enige woningen, (bestemd voor de Stammschaft en de a.s. leerlingen) een werkplaats, een zwembassin, een schietbaan, een autogarage, een paardenstal met manege, e.d. in het met een stenen muur omgeven park "Sorgvliet" moesten worden gebouwd of aangelegd. De plannen daartoe werden ontworpen en aan een Nederlandse aannemer ter verdere uitwerking en uitvoering gegeven. Intussen had Sprey ook contact opgenomen met de Stabskompagnie Nord.West (waaronder ook de S.S. stamkompagnie ressorteerde), om vandaar uit personeel te bekomen bestemd voor het Stamperoneel van zijn school. Omtrent de feitelijke bedoelingen verstreekte Sprey vanzelfsprekend geen bijzonderheden, doch met de Stabskompagniechef Berg was de afspraak gemaakt, dat wanneer deze personen had die z.i. voor een Sonderauftrag geschikt waren, hij deze aan Sprey zou doorgeven. Aangezien de toekomstige leerlingen een aan alle eisen beantwoordende opleiding zouden moeten volgen, stelde Sprey eveneens pogingen in het werk om het benodigde materiaal (springstoffen, paarden, auto's,

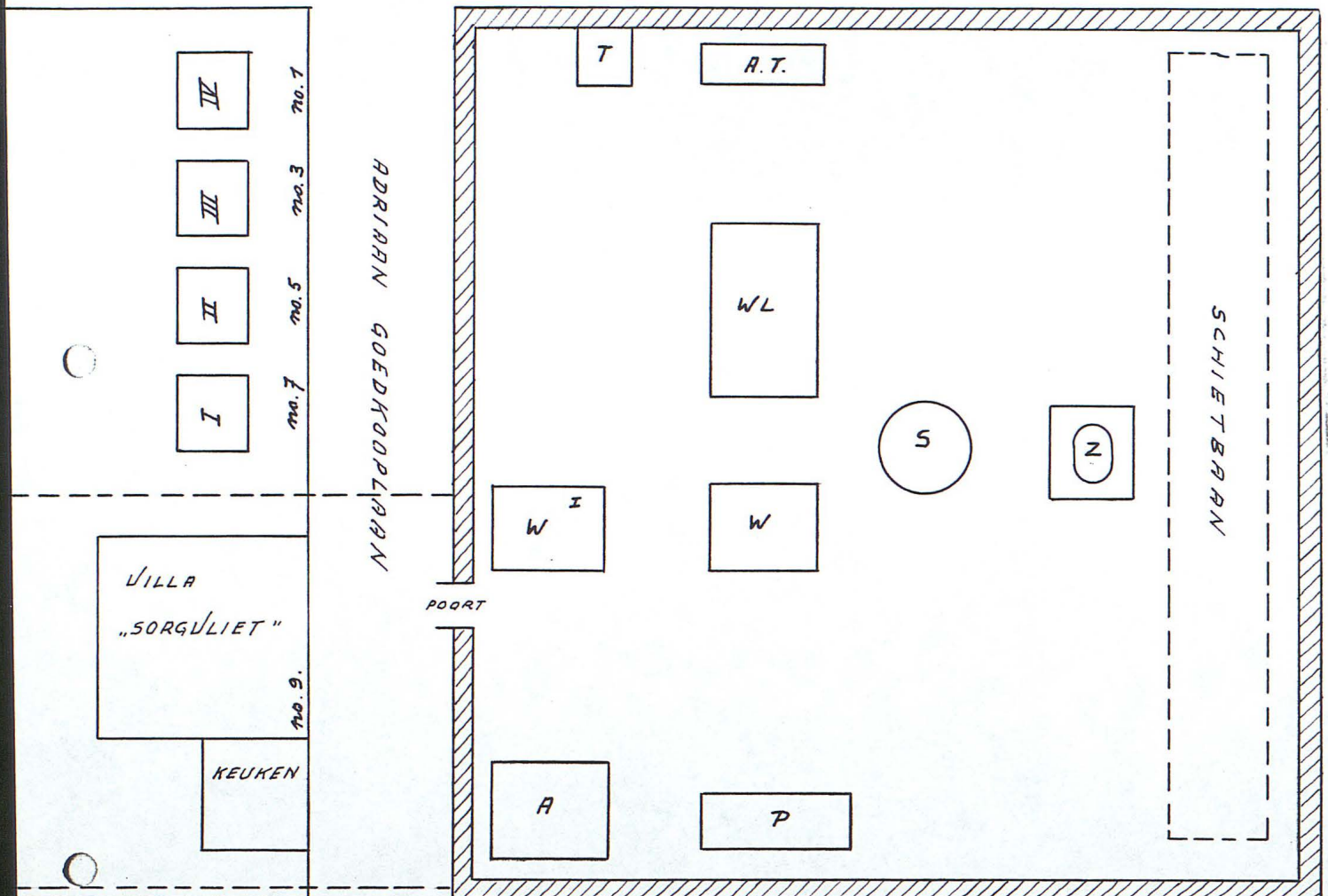
motorrijwielen, geweren, pistolen, handgranaten, sportartikelen, ameublementen e.d.) te verkrijgen. Ongeveer Februari 1943 werd met de bouw van de school begonnen. In het park werden in de aanvang twee woningen gebouwd om de leerlingen te kunnen huisvesten. Om de bouw van het geheel te kunnen bespoedigen verzocht en verkreeg men de beschikking over een kommando van een 50-tal uit de Cellenbarakken te Scheveningen afkomstige gevangenen, die iedere dag naar de gevangenis teruggevoerd werden. In ongeveer Juni/Juli 1943 was vrijwel alles afgebouwd, met uitzondering van het zwembassin en was de situatie op "Sorgvliet" als volgt:

zie blz. 4.

RICHTING SCHEUENINGEN

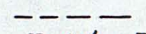

SCHEUENINGSEWEG

- W = woning
 A = autogarage
 P = paardenstal
 WL = werkplaats
 S = stoombad
 Z = zwembassin
 T = tuinmanshuisje
 AT = arrestantenverblijf

De woning (W¹), het tuinmanshuisje (T) en de bij het park behorende villa "Sorgvliet" bestonden reeds voor de bouw van de school.

- = stenen muur
 = rietmatafsluiting
 I t/m IV = gevorderde woningen
 I = woonhuis
 II = " van Knolle, later in gebruik als cantine
 III = bureau Verwaltung
 IV = Geschäftszimmer en algemeen kantoor.

Ondertussen had Sprey reeds de Stammanschaft (huispersoneel) gedeeltelijk verkregen via meergenoemde Stabskompagnie en rechtstreeks door het R.S.H.A. te Berlijn. Een zekere Dr. Beumann, Obersturmführer, had de Verwaltung opgebouwd. De Stammanschaft werd ondergebracht in de buiten het eigenlijke park "Sorgvliet". aan de Adriaan Goedkooplaan gelegen villa "Sorgvliet". Deze villa was door middel van een poort vanuit het park (dat omgeven was door een stenen muur) te bereiken. In de villa (die ter afsluiting omgeven was van rietmatten was ten behoeve van de opleiding der komende leerlingen een volledig zendstation ingericht. De officiële betiteling van de school was "A-Schule-West" (schuilnaam "Seehof"). Bedoelde Stammanschaft bestond in de aanvang uit een 15-tal personen, welk getal later werd uitgebreid tot 20 man. Ieder lid van de Stammanschaft had zijn eigen taak ten opzichte van de opleiding der leerlingen t.w.

a:	instructie	geven	betreffende	springstoffen
b:	"	"	"	seinen
c:	"	"	"	schieten
d:	"	"	"	sport
e:	"	"	"	paardrijden
f:	"	"	"	motortechniek,

terwijl tevens enige leden van de Stammanschaft belast waren met het verzorgen van de in "Sorgvliet" aanwezige honden, het testen van het personeel op intelligentie, het beheer van de Verwaltung, op te treden als Sicherungs-officier en het voeren van de administratie, alsmede het houden van toezicht op de tewerkgestelde gevangenen, het geven van lessen in vreemde talen en het onderricht in fotografie. Het onderricht betreffende het gebruik van springstoffen en het hanteren van geheime wapens werd gegeven door:

Oberscharführer	Antwerpen	(Duitser)
Rottenführer ..	Eck.....	(")
Rottenführer...	Engel.....	(Nederlander)
Obersturmführer	Henn.....	(Duitser).

Het onderricht in het seinen werd gegeven door:

Asbach	(Duitser)
Pollman	(Nederlander)
Lodewijks	(")
Nebel	(")
Wiese	(")
Hegeman	(")
De Korte	(")
Bach	(")
Roelofs	(")
De Lange	(")
Pals	(")

Het geven van schietonderricht werd verzorgd door:

Oberscharführer Wellmann (Duitsler)
van As (Nederlander)

die evenwel belast werd met het onderhoud van de wapenkamer en schietbaan.

De sportlessen werden gegeven door:

Henning

later vervangen door de Duitse Obersturmführer Bemann.

Het geven van les in paardrijden werd verzorgd door: Evers (Nederlander)

Lessen betreffende motortechniek werden gegeven door:

Hauptsturmführer Winter (Duitsler) opgevolgd door Hauptsturmführer Seidel

Oberscharführer Setten (Duitsler)

" Bertold "

" Bolt "

" Fischer (Nederlander)

De verzorging van de honden was opgedragen aan de Nederlanders:

Wald

König en broer

Roland

de Bok.

Het testen van het personeel op intelligentie verrichtte;

A.J. Arends (Nederlander)

Met de Verwaltung waren belast:

Obersturmführer Urbanneck (Duitsler)

Unter " Faber "

Ober " Boumann "

Egberts (Nederlander) ordonnance en cantinehouder en een Duitse steno-typiste.

Als Sicherungsoffizier trad op:

Gardes (Duitsler)

Op de administratie werkten:

Hansen (Nederlander)

Bütner "

Ohlsen "

Mej. van Andel "

van den Heuvel "

De Nederlander "Domburg" werd door Sprey met allerlei losse karweitjes belast.

Het toezicht op de in "Sorgvliet" tewekgestelde gevangenen was opgedragen aan:

Blödorn (Duitsler)

Het onderricht in vreemde talen alsmede dat in fotografie werd gegeven door een aan de B.D.S. Den Haag verbonden persoon (Beiden Duitsler), welke dus niet tot de Stammanschaft behoorde en alleen tijdens de lesuren op "Sorgvliet" verbleef. Sprey gaf persoonlijk aan de leerlingen "Politiek Onderricht", terwijl van tijd tot tijd enige deskundigen van het R.S. H.A. uit Berlijn overkwamen om cursus te geven betreffende vijandelijke spionage.

A. Schule Hart

leerb.

F.A. Bakker

Florkamp

Van Wiele

De Vreese

P.A. Hulsman P124532

H.L. ten Cate Prouwer
1015 8314

Jan J.B. Spreij P12621

Begin Mei 1943 verschenen de eerste leerlingen op "Sorgvliet" te weten:

Haagh

Umwert

Mej. de Bruin

Stegeman

Lodewijks, die later is overgegaan naar de Stammansschaft

Hendriks

Andelaan

Donders

allen Nederlanders (deels gevangenen), die een volledige opleiding zouden ontvangen. Zij werden ondergebracht in een der woningen in het park. In de loop van de oorlog (tot September 1944) werden op deze school als leerlingen nog geplaatst de Nederlanders:

Van Maanen

Meulenberg

Nobel

Barth

Heinz

Brouwer

Lenz

Mej. Hendriks

Tonie Jester

Dijkhuizen

van Stalen.

Alsmede enige Duitsers o.a.

Mej. Gold

" Klein

" Schulz,

een groep Belgen o.a. Stein en Leers;

een groep Fransen o.a. Duval, Mareau, Ali,

Andre, Weber, Latier, Roger;

enige Turken o.a. Buck Jones;

een groot aantal Arabieren (dertig à veertig)

o.a. Abu Salah, Abu Faruk, Abu Ali, Abu Ruteb

en veertien of vijftien Italianen.

De in het park "Sorgvliet" in de woningen onder-

gebrachte leerlingen mochten onder geen voor-

waarde met de buitenwereld in contact komen

en hen werd verboden het park te verlaten.

Wanneer een der leerlingen soms om een of an-

dere reden (Bijv. bezoek aan tandarts e.d.)

naar Den Haag moest dan werd hij begeleid door

een der leden van de Stammansschaft. Zowel de

instructeurs als de leerlingen moesten zich

op bevel van Sprey bedienen van een schuilnaam,

die hen door deze persoonlijk werd gegeven.

Ook gebeurde het dat rechtstreeks door het R.

S.H.A. Berlijn gezonden leerlingen reeds een

schuilnaam hadden, doch deze namen werden dan

veranderd. Zodoende kenden de instructeurs en

de leerlingen elkander wederkerig uitsluitend

bij de schuilnaam. Het was hen uitdrukkelijk

verboden elkander van hun werkelijke naam mede-

deling te doen en wanneer onverhoopt hun wer-

kelijke naam uitlekte, moest hierover de streng-

ste geheimhouding betracht worden. De uitgaande

zowel als de binnenkomende post van en voor de Stammansschaft en de leerlingen werd persoonlijk door Sprey gecensureerd. Zelfs de familieleden van het personeel werden onkundig gehouden van hun verblijfplaats. Als correspondentieadres voor de Stammansschaft werd gebruikt: "Sicherheitspolizei" Den Haag. Ref S. De binnenkomende brieven voor de leerlinge moesten worden geadresseerd aan een voorgescreven privéadres (o.a. Dr. Baumann, Flat Javastraat, Den Haag) Later kon gecorrespondeerd worden onder Feldpostnummer 30601A. Reeds direct bij de plaatsing op de school werden de leerlingen (die hetzij vrijwillig hetzij gedwongen waren geplaatst) door Sprey op de hoogte gesteld omtrent het doel van hun opleiding. Over eventuele inzetten werd niet direct gesproken, doch dit voelde iedere leerling vanzelfsprekend aan. Reeds op de 1ste of 2de dag na aankomst op "Sorgvliet" werd de leerlingen een verklaring van geheimhouding ter ondertekening voorgelegd, welke inhield dat nimmer tegenover welke rechterlijke instantie dan ook mededelingen mochten gedaan worden omtrent hetgeen hen betreffende de werkzaamheden op de school bekend was geworden. Deze geheimhouding werd hen op zulk een wijze ingeprent en de gevolgen bij misbruik zodanig voorgesteld, dat zelfs na de capitulatie van Duitsland enige leerlingen zich aan deze verklaring gebonden achten. Voor elk der leerlingen en leden van de Stammansschaft was aan de administratie van "Sorgvliet" een gele Ausweisz aanwezig, die alleen in dringende gevallen gebruikt mocht worden, nimmer aan de leerlingen werd uitgereikt en ter beschikking bleef van de school. Op de voorzijde van deze Ausweisz waren vermeld en aangebracht:
 de personalia van de houder (onder schuilnaam
 een foto van de houder
 een dienststempel
 een handtekening van Sprey.

Op de achterzijde hiervan stond vermeld:
 "Der Inhaber dieses Ausweiszes ist angehörige des B.d.S. Den Haag. Aussendienststelle. Fern rufe 310. Inhaber ist berechtigt in und ausserhalb des Diensttes civlkleidung zu tragen, eine Schutzwaffe bei sich zu tragen und zu jeder Tag und Nachtzeit berechtigt ausser der Unkunft zu bleiben. Samtliche Wehrmachtsinstantien und Dienststellen werden gebeten im Notfalle schutz und hilfe zu leisten und sofort die Dienststelle zu benachrichtigen."
 Bovenaangehaalde dringende gevallen bestonden bijv. uit: 1. Wanneer een of meerdere leerli
~~xxxxxx~~ een tandarts buiten het kamp moest bezoeken,
 2. Wanneer een of meerdere leerlingen vergezeld van een der instructeurs bepaalde objecten

(bruggen, spoorwegen) buiten het park in het kader van hun opleiding moesten bezichtigen.

3. Wanneer een der leerlingen met een instructeur een zender moest inbouwen in een bepaald perceel in Den Haag om vandaar uit contact op te nemen met "Sorgvliet". Bedoelde Ausweizen werden dan aan de instructeurs ter hand gesteld, die deze na afloop van de excursie aan de administratie moesten inleveren. Door de langdurige oorlog alsmede door de elasticiteit van het front kwam men aan het R.S.H.A. te Berlijn tot de overtuiging dat er directe behoefte bestond aan spionage- en sabotage-agenten. De oorspronkelijke bedoeling om de leerlingen voor de naoorlogse tijd op te leiden verviel hierdoor en "Sorgvliet" kreeg dan ook de opdracht de opleiding van de leerlingen in verband met hun uiteenlopende inzichten te specialiseren en alleen te doen geschieden in de door het R.S.H.A. Berlijn aangewezen vakken (dus of alleen seinen of "sprengen" of fotografie afschieten), en tevens de opleiding zoveel mogelijk te bekorten. Het aannemen en inzetten van de leerlingen (agenten) lag geheel in handen van het R.S.H.A. te Berlijn. In Berlijn was aan het R.S.H.A. (Amt VI) een speciaal kommando verbonden dat er voor diende te zorgen dat er steeds voldoende mensenmateriaal ter opleiding ter beschikking stond. De leden van dit kommando hadden vanzelfsprekend hun contacten met vooraanstaande Duitsers in de bezette gebieden. Omtrent ieder persoon die in aanmerking kwam en daartoe geschikt werd geacht, moest een rapport worden opgemaakt, waarin de gehele levensbeschrijving van de betreffende persoon in vermeld stond. Voor de opleiding werden het liefst mensen aangetrokken, waarvan vaststond dat zij uit idealisme zouden werken en die buitenlandse ervaring hadden (b.v. zakenlieden). Ging het R.S.H.A. accoord met de antecedenten van de naar vorengebrachte persoon, dan bleef de beslissing of deze zou worden ingezet en op welke school hij zou worden opgeleid geheel in handen van het R.S.H.A. Was aan het R.S.H.A. de beslissing gevallen dat een bepaald persoon zou worden ingezet, dan kreeg b.v. de school "Sorgvliet" bericht deze persoon op een bepaalde plaats af te halen en over te brengen naar de school. Tevens werd dan bericht welke speciale opleiding deze leerling moest ontvangen. In de school aangekomen werd de leerling vervolgens ondergebracht in de gemeenschap of gescheiden gehouden naar gelang de opdracht van het R.S.H.A. luidde. Welkelijks ging over de leerling (na bespreking tussen Sprey en de instructeurs) een rapport naar het R.S.H.A. Berlijn. Wanneer de opleiding voltooid was, werd een examen afgenomen. Bij gebleken geschiktheid werd dit gerapporteerd aan het R.S.H.A., die dan de beslissing

nam of de leerling naar Berlijn moest komen of overgeheveld moest worden naar een bepaalde Dienststelle. Sprey had met het aantrekken van eventuele leerlingen niets uitstaande en diende zich uitsluitend te bemoeien met hun opleiding. Vrijwel al de leerlingen die "geprüft" waren en goed bevonden waren gingen naar het R.S.H.A. te Berlijn en werden vandaar uit ingezet in de diverse landen. Na hun vertrek naar Berlijn verloor de school ieder contact met de leerlingen en niemand geraakte bekend waar zij waren of zouden worden ingezet. De mogelijkheid bestond echter ook dat Knolle of een der andere leiders van Amt VI in de bezette gebieden op hun verzoek van het R.S.H.A. Berlijn toestemming verkreeg om de leerlingen in te zetten voor hun eigen dienstbelangen. Hiertoe moesten zij evenwel, met opgave van de personalia en vergezeld van een rapport betreffende deze personen, een verzoek doen aan het R.S.H.A. te Berlijn. Het R.S.H.A. liet ook in deze gevallen een nauwkeurig onderzoek maken naar deze personen instellen, o.a. ging men zijn afstamming na, zijn politieke inslag en liet men hem of haar zelfs enige tijd schaduwten, teneinde na te gaan met welke personen hij of zij omging. Zoals reeds is vermeld is het R.S.H.A. in de loop van de oorlog en wel hoofdzakelijk door de langdurigheid van de oorlog ten opzichte van de opleiding van inzicht veranderd en werd begonnen met spoedopleidingen tot spion en saboteur. Hoewel Seehof op dusdanige wijze werd opgebouwd en ingericht dat vrijwel als vaststaand kan worden aangenomen dat het in de bedoeling van het R.S.H.A. lag om van Seehof een permanente Spionnageschool te maken, dus dat zij ook na de oorlog zou blijven bestaan, staat het vast dat op Seehof direct met spoedcursussen is begonnen. Dit kwam vooral tot uiting na het bezoek van de Hauptsturmführer Skorzeny, (de bevrijder van Mussolini) in de zomer van 1943. Skorzeny was de man van het R.S.H.A. op het gebied van de Spionage, doch nog meer op dat van Sabotage. Bij zijn tweede bezoek aan Seehof was Skorzeny vergezeld van de Groot-Moestie van Jeruzalem. Aangenomen kan worden dat Skorzeny een belangrijke rol heeft gespeeld op Seehof en tot het einde van deze Spionage- en Sabotageschool hiertoe te maken heeft gehad. In het voorjaar van 1944 zijn enige personen op Seehof geplaatst voor een opleiding tot marconist die met het eigenlijke doel van de school niets te maken hadden en wel door de toenmalige leider van Amt VI B.d.S. und des S.D. in den Nederlanden, de Hauptsturmführer Ahrens. Ahrens had de opdracht het z.gn. I Netz (Invasionsnetz) op te bouwen. Tot dit doel had hij meer marconisten nodig dan hij bezat. Hij wierf enige

mensen aan, o.a. door middel van advertenties in de dagbladen, waarin hij voor een groot bedrijf leerlingen-telegrafisten vroeg en liet de gegadigden een cursus in het seinen op Seehof volgen. Aan Ahrens werd kort daarna de Obersturmführer Armin Hinkfusz toegevoegd, die onder de leiding van Ahrens met de verdere opbouw van het I Netz werd belast. Seinlessen op Seehof werd aan deze mensen ook gegeven door de Nederlander Bakker, die voordien dezelfde lessen gaf aan het Havelinstituut, gevestigd aan de Havel bij Berlijn. Van deze leerlingen 'marconist' is weinig bekend. In aanmerking dient te worden genomen dat niet alle agenten van het I Netz, wat tussen haakjes een mislukking is gebleken, een opleiding op Seehof hebben gehad, slechts een klein gedeelte van de door Ahrens en Hinkfusz genoemde agenten van het I Netz op Seehof zijn geweest. Opgemerkt dient te worden dat Sprey niet tot het einde van de school, doch tot einde December 1943 leider hiervan is geweest. Sprey werd op 28 of 29 December 1943, terugkomende van verlof uit Duitsland, op het station S.S. door de S.D. gearresteerd op beschuldiging van homosexualiteit en ingesloten in de officiersgevangenis te Scheveningen, vanwaar hij werd overgebracht naar de gevangenis voor gevangenen genomen gedropte agenten en Geallieerde piloten te Haaren (N.B.), in welke gevangenis hij begin Maart 1944 op bevel van Himmler zelfmoord pleegde. De door Sprey aangenomen jonge S.S.ers werden na zijn gevangenneming van Seehof, ongeveer half Januari 1944, verwijderd. Sprey werd gedurende zijn verlof vervangen door de Hauptsturmführer Bekker, alias Hagen, die voordien een soortgelijke school in Noorwegen had gehad. Bekker heeft de leiding op Seehof gehad tot ongeveer half Februari 1944. Bekker werd opgevolgd door de Sturmbanführer Pechow, alias Dr. Peters. Pechow werd bijgestaan door de S.S. Hauptsturmführer Winterfeld, alias Dr. Winter. Pechow nam enige Duitsers mee o.a. de S.S. Hauptscharführer Peters, die als algemeen militair leider van Seehof werd aangesteld, alsmede enige andere Duitsers, ter bijvoeging aan de Stammanschaft. Eind Februari 1944 werd Knolle overgeplaatst naar Duitsland. Enige maanden later werd hij belast met de leiding van een Spionage- en Sabotageschool gevestigd in de omgeving van Belgrado (A.Schule Süd-Ost). Na de overplaatsing van Knolle werd de algehele leiding van Seehof ook toevertrouwd aan Pechow, die beide functies heeft behouden tot aan de opheffing van de school in Augustus 1944. In verband met het feit dat herfst 1943 in de buitenplaats Oxenhof te Deventer, door de Duitsers "Kuhof" genoemd, een school werd opgericht waar alleen les in het seinen zou worden gegeven,

werd een gedeelte van het Stammansschaft van Seehof overgeplaatst naar Kuhof. Leider van Kuhof werd een onbekende Duitse Untersturmführer. Van de Stammansschaft gingen naar Kuhof:

Lodewijks, instructeur seiner		
Lenz	"	"
Asbach	"	"
Bach	"	"

vervangen door

Mej. van Andel administratie

König Hondenbewaker

Van As wapenkamer

Een Duitse Oberscharführer werd belast met de Verwaltung. Als leerlingen werden er, voor zover bekend geplaatst zes Belgen te weten: Paul, Aro, Hein, Bart, Sweers en Heger en twee Armeniers. Zoals reeds gememoreerd, is de A. Schule West, (Seehof) eind Augustus 1944 opgeheven en wel naar aanleiding van het feit dat het oorlogstoneel bedenkelijk naderde. Eveneens werd tegelijkertijd Kuhof opgeheven. Aangenomen kan worden dat bijna de gehele Stammansschaft en de leerlingen naar Duitsland zijn overgeplaatst. Het is evenwel niet na te gaan, op een enkele uitzondering na, waar zij gebleven zijn, dus is het niet bekend wat zij verder gepresteerd hebben. De in dit verslag genoemde namen zijn, zoals reeds is vermeld, vrijwel alle schuilnamen. Van degenen van wie de werkelijke naam is bekend geworden, benevens datgene wat zij op Seehof gepresteerd hebben, volgen hierna in de volgorde zoals zij in het verslag zijn genoemd, de bijzonderheden. In aanmerking dient te worden genomen, dat zowel de Stammansschaft als de leerlingen, elkaar alleen bij de schuilnaam kenden. Bovendien is bij de meeste personen zeer weinig genegenheid te bespeuren om over de A. Schule West te spreken, hetzij uit onwil, hetzij dat zij zich thans nog aan hun eed van geheimhouding gebonden achten. Sommigen laten doorschemeren dat zij bang zijn om te spreken, anderen zeggen ronduit dat zij geen namen noemen.

90 9219

1. Knolle, Friedrich Ludwig, geboren 12 Maart 1903 te Amsterdam, Rijksduitser. Na de bezetting van Nederland door Duitsland werd hij, eerst in de rang van Obersturmbanführer, later als Standartenführer van de S.S., Hoofd van Abt. III en VI B.d.S. en van de S.D. in Nederland. Door het R.S.H.A. te Berlijn werd hij belast met het toezicht over de Spionage- en Sabotageschool, de A. Schule West, gevestigd in het Park Sorgvliet. Hij heeft dit toezicht gehad vanaf de oprichting in het voorjaar van 1943 tot Maart 1944. Toen is hij naar Belgrado vertrokken, alwaar hij werd belast met de leiding over de in de omgeving van Belgrado gevestigde Spionage- en Sabotageschool. Het is niet

bekend of Knolle nog leeft; vaststaat dat hij niet gedetineerd is geweest. Hij is derhalve nimmer gehoord.

2. Sprey, alias Freiherr of Hauptmann von Schütz.

72 121
 Jan Jacobus Bate Sprey, geboren 22 Mei 1911 te Alphen (Z.H.) thans de gemeente Alphen aan de Rijn, overleden 17 Maart 1944. Sprey was in 1934 officier in het Nederlandse leger. Ontslagen wegens lidmaatschap N.S.B. werd daarna reserve-officier. In 1938 naar Duitsland vertrokken. Wordt verdacht van vooroorlogse spionage ten gunste van Duitsland. Na Mei 1940 heeft hij zich vrijwillig gemeld voor de Waffen S.S. In 1941 naar het Oostfront vertrokken, alwaar hij in de winter van 1942 verwond werd. Na zijn genezing werd hij toegevoegd aan het R.S.H.A. te Berlijn. Voorjaar 1943 werd hij door het R.S.H.A. belast met de oprichting van de A.Schule West. Hij heeft de leiding van deze school gehad vanaf de oprichting tot einde December 1943. Hij werd op 28 of 29 December 1943 door de S.D. gevangen genomen en pleegde zelfmoord op 17 Maart 1944 op bevel van Himmler in de pilotengevangenis te Haaren (N/B.) Voor nadere bijzonderheden betreffende de dood van Sprey wordt verwezen naar het hierbijgaande proces-verbaal en het daarbij gevoegde rapport.

overleden!

3. Dr. Boumann = Obersturmführer Urbanek. Geen nadere gegevens. Urbanek was vanaf de oprichting tot Juli 1943 belast met de Verwaltung op Seehof.

4. Antwerpen. Geen nadere gegevens.

5. Eck = Herbert Engelshoven, geboren 11 Juni 1920 te Bonn (ald) zonder beroep, Rijksduitsers, gewoond hebbende Bergstrasse 10 te Bonn, thans gedetineerd in de Strafgevangenis te Rotterdam. Engelshoven werd in Februari 1943 door het R.S.H.A. te Berlijn, alwaar hij toen werkzaam was, als instructeur geplaatst op de toen in aanbouw zijnde Spionageschool Seehof. Vanaf de oprichting tot Juli 1943 belast met het testen van de leerlingen. Daarna werd hij weer verplaatst naar het R.S.H.A. te Berlijn, alwaar hij gedurende vier weken een cursus heeft gevolgd betreffende het gebruik van springstoffen en geheime wapens. Na beëindiging van deze cursus gedurende ongeveer drie weken als instructeur gewerkt bij het Zeppelin Kommando te Riga (Sabotagekommando), waarna hij weer terugging naar het R.S.H.A. In Augustus/September 1943 weer op Seehof geplaatst.

Tot Maart 1944 op Seehof belast geweest met het geven van lessen aan de leerlingen voor het gebruik van springstoffen en het hanteren van geheime wapens. In Maart 1944 naar het Sonderkommando "Skorzeny" te Berlijn gezonden en aldaar tot 25 Augustus 1944 sabotage-cursussen gegeven aan de Sabotageschool te Friedebthal. Tussentijds nog les gegeven in sabotage aan de Funkschule te Berlijn. Op 28 Augustus 1944 ingezet bij de S.D. te Rotterdam. Op 4 Februari 1949 door het B.G. te 's-Gravenhage (Rotterdamse kamer) ter dood veroordeeld.

6. Engel = Jan Albert Eriks, geboren te Berger (N.H.) op 22 Februari 1923, zonder beroep, het laatst wonende Lovinklaan 6 te Bergen, thans gedetineerd in Strafgevangenis te Marum (Gr.). Eriks heeft zich in Juli 1940 vrijwillig bij de Waffen S.S. gemeld. Van Juni 1941 tot begin 1943 aan het Oostfront gestreden. Daarna naar Nederland terug en ingedeeld bij de Stammkompagnie. Heeft volgens eigen verklaring in Rusland bij de S.S. Sprey leren kennen en deze later bij de Stammkompagnie weer ontmoet. Ingedeeld bij de Stammkompagnie wilde hij trachten naar Berlijn te komen ten einde aldaar aan de Reichsschule für Leibende Übung een opleiding als sportleraar te volgen doch dit gelukte hem niet. Heeft dit met Sprey besproken die hem te kennen gaf dat hij, gezien de verlangens van Eriks, wel een functie voor hem had, zonder evenwel hierover in bijzonderheden te treden. Eriks ging op het voorstel van Sprey in en werd in Mei 1943 als sport-instructeur op Seehof geplaatst. Verklaarde aanvankelijk niet te weten wat er op Seehof gebeurde, vond het een geheimzinnig gedoe, temeer daar hij direct de schuilnaam Engel kreeg. Hij verklaarde dat hij tot Maart 1944 sportlessen aan de Stammanschaft van Seehof heeft gegeven en dat hij door de Stammkompagnie op Seehof gedetacheerd was en dat hij al die tijd door genoemde Kompagnie is uitbetaald geworden. In Maart 1944 werd hij weer ingedeeld bij de Stammkompagnie. Contra Eriks is door de P.R.A. te Alkmaar proces-verbaal opgemaakt. Op 13 Februari 1947 is hij door de Bijzondere Raad van Cassatie tot acht jaar gevangenisstraf (met aftrek) veroordeeld. Zijn werkzaamheden op Seehof zijn niet in zijn Dossier verwerkt. Volgens Engelshoven, voornoemd, is Eriks niet belast geweest met het geven van Sportlessen, doch instructies hebben gegeven betreffende "sprengen".

7. Henn = Hahn, Duitser, Obersturmführer. Geen nadere gegevens. Hahn was instructeur bij het Sprengkommando op Seehof.

8. Asbach, alias Blacky, alias Wotka = Franz Karl Arkuszewsky, geboren 25 September 1921 te Duisburg, Rijksduitsler, van beroep schoenmaker wonende Saltzmannstrasse 25 te Duisburg, Arkuszewsky was S.S. Unterscharführer en radio-telegrafist van Abt. III. Op Seehof was hij instruteur-seiner. Hij heeft gevangen gezeten, doch is niet over Seehof verhoord.

9. Pollman = Matthijs Witjens, geboren 20 Juni 1918 te Utrecht, van beroep Radio-telegrafist-technicus, het laatst wonende Vreeburg No. 4 te Utrecht, momenteel gedetineerd in de Strafgewangenis de "Slikken" te Westerveld (Gr.) Witjens was vanaf de oprichting tot aan de opheffing van Seehof als radio-instructeur aan Seehof verbonden. Na de opheffing werd hij verplaatst naar Berlijn, alwaar hij les heeft gegeven aan het Havel-instituut en daarna op de school te Lehnitz. Voor verdere bijzonderheden omtrent Witjens mag verwezen worden naar het hierbijgaand proces-verbaal contra hem en tevens naar het hierbijgaand verhoorrapport van het B.N.V. betreffende Witjens. Witjens is door het B.G. te Amsterdam veroordeeld tot acht jaar gevangenisstraf met aftrek.

10. Nebel = Hendrikus Antonius van Neerven, geboren 24 Maart 1919 te Deurne, van beroep meubelmaker, gewoond hebbende Stationsweg 133a te Baxum, momenteel gedetineerd in de Strafgewangenis te Egelshoven. Van Neerven heeft zich in de zomer 1941 vrijwillig gemeld bij de Waffen S.S. en werd aan het Oostfront ingezet, alwaar hij in Februari 1942 door een schot door het hoofd zwaar werd gewond. Na geopereerd te zijn, werd hij voor de dienst afgekeurd en ingedeeld bij de Stammkompagnie te 's-Gravenhage. In Augustus 1943 werd hij vanuit de Stammkompagnie op Seehof geplaatst. Van Neerven die seinen kon, bij de S.S. was hij "Funker" geweest, werd op Seehof als radio-instructeur aan Witjens toegevoegd en gaf les aan de leerlingen. Volgens zijn eigen verklaring heeft hij alleen les gegeven aan Arabieren. Medio Januari 1944, na de val van Sprey, werd hij naar de S.S. opleidingsschool te Neurenberg gezonden, alwaar hij les in het "Funken" aan de in opleiding zijnde S.S.ers gaf. Hij verklaart deze lessen ongeveer een half jaar te hebben gegeven, waarna hij met corvee- en koeriersdiensten werd belast. Contra van Neerven is door de P.R.A. te Roermond proces-verbaal opgemaakt. Door het B.G. te 's-Hertogenbosch is hij d.d. 1 Juli 1946 tot vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld.

11. Wiese = Gilles Ernst Willem de Wijs, geboren 21 December 1921 te Soerabaja, van beroep radio-technicus, het laatst wonende Waldeck Piermontkade 85 te 's-Gravenhage, thans gedetineerd in de Strafgewangenis te Marum (Gr De Wijs meldde zich in Augustus 1941 voor het Duitse leger. Hij werd ingedeeld bij de Waffen S.S. en kreeg daar een opleiding tot "Funker". In Maart 1942 werd hij ingezet aan het Oostfront. In Juni 1942 werd hij aan het Oostfront gewond en werd gedurende zijn algehele genezing ingedeeld bij het Ersatz-kommando te Graz. Na in Berlijn nog enige tijd bij de Wehrmacht als "Funker" te hebben gewerkt, werd hij in Juli 1943 naar Knolle gezonden en door deze naar Sprey. Hij werd door Sprey aangenomen en door deze belast met het verzorgen en repareren van de toestellen gebruikt voor het zenden en ontvangen. In Februari/Maart 1944 kreeg hij ontslag op Seehof en werd bij de S.D. tewerk gesteld, alwaar hij verschillende werkzaamheden verrichtte. Contra de Wijs werd door de P.R.A. te Utrecht proces-verbaal opgemaakt. Hij werd door het B.G. te Utrecht d.d. 7 Augustus 1948 tot 12 jaar gevangenisstraf, met aftrek veroordeeld. Voor verdere bijzonderheden zie bijgevoegd P.V. contra de Wijs.

12. Hegeman = Adrie Karel Otto Friedrich van der Heide, geboren 12 December 1905 te 's-Gravenhage, van beroep chef-radiomonteur, gewoond hebbende ten Hovestraat 104 en Balistraat 22 te 's-Gravenhage. Van der Heide is gesignaleerd door de P.R.A. Den Haag. Van der Heide was voor de oorlog chef-radiomonteur bij de N.V. Radio-distributie centrale "Mijdo" (Directeur Ir. Drucke gevestigd in perceel Balistraat 104 te 's-Gravenhage. In de bezettingsperiode is hij opgetreden als Verwalter van de N.V. "Esveha" (papiergroothandel) te 's-Gravenhage. Daarna heeft hij dienst genomen bij de Waffen S.S. en vervolgens is hij opgetreden als instructeur-seiner op Seehof, van ongeveer October 1943 tot aan de opheffing van deze school in Augustus 1944. Hoogstwaarschijnlijk is hij met een gedeelte van de school naar Stiermarken gegaan. Van der Heide zou zich voor Mei 1940 reeds schuldig hebben gemaakt aan spionage ten gunste van Duitsland. Door de P.R.A. Den Haag is een dossier contra van der Heide opgemaakt.

13. de Korte = Geen nadere gegevens.

14. de Lange = Friedrich August van Langen, geboren te Brannbauer (Dld) 27 Juni 1915, van beroep radio-monteur, laatst wonende Balistraat 104 te

Den Haag, Lid N.S.N.A.P. Volgens eigen verklaring reeds voor Mei 1940 opgetreden als V-man voor de S.D. Is met van der Heide naar "Seehof" gegaan en heeft aldaar tot de Stammanshaft behoord. Verder geen gegevens aanwezig. Gesignaleerd door P.R.A. Den Haag.

15. Pals = Geen nadere gegevens.

16. Bach = Geen nadere gegevens.

17. Roelofs = René Alphons Roeterink, geboren 20 October 1922 te Amsterdam, van beroep kantoorbediende, wonende Toussaintkade 67 te 's-Gravenhage. Heeft volgens een enkele getuigenverklaring van ± Augustus/September 1943 tot na Februari 1944 op Sorgvliet tot de Stammanshaft behoord. Met welke werkzaamheden hij belast was is nog niet volledig vast komen te staan. Door de P.R.A. 's-Gravenhage is d.d. 18-12-'45 terzake lidmaatschap N.S.B. en burgerambtenaar bij de S.D. proces-verbaal opge maakt. In dit proces-verbaal zijn de werkzaamheden van Roeterink slechts zijdelings vermeld. Roeterink is van 2-10-'45 tot 27-7-'46 gedetineerd geweest. Voorwaardelijk buiten vervolging gesteld.

18. Wellmann = Oberscharführer Knabe, Duitser, geen nadere gegevens. Knabe was belast met het geven van schietonderricht aan de leerlingen op Seehof.

19. Van As = Jacob Mulder, geboren 4 Mei 1899 te Emmen, zonder beroep, (oud-koloniaal) het laatst wonende Weerdingestraat 59 te Emmen, thans gedetineerd in de Strafgevangenis te Breda. Mulder was lid van de N.S.B. Hij heeft zich in April 1941 gemeld voor de Waffen S.S. Bij zijn opleiding als zodanig te Sennheim was Sprey zijn compagnies-commandant. Na ongeveer 4 maanden opleiding als S.S.er werd hij in verband met zijn leeftijd afgekeurd. Bij zijn terugkomst in Nederland werd hij vanwege zijn opgave voor de S.S. automatisch lid van de Nederlandse S.S. (later Germaanse S.S.) en is hij ongeveer anderhalf jaar distributie-ambtenaar te Emmen geweest. In April 1943 verzocht Sprey hem om bij hem in Den Haag te komen. Sprey verzocht hem of hij genegen was om bij hem als wapen-instructeur op een door Sprey op te richten school te komen. Mulder stemde toe en kon meteen in dienst treden. Hij werd intern op Seehof en trad half April in dienst. Toen de

eerste leerlingen, begin Mei 1943 kwamen, kreeg Mulder de schuilnaam van As. Hij werd, in verband met het feit, dat hij de Duitse taal niet voldoende beheerste, niet tweek gesteld als wapen-instructeur, doch werd belast met het onderhoud van wapens en van de schietbaan. Hij heeft deze werkzaamheden verricht tot Mei 1944. In Februari of Maart 1944 is hij een maand op Kuhof (Deventer) gedetacheerd geweest, doch wegens onvoldoende leerlingen moes hij weer naar Seehof terug. Hij verklaart dat hij tot vier keer toe ontslag aan Sprey heeft gevraagd, wat hem in Mei 1944 werd verstrekt. Na zijn ontslag werd hij bij de Landstorm ingedeeld, waar hij nog een onderofficierscursus heeft gevolgd. Contra Mulder is door de P.R.A. te Emmen proces-verbaal opgemaakt. Door het B.G. te Assen is hij d.d. 21 Februari 1948 tot 12 jaar gevangenisstraf veroordeeld. (Met aftrek)

20. Henning = Derk Behling, geboren 27 April 1917 te Wedde (Gr.), van beroep Sportleraar, nu het laatst wonende Blijhamsterstraat te Winschoten. Gedetineerd in "Eygelshoven". Door Bijzonder Gerechtshof Leeuwarden d.d. 19-7-48 veroordeeld tot 10 jaar gevangenisstraf. In Augustus 1940 heeft Behling zich vrijwillig aangemeld voor een sportopleiding aan de Rijks-sport Academie te Berlijn. Van lieverlede werd hij ingelijfd bij de S.S. en ingezet aan het Oostfront. Tot begin 1942 heeft hij aan het Oostfront gestreden. Geraakte gewond en kwam terecht bij het S.S. Ersatzkommando Den Haag. Werd van hieruit gedwongen door de S.D. om op "Seehof" sportlessen te geven aan de leerling. Heeft zulks gedaan van Mei 1943 tot Januari 1944. Ging daarna ter verdere opleiding naar de Rijksportschool te Praag. Werd na enige tijd naar Nederland teruggezonden om te Avegoor sportlessen te geven. Werd daarna aangesteld als sportleider van de Jeugdstorm in de provincie Noord-Brabant, Zeeland en Limburg en woonde toen te Boxtel. Heeft deze sportlesse gegeven tot September 1944. Daarna Groepscommandant en dienstleider Hulplandwacht te Winschoten. In April 1945 uitgeweken naar Duitsland en bij terugkeer in Nederland gearresteerd. Dossier opgemaakt door P.R.A. Winschoten. Werkzaamheden "Seehof" hierin verwerkt.

21. Bemann = Bemmer, Duitsler, Untersturmführer. Kwam uit Hannover, geen nadere gegevens. Bemmer was vanaf Februari/Maart 1944 sportleraar op Seehof. Is vermoedelijk in Augustus 1944 met de school naar Oostenrijk vertrokken.

29. Wald = Tebbe Bos, geboren 22 December 1900 te Borger, voorheen Opperwachtmeester der gemeentepolitie Amsterdam, wonende Onderlangs 69 te Amsterdam. Bos was ingedeeld bij de Amsterdamse Hondenbrigade. Hij was lid van de N. & B. Begin 1943 vroeg de chef van Bos hem of hij genegen was om voor de Duitser honden af te richten. Bos verklaarde zich bereid. Na verloop van enige tijd kreeg hij bericht dat hij in Den Haag moest komen bij een Duitse instantie. Hij werd aldaar te woord gestaan door Knolle, die hem vroeg of hij honden voor hem wilde opleiden, waarop Bos toestemmend antwoordde. Knolle vertelde hem geen bijzonderheden. Begin Mei 1943 kreeg Bos bericht, dat hij op Zorgvliet moest komen. Bos, die zijn eigen hond ook meenam, werd op Zorgvliet ingekwartierd. Kort nadat hij daar kwam, kreeg hij de naam Wald. Hij werd belast met het africhten van een achttal op Zorgvliet aanwezige honden. Aan Bos werd niet gezegd wat er op Zorgvliet gebeurde, doch hij vond het er een geheimzinnig gedoe. Het beviel hem niet en hij vroeg herhaaldelijk ontslag aan bij Knolle, hetgeen hem steeds geweigerd werd. Knolle voegde hem nog een keer toe, dat hij als agent van politie zeker wel wist wat op desertie stond. In Januari 1944 kreeg Bos evenwel tijdens afwezigheid van Knolle ontslag en deed daarna weer dienst (tot aan de bevrijding) bij de Amsterdamse Politie. Contra Bos is door de P.R. A. te Amsterdam proces-verbaal opgemaakt. Op 8 November 1948 werd hij op last van de Minister van Justitie uit het Kamp "Crailo" te Laren ontslagen.

30. De Bok = Willem de Frens, geboren 1 December 1905 te Diepenveen, voorheen Brigadier bij de Haagse Politie, het laatst wonende van Mussenbroekstraat 160 te 's-Gravenhage, thans gedetineerd in de Cellenbrakken aan de van Alkemadelaan te 's-Gravenhage. De Frens is gedurende ongeveer drie weken onder toezicht van Tebbe Bos op Seehof belast geweest met het verzorgen van de aldaar aanwezige honden. De Frens kreeg wegens een huishoudelijk vergrijp in Februari 1943 ontslag bij de Haagse Politie. Via ex-Wethouder Kuiper kwam hij met Knolle in aanraking, die hem vroeg of hij met honden kon omgaan. De Frens, die toen zonder inkomen was, antwoordde bevestigend. Eind April of Begin Mei 1943 werd hij op Seehof als hondenverzorger aangesteld. Op 19 Mei 1943 hoorde hij toevallig dat hij weer bij de Haagse Politie was aangesteld. Hij deelde dit aan Knolle mee, die hierover zeer verbolgen was, doch hem toch met ingang van 20 Mei 1943 ontslag verleende. De Frens ging terug naar de Haagse Politie doch werd zeer spoedig gedetacheerd bij de S.D., waar hij tot aan het einde van de oorlog werkzaam is

22. Evers = Karel Engels, geboren 11 Maart 1913 te Grüningsfeld, van beroep mijnwerker, het laatst wonende Monseigneur Nolensplein 12 te Eijgelshoven. Engels was lid van de N.S.B., W.A en trad toe tot de Waffen S.S. Hij is op Seehof belast geweest met het geven van rijlessen aan de Arabieren. Engels is voortvluchtig en is signaleerd door de Commissaris van Politie te Heerlen.

23. Winter = Winterfeld, Duitser, Untersturmführer, geen nadere gegevens. Gaf les in motortechniek.

24. Seidel = Duitser, Hauptsturmführer. Gaf na Winterfeld les in motortechniek. Geen nadere gegevens.

25. Setten = Duitser, geen nadere gegevens. Gaf les in motortechniek.

26. Bertold = Geen nadere gegevens (Duitser) Gaf les in motortechniek.

27. Bolt Duitser, geen nadere gegevens. Gaf les in motortechniek.

28. Fischer = Adrianus Vos, geboren 17 Mei 1921 te Klaaswaal, chauffeur, laatst wonende te Klaaswaal, Schans 322. Vos heeft in September 1940 gesolliciteerd op een advertentie waarin mensen werden gevraagd voor een sportopleiding te München. Uiteindelijk bleek dit een soort van ronselen te zijn voor de S.S. Heeft 6 à 7 maanden een militaire opleiding gehad in München. Werd daarna overgeplaatst naar Stuttgart waar hij tot Juni 1941 een verdere opleiding ontving. Werd geplaatst in de Divisie Wiking Westland S.S. en ingezet aan het Oostfront. Als Obergefreiter gestreden in Rusland tot Maart 1942. Geraakte gewond en kreeg na lange tijd zijn ontslag uit de S.S. Vertrok naar Oostenrijk en door bemiddeling van het Arbeidsbureau te Linz verkreeg hij een betrekking als chauffeur-monteur bij de Reichswerke Hermann Göring. Heeft daar als zodanig gewerkt tot de bevrijding. Werkzaamheden "Seehof" niet in dossier verwerkt. Proces-verbaal opgemaakt door P.R.A. Dordrecht. Aangehouden te Klaaswaal op 6-7-'45. Thans gedetineerd in "Eijgelshoven". Door het Bijzonder Gerechtshof Amsterdam d.d. 8-3-'46 veroordeeld tot 10 jaar. Zou geen lid der N.S.B. geweest zijn.

geweest. De Frens beweert dat hij pas na de oorlog heeft gehoord dat op Zorgvliet een spionageschool was gevestigd. Contra de Frens is door de P.R.A. Den Haag proces-verbaal opgemaakt. Hij is tot op heden nog niet veroordeeld.

31. König = Hendrik Keizer, geboren 1 Mei 1918 te Denekamp, zonder beroep, het laatst wonende Emmastraat 125 te Enschede, momenteel gedetineerd in het kamp "Crailo" te Laren. Keizer gezich begin 1941 vrijwillig op ~~de~~ bij de Waffen S.S. Hij werd op 22 Juni 1941 aan het Oostfront ingezet en keerde begin Juni 1942 nog niet geheel genezen van aan het Oostfront opgelopen verwondingen naar Nederland terug. Door de Stammkompagnie werd hij ordonnance bij Knolle. Deze werkzaamheden heeft hij verricht tot eind Juni 1942, waarna hij bewaker werd in Amersfoe. Begin Mei 1943 werd hij aan Seehof geplaatst en werd aldaar onder toezicht van Tebbe Bos belast met de verzorging van de aldaar aanwezige honden. In Januari 1944 werd hij overgeplaatst naar Deventer, alwaar hij met dezelfde werkzaamheden werd belast. Einde April 1944 keerde hij naar Seehof terug. Mei 1944 werd hij geplaatst bij S.D. te Enschede, bij welke instantie hij tot bevrijding heeft gewerkt. Contra Keizer is door de P.R.A. te Enschede proces-verbaal opgemaakt. Hij is tot op heden nog niet veroordeeld.

32. König = Karel Keizer, (broer van 31) geboren 14 December 1923 van beroep assistent uitvoerder wegebouw, wonende Nordhornsestraat 126 te Denekamp. Keizer was lid van de N.S.D.A.P. N.J.S. en later sympathiserend lid van de N.S. tot October 1942. Einde 1941 werd hij door de Justitie aangesteld als bewaker van het kamp Ommen. Einde 1942 werd hij daar wegens een chronische ziekte (bedwateren) ontslagen. In Mei 1943 werd hij als hondenbewaker op Seehof aangesteld. Deze betrekking heeft hij na sollicitatie op een advertentie in een N.S.B. blad verkregen. Hij werd aangesteld door een persoon in Den Haag, doch hij herinnert zich niet meer door wie. Op Seehof kreeg hij de schuilnaam König. Na drie weken werd hij van Seehof in dezelfde functie verplaatst naar Oxenhof. Na aldaar ongeveer drie weken hondenbewaker te zijn geweest, werd hij wegens voormelde ziekte ontslagen. In Februari 1944 werd hij, via een N.S.B. relatie ter opleiding geplaatst op de Politie school te Schalkhaar. Na twee maanden werd hij ook daar wegens voormelde ziekte ontslagen. B. 1945 is hij door het Gewestelijk Arbeidsbureau te Enschede op het station te Enschede als wa geninschrijver tewerk gesteld, welke werkzaamheden hij heeft verricht tot Mei 1945. Medio

Mei 1945 werd hij te Weesp gearresteerd. Cont Keizer is door de P.R.A. te Almelo procesverbaal opgemaakt. Door het tribunaal te Almelo is hij tot vier jaar veroordeeld. Op 15 April 1948 werd hij voorwaardelijk in vrijheid gesteld.

33. Roland = Wilhelmus Heinrich Röhrs, geboren 15-5-'15 te Amsterdam, bankwerker, gewoonhebbende Pieter Bothstraat 30 aldaar. Lid N.S.B., W.A. Vrijwillig dienst gedaan bij "Legben Nederland" van Augustus 1942 tot December 1942. Afgekeurd. Terug naar Stammkompagnie Nord-West voor Entlassung. Op deze kompagnie in contact gekomen met Sprey. Geplaatst op "Sorgvliet" van Mei '43 t/m Juli '43, belast met: bewaking van de toegangspoort en verzorging der honden. Juli 1943 terug naar Stammkompagnie, gedetineerd geweest van Mei '45 tot September '47 en van 29 December '47 tot 4 November '48. Dossier opgemaakt door P.R.A. Utrecht.

34. Arends = Geen nadere gegevens.

35. Faber = Duitser. Geen nadere gegevens.

36. Egberts = Nederlander. Geen nadere gegevens.

37. Gerdes = Johann Stöver, geboren 9 Augustus 1899 te Bremen, Kriminal Secretär, wonende Oldeslowenstrasse 6 te Bremen.

38. Hansen = Petrus Hendriks, geboren 12 Januari 1920 te Etten Leur (N.B.) van beroep kantoorbediende, wonende Leur 232, te Leur, gemeente Etten-Leur. Hendriks heeft zich in Maart 1941 vrijwillig opgegeven voor de Waffen S.S. In Juni 1941 werd hij aan het Oostfront ingezet, alwaar hij in September van dat jaar aan zijn rechterbeen verwond werd. Na in verschillende Lazaretten te zijn verpleegd, werd zijn rechterbeen geamputeerd. In Augustus 1943 werd hij ter verzorging geplaatst aan de Stammkompagnie te 's-Gravenhage. Zijn doel was om uit de Stammkompagnie te komen en een voor hem geschikte werkkring te krijgen. Toevallig ontmoette hij Sprey, die hij in één der lazaretten had ontmoet. Hij deelde Sprey zijn plannen mede, die hem mededeelde dat hij, Sprey, vermoedelijk wel een betrekking voor hem had,

en wel als administrateur. Door bemiddeling van de commandant van de Stammkompagnie werd Hendrikkx einde Augustus of begin September 1943 als kantoorbediende op Seehof geplaatst. Hij werd belast met administratieve werkzaamheden en werd evenals de andere S.S.ers die van de Stammkompagnie op Seehof waren gekomen door deze kompagnie uitbetaald. Hendrikkx wist aanvankelijk niet wat er op Seehof gebeurde, doch merkte na enige tijd dat er opleidingen op het gebied van spionage werd gegeven. Na een paar dagen kreeg hij de schuilnaam Hansen, en werd het hem ten strengste verboden om zijn eigen naam bekend te maken. Tot medio Januari 1944 is Hendrikkx op Seehof geweest en was hij alleen belast met administratieve werkzaamheden. In laatstgenoemde maand kreeg hij ontslag en wist hij het gedaan te krijgen dat hij door bemiddeling van de Stammkompagnie mocht studeren. Tot aan het einde van de oorlog heeft hij in Duitsland gestudeerd. Contra Hendrikkx is door de P.R.A., district 's-Hertogenbosch, procesverbaal opgemaakt. Op 7 Augustus 1946 is hij door het B.G. te 's-Hertogenbosch tot twee jaar onvoorwaardelijk veroordeeld, ter zake art. 101~~4~~ Wetb. van Strafrecht.

39. Bütner = Wilhelmus Frederikus Butter, geboren 30 Januari 1921 te Alkmaar, van beroep kantoorbediende, het laatst wonende Cornelis Houtmanstraat 70 te 's-Gravenhage, momenteel gedetineerd in de Strafgevangenis te Terwinse-len. Butter trad in October 1940 in dienst bij de Waffen S.S. Hij is ingezet aan het Oostfront alwaar hij in de zomer van 1942 gewond werd. In het najaar van 1942 werd hij geplaatst bij de Stammkompagnie te 's-Gravenhage. Door middel van deze Kompagnie werd hij in Augustus/September 1943 op Seehof geplaatst, alwaar hij werd belast met administratieve werkzaamheden. Hem werd de schuilnaam Bütner gegeven. Tot medio Januari 1944 heeft hij administratieve werkzaamheden op Seehof verricht, waarna hij ontslag kreeg. In Juni 1944 moest hij opkomen voor herhalingsoefeningen. Hem bleek toen dat men hem bij de Landstorm wilde indelen met het doel om hem, evenals zovele anderen aan het Westfront in te zetten. Butter deserteerde en werd in December 1944 wegens desertie door de Feldgendarmarie gearresteerd en ingesloten in de Strafgevangenis te Scheveningen, alwaar hij tot aan de bevrijding heeft gevangen gezeten. Contra Butter is door de P.R.A. te Alkmaar procesverbaal opgemaakt. Door het B.G. te A., stierf hij d.d. 11 October 1947 tot acht jaar gevangenisstraf, met aftrek, veroordeeld.

40. Ohlsen = Gerard van der Oest, geboren 20 Maart 1920 te 's-Gravenhage, van beroep kantoorbediende, gewoond hebbende Antonius Heinsiusstraat 69 te 's-Gravenhage, thans wonende Geldersedam 16 te 's-Gravenhage Hertogenbosch. Van der Oest was lid van de N.S.B. Hij meldde zich December 1940 voor de S.S. Vanaf Juli 1941 tot November 1941 heeft hij aan het Oostfront gestreden, waarna hij gewond raakte. Na in verschillende ziekenhuizen te zijn verpleegd, werd hij op het kantoor van de S.S. te Praag tewerkgesteld. Daarna heeft hij enige maanden een onderofficierscursus te Radolfzell gevolgd. Daarna werd hij ingedeeld bij de Stammkompagnie "Nord West" te Den Haag. Begin 1944 werd hij vanuit deze kompagnie geplaatst op Seehof, alwaar hij tot Augustus 1944 administratief is werkzaam geweest. In Augustus 1944 is hij naar Berlijn vertrokken en heeft daar tot 14 April administratieve werkzaamheden verricht. Contra van der Oest is door de P.R.A. Den Haag procesverbaal opgemaakt, waarin de werkzaamheden van van der Oest op Seehof zijn verwerkt. Door het Tribunaal te Den Haag is hij veroordeeld tot 3 jaar en negen maanden detinering.

41. Mej. van Andel = Clementina van As, geboren 26 Januari 1920 te Teteringen, gehuwd met Derk Behling, alias Henning. Zij woont momenteel Duinweg 23 te Huis ter Heide, gemeente Zei Van As is vanaf medio Juni 1943 tot eind October 1943 administratief op Seehof werkzaam geweest. Heeft deze betrekking gekregen door bemiddeling van Behling, met wie zij toen verloofd was en met het doel om bij Behling te zijn. In Augustus 1943 is zij met Behling getrouwd. Na de oprichting van Kuhof is zij ongeveer 14 dagen op deze school administratief werkzaam geweest. Wist aanvankelijk niet wat er op Seehof gebeurde wat naar haar verklaring pas later duidelijk werd. Na haar ontslagname op Seehof is zij nog werkzaam geweest bij de Fürsorge-offizier te 's-Hertogenbosch. Haar zaak is behandeld door de P.R.A. te Winschoten en te Breda.

42. Van den Heuvel =(Nederlander)
Geen nadere gegevens.

43. Domburg = Jan Jacob Willem Verkerk, geboren 21 Augustus 1916 te Oegstgeest, van beroep naar hij opgeeft jurist, het laatst wonende Lorentzkade 34 te Leiden, thans gedetineerd in de Cellenbarakken aan de van Alkemadelaan te 's-Gravenhage. Verkerk trad in de herfst van 1940 vrijwillig bij de Waffen S.S. in dienst en werd na een opleiding op 21 Juni 1941 aan het Oostfront ingezet. Na drie keer gewond te zijn

geweest werd hij einde 1941 voorlopig afgekeurd en gezonden naar het Ersatzkommando te Klagefurt en enige maanden daarna naar de officierschool te Tolz. Op 15 Januari 1943 werd hij, nog niet geheel genezen, naar Nederland gezonden en tewerk gesteld bij de Germaanse Leitstelle, Bezuidenhoutseweg 45 te 's-Gravenhage. Na enige maanden ging hij met ziekenverlof naar Berlijn. In Juni 1943 werd hij ter beschikking gesteld van Knolle, destijds Oberstandartführer en Hoofd van Abt. III en VI B.d.S. en v.d.S.D. Door deze werd hij op 15 Juni 1943 ter beschikking gesteld van Sprey en op Seehof ingekwartierd. Op Seehof werd Verkerk, die inmiddels tot Untersturmführer was bevorderd, ingedeeld bij de Stammansschaft en met allerlei karweitjes belast. (Zelf beweert hij dat hij Sprey aldaar moest vervangen, althans naast Sprey stond, doch om deze bewering wordt door de andere leden van de Stammansschaft gelachen. Wel wordt gezegd dat hij Sprey wel eens heeft vervangen, doch alleen voor wat betreft het voornemen van een door Sprey aangewezen bepaald artikel uit één of ander dagblad en daar beschouwingen aan vastknoopte. Ook werd hij belast met de levensmiddelenvoorziening op Seehof, met de dienstindeling en de ontspanning. Zijn werkzaamheden op Seehof schijnen van ondergeschikt belang te zijn geweest. Tot begin Augustus 1943 is Verkerk op Seehof geweest, waarna hij naar Straszburg is gezonden. Januari 1944 vertrok hij weer naar het front, alwaar hij tot aan de capitulatie van Duitsland heeft vertoeft. Contra Verkerk is door de P.R.A. te Leiden proces-verbaal opgemaakt. Tot op heden is hij nog niet veroordeeld.

44. Franzka, alias Blödorn, alias Blöde Hund, Duitser, geen nadere personalia. Franzka was Arbeitsführer der gevangenen op Sorgvliet. Ook gevangenenbewaarder in de kampen Vught en Amersfoort geweest. Het is de beruchte Franzka. Hij heeft niet gevangenen gezeten.

45. Haagh = Franciscus Johannes Maria de Haan geboren 28 Mei 1920 te Rijswijk (Z.H.) van beroep werktuigkundig tekenaar, gedomiliceerd te Dongen, thans gedetineerd in het kamp "Crailo" te Laren. Na met tussenpozen vrijwillig in Duitsland te hebben gewerkt, werd de Haan op 1 Augustus 1942 op het Station te Sittard gearresteerd, naar aanleiding van het feit dat hij op dat station een niet meer geldig duizend mark biljet ter betaling had aangeboden. Hij werd ingesloten en door de S.D. verhoord, die hem na enige verhoren mededeelden dat hij voor het door hem gepleegde feit gestraft kon worden.

met een gevangenisstraf van vijf jaar. Hij kon daar evenwel aan ontkomen, mits hij voor de S.D. bepaalde werkzaamheden verrichtte. De Haan hoorde evenwel niets en in September/October 1942 werd hij naar het kamp Amersfoort overgebracht en ingedeeld bij het Jodenkommando. Na korte tijd werd hij in Amersfoort bewaker der gevangenen. Op 10 Mei 1943 werd hij naar het Binnenhof te Den Haag vervoerd en bij Knolle gebracht. Deze deelde hem mede dat hij de door hem gemaakte fout weer goed kon maken door voor de Duitsers bepaalde werkzaamheden te verrichten. Hij zeide tegen de Haan dat hij hiervoor eerst een opleiding moest hebben en liet hem naar Seehof overbrengen en stelde hem ter beschikking van Sprey. Op Seehof kreeg de Haan de schuilnaam van Haagh. Hij kreeg daar tot September '43 een opleiding in seinen, kaartlezen, paarderijden en leerde bovendien auto- en motorrijden. Op 16 September 1943 door Knolle ingezet bij de S.D. in België (dienstleider Obersturmführer Lawrentz) onder de schuilnaam Holtz en Hendrikx. Ongeveer midden 1944 gearresteerd door de Duitsers terzake oplichting en via Vught overgebracht naar "Sachsenhausen". Nadien in diverse concentratie kampen doorgebracht en werd eindelijk door de Amerikanen bevrijd. Op 13-11-'46 bij terugkomst in Nederland gearresteerd te Breda. Dossier op gemaakt door Sectie K van het Ministerie van Justitie. Werkzaamheden "Seehof" hierin verwerf Nog niet veroordeeld. Gadgetineerd in "Crailo" te Laren.

90 4532
overleden!

46. Unwerth = Pieter Abraham Hulsman, geboren 22 April 1916 te Amsterdam, van beroep technisch inspecteur bij de K.L.M., wonende Dahlia laan 3 te Aerdenhout. Hulsman werd op 27 Maart 1942 terzake spionage ten nadele van Duitsland door de S.D. gearresteerd. Via de Cellenbarakken te 's-Gravenhage werd hij te Vught ingesloten. Na enige maanden in Vught gevangen te hebben gezeten, werd hij door de Duitsers voor de keus gesteld of dood geschoten te worden of voor hen als V man in vijandelijk gebied te gaan werken. Voor V man zou hij eerst een opleiding dienen te volgen. Hulsman koos het laatste en op 20 Mei 1943 werd hij vanuit Vught naar Seehof gebracht. De opleiding van Hulsman zou zes weken duren, doch hij heeft drie maanden een opleiding op Seehof genoten in seinen en de andere daar te geven cursussen. In September 1943 werd hij met de reeds vermelde de Haan naar Brussel gebracht en daar ter beschikking gesteld van de afdeling VI van de S.D. Hulsman werd op straffe des doods verboden om gedurende de oorlog in Nederland terug te keren. In Brussel kreeg hij de opdracht zich in

gedurende

de illegaliteit te dringen. Hulsman voelde da-
niets voor en zou naar Knolle worden terugge-
zonden worden. Hij wist het evenwel gedaan te
krijgen dat hij met een opdracht naar Le Havre
werd gezonden. Aldaar probeerde hij om zich
met de Engelsen in verbinding te stellen. In
Februari 1944 gelukte het hem in contact te
komen met de Canadezen. Hij werd verhoord en
naar Engeland overgebracht en daar gedurende
enige tijd gevangen gehouden. Contra Hulsman
is door de Inspecteur Schön, verbonden aan
het B.G. te Amsterdam, proces-verbaal opge-
maakt.

70 8314

47. Mej. de Bruin = Helena ten Cate Brouwer,
geboren 27 October 1914 te Alphen aan de Rijn,
gewoond hebbende Wassenaarseweg 2 te Leiden,
thans wonende Honthorststraat 30 te Amsterdam.
Ten Cate Brouwer werd op 24 September 1941
wegens illegale werkzaamheden door de S.D. ge-
arresteerd en veroordeeld tot de doodstraf.
Op 21 April 1942 kreeg zij gratie en werd dit
vonnis gewijzigd in 10 jaar tuchthuisstraf.
Via Dr. Metz (President Feldgericht Luftgau
Holland) gaf zij te kennen dat zij, om aan de
straf te ontkomen, bereid was voor de Duitsers
te gaan werken. Van de S.D. kreeg zij toen de
opdracht om aan de "Reichschule voor Mädels" in
den Nederlanden te Heijthuisen) les te geven
aan de op die school zijnde kinderen. Na enige
maanden aldaar les te hebben gegeven, werd zij
begin Mei 1943 door Knolle op Seehof geplaatst
en aldaar kreeg zij tot October 1943 de bekend
lessen tot opleiding voor spionne. Op 28 Octo-
ber 1943 werd zij naar Italië gezonden en ter
beschikking gesteld van de S.D. er Dr. Harster.
Zij deed in Italië bij de S.D. dienst onder de
schuilnamen van Anneke van Tuijl en Gerda Hof-
man. (Zie voor nadere bijzonderheden het hier-
bijgaand proces-verbaal contra ten Cate Brou-
werd, opgemaakt door de P.R.A. te Leiden. Ten
Cate Brouwer is niet gedetineerd geweest

48. Stegeman = Peter Joseph Schepers, geboren
29 Juli 1907 te Düsseldorf, van beroep koopman,
gewoond hebbende Witte de Withstraat 7 en Gali-
leistraat 7 167 te 's-Gravenhage. Schepers was
lid van de N.S.N.A.P. Op 24 September 1941
werd hij door een onbekend door hem gepleegd fe-
door de Duitsers gearresteerd en te Scheveninge
ingesloten. Na enige tijd werd hij overgebracht
naar Amersfoort, alwaar hij na korte tijd
kampoudste werd. Hij werd als zodanig belast
met de bewaking van de gevangenen en werd be-
rucht wegens de slechte behandeling die hij
als bewaker de gevangenen aandeed. Hij had in

Amersfoort het nummer 1400. Begin Mei 1943 werd hij met enige andere gevangenen uit Amersfoort naar Seehof getransporteerd en zo aldaar een opleiding ontvangen. Slechts kort tijd heeft hij de verschillende lessen gevolgd. Hij kreeg enige weken na zijn komst o Seehof onenigheid met Knolle doordat hij inkopen voor Knolle zou doen, daarvoor geld van deze ontving, doch dit geld ten eigen ba te verbruikte. Na de ruzie met Knolle nam hi de vlucht van Seehof en dook te Amsterdam onder. Na enige weken werd hij te Amsterdam do de Feldgendarmarie gearresteerd en via Amersfoort overgebracht naar het concentratiekamp Natzweilen in Duitsland, alwaar hij d.d. 2 Augustus 1943 is overleden.

overleden!

49. Lodewijks = Alexander Otto Leendert Strijkers, geboren 17 Mei 1892 te Den Helder, van beroep radio-telegrafist, wonende Kwartellaar 2 te Badhoevedorp. Strijkers werd in de herfst van 1940 door de S.D. gearresteerd op beschuldiging van illegaliteit. (Hij had op verzoek van een illegale groep personen, als deskundige op dat gebied een radio-grafische verbinding met de regering in Engeland tot stand gebracht) Strijkers werd via enige gevangenis in Nederland overgebracht naar Duitsland, alwaar hij enige jaren in verschillende concentratiekampen heeft doorgebracht. Hij werd daar vreselijk mishandeld omdat hij geen name wilde noemen, o.a. werd hij uren achtereen met de strop onder zijn oksels aan een galg opgehangen, van welke mishandelingen hij nu nog de nadelige gevolgen ondervindt. In het voorjaar van 1943 verschenen bij hem in het concentratiekamp twee hem onbekende personen, die later bleken Knolle en Sprey te zijn. Deze twee personen deden hem het voorstel om aan de dood te ontkomen, voor de Duitsers te gaan werken, zonder evenwel ontrent deze werkzaamheden in bijzonderheden te treden. Strijkers weigerde, doch hem werd medegedeeld, dat indien hij bij zijn weigering bleef volharden, zijn gehele familie te Badhoevedorp zou worden uitgemoord. Hem werd een bedenktijd van 24 uur gegeven. Na deze termijn verschenen beide personen weer en Strijkers stemde in hun voorstel uit angst voor zijn vrouw en kinderen toe. Bovendien was hij door de doorgestane mishandelingen en slechte verzorging, lichamelijk en geestelijk gebroken. Begin Mei 1943 werd hij overgebracht naar Seehof, alwaar hij volgens de daar aanwezige personen als een wrak aankwam. Hij kreeg daar de eerste tijd les in het seinen van genoemde Witjens, doch werd spoedig onder toezicht van Witjens belast

met het geven van seinlessen. In Augustus 1943 werd hij verplaatst naar Kuhof, alwaar hij weer onder toezicht belast werd met het geven van seinlessen. Op 8 Augustus 1944 werd hij weer naar Duitsland getransporteerd, alwaar hij tot aan de capitulatie van Duitsland in verschillende concentratiekampen heeft gevangen gezeten. Volgens de personen die op Seehof en op Kuhof met Strijkers in aanraking zijn geweest, kwam hij op Seehof al een wrak aan, is hij op beide scholen steeds als gevangene behandeld. Strijkers zou volgens deze personen steeds slecht behandeld zijn in het bijzonder op Kuhof. Van hem wordt beweerd, dat hij zich steeds al een goed Nederlander heeft gedragen, hetgeen de Duitsers niet onbekend was en vandaar zijn slechte behandeling. Meermalen zou hij geslagen zijn. Zijn zaak is door het B.N.V. onderzocht.

50. Hendriks = Jan Hijgenaar, geboren 26 Februari 1913 te 's-Gravenhage, van beroep chauffeur, het laatstwonende van Zuilichemstraat 9 te 's-Gravenhage, thans gedetineerd in de Cellenbarakken te 's-Gravenhage. Hijgenaar was voor Mei 1940 dienstplichtig soldaat. Na Mei 1940 ging hij volgens zijn eigen verklaring via Arbeidsbeurs als chauffeur in dienst bij de S.D. Begin 1941 nam Knolle hem als particulier chauffeur. In Juni 1942 werd hij door de S.D. gearresteerd op beschuldiging van diefstal en zwarte handel. Hij werd veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf en ingesloten in de Cellenbarakken te 's-Gravenhage. April 1943 werd hij met een aantal andere gevangenen uit de Cellenbarakken belast met werkzaamheden op Seehof. Volgens zijn eigen verklaring werd hij eind Mei 1943 door Knolle gedwongen om de lessen op Seehof te volgen. Ongeveer 2 à 3 maanden heeft hij verschillende cursussen gevolgd o.a. in schieten, seinen en verschillende takken van sport. Hijgenaar beweert dat hij dat met tegenzin deed en verklaart dat hij na genoemde tijd na zijn herhaaldelijke verzoeken op Seehof werd ontslagen. Daarna werd hij chauffeur bij het Rijks Commissariaat. Na enige maanden zou Knolle hem daar vandaan hebben gehaald en werd weer chauffeur bij deze. In ongeveer Juli 1944 is hij met Knolle naar Belgrado vertrokken. In August 1944 stuurde Knolle hem naar Nederland terug om enige artikelen voor Knolle te halen. Hijge naar ging evenwel niet naar Belgrado terug doch bleef in Den Haag. In November 1944 ging hij naar de S.D. er Munt om aan deze een Ausweis voor de razzia's te krijgen. Knolle had hem evenwel laten signaleren en hij werd voor de Arbeidsinzet naar Hamburg vervoerd. In Maart

1945 werd hij op eigen verzoek aldaar chauffeur bij het Duitse Rode Kruis, welke functie hij heeft vervuld tot aan de capitulatie van Duitsland. Contra Hijgenaer is door de P.R.A. te 's-Gravenhage proces-verbaal opgemaakt. Zie werkzaamheden op Seehof zijn in zijn dossier verwerkt.

51. Andelaan = Bastiaan Andeweg, geboren 20 November 1919 te IJsselmünde, van beroep kanto bediende, het laatst wonende Korte Houtstraat 13 te 's-Gravenhage. Andeweg was voor Mei 1941 dienstplichtig soldaat. Na Mei 1940 kwam hij via de Opbouwdienst in de Arbeidsdienst. In Mei 1942 werd hij ontslagen. Daarna ongeveer een jaar zonder betrekking geweest. Volgens zijn eigen verklaring vroeg hij aan een Duitser, die hij bij de Arbeidsdienst had leren kennen, of deze een betrekking voor hem wist. De Duitser verwees hem naar de Adriaan Goedkooplaan 9 te 's-Gravenhage. Andeweg werd te woord gestaan door Sprey, die hem mededeelde dat hij op Sorgvliet een administratieve betrekking voor hem had. Mei 1943 werd Andeweg aangesteld, doch inplaats van administratief werk, kreeg hij met enige anderen een opleiding in het seinen, paardrijden en chauffeurslesser. Het bleek hem toen, volgens zijn eigen verklaring, dat hij op een Spionnageschool was bevestigd. Tot Augustus 1943 heeft hij deze opleiding gevolgd. Toen werd hem door Knolle medegedeeld dat hij voor dat werk ongeschikt was. Andeweg kreeg toen een baantje bij de S.D., naar hij zegt als looijongen. Hij wilde daar vandaan en heeft om zijn doel te bereiken, geld gestolen uit de kas van de toenmalige leider van de S.D., de Hauptsturmführer Ahrens. Andeweg werd wegens deze diefstal gevangengenomen en werd tot een jaar tuchthuisstraf veroordeeld die hij in Duitsland heeft ondergaan. Na zijn vrijlating is hij bij zijn ouders te Alkmaar ondergedoken. Contra Andeweg is door de Inspecteur Schön en anderen, allen verbonden als rechercheur aan het B.G. te Amsterdam, proces-verbaal opgemaakt.

52. Donders = Christiaan Leonardus Drossaers, geboren 24 April 1889 te Breda, van beroep Inspecteur van Politie (te Breda en het laatst te Helmond) het laatst wonende Ophoviuslaan 47 te 's-Hertogenbosch. Drossaers was van 1921 tot 1927 Kanselier bij de Gezantschappen te Sophia en Boekarest. Daarna is hij in de handel gegaan. Voor de oorlog was hij reeds lid van de N.S.B. Door middel van de N.S.B. werd hij in 1941 Inspecteur van Politie te Eindhoven en in 1942 te Helmond, waar hij tevens

waarnemend Commissaris van Politie was. In April 1943 werd hij als zodanig geschorst. Eind Mei 1943 werd hij op Seehof geplaatst, waar hij een opleiding tot spion zou krijgen. Hiervan kwam evenwel door de uitspattingen niets terecht en werd hij belast met kantoorwerkzaamheden op Seehof. Hij kreeg wegens zijn schulden onenigheid met Knolle en werd in October 1943 van Seehof weggestaard. Daarna heeft hij enige tijd bij de S.D. op het Binnenhof gewerkt, waar hij een overzicht moest samenstellen over de indeling van de Nederlandse Politie. Na enige maanden kreeg hij ontslag. Daarna heeft hij gewerkt bij een accumulatoren-fabriek te Den Haag. (Vulling van lege batterijen) Vervolgens is hij bij het Rode Kruis van de Landwacht gegaan) Beweerd wordt dat hij bij een vliegeraanval in Gelderland of Noord Brabant zou zijn gedood. Drossaers was ook lid van de Germaanse S.S. Door de P.R.A. te 's-Gravenhage is hij gesignaleerd.

53. van Maanen = Franciscus de Mos, geboren te Den Haag, 23 Augustus 1904, gewoond hebbende Seinpoststraat 35 te Den Haag. Gedetineerd in de Cellenbarakken te Den Haag. Aangehouden 17 April 1945 te Epe. Einde 1939 lid der N.S.N.A.P. Was adjudant van Kruyt. In October 1940 lid der N.S.B. geworden. Op 21 November 1940 aangesteld als leider afd. Propaganda en Voorlichting Winterhulp Nederland te Utrecht. Daarna spreekbeurten voor de N.S.B. verzorgd. Van begin 1942 tot einde 1942 werkzaam geweest als inkoper bij de N.V. Niham te Rotterdam en Tiefbau Fischer (houtbedrijf) te Kolwin en Bisadka (vanaf 3 Maart 1942) Einde 1942 terug naar Den Haag. Vervolgens diverse spreekbeurten vervuld voor de N.S.B. in de actie "Nederlandse Volks-eenheid tegen het Bolsjewisme". De maanden April en Mei 1943 doorgebracht in Berlijn voor propagandadoeleinden voor de in Duitsland werkende Nederlandse arbeiders. Toen de Mos nog lid der N.S.N.A.P. was, had hij Knolle een enkele maal ontmoet. Had op 21-2-'43 deze schriftelijk gevraagd om werk. Kreeg in Mei 1943 bevel zich bij Knolle in Den Haag te melden. Werd na een onderhoud met Knolle zonder meer geplaatst op "Seehof" teneinde aldaar een seinopleiding te volgen. Heeft deze opleiding gedurende 5 weken onder protest gevolgd. Werd in ~~oktob~~ ongeveer Juni/Juli 1943 gearresteerd omdat hij tegenover derden (later bleek dit een der vertrouwen mensen van Knolle te zijn geweest) uitlatingen had gedaan over de situatie op "Seehof" hetgeen uitdrukkelijk verboden was. Werd na 26 dagen door Knolle verhoord. Werd voor straf op transport gesteld naar Rusland en heeft daar van

27-8-'43 tot Augustus 1944 gewerkt als boekhouder op een aannemersbedrijf. Zijn werkzaamheden ressorteerden onder het Ostministerium. Keerde in Augustus 1944 naar Nederland terug en was tot aan de bevrijding belast met het toezicht op het rooien van boomen op de Veldwaten behoeve van de Duitse Weermacht. (Heeresgruppe H.) Werkzaamheden op "Seehof" in dossier verwerkt. Proces-verbaal opgemaakt door P.R.A. Den Haag.

54. Meulenberg - Adriaan Morren, geboren 30 Januari 1899 te Utrecht, van beroep chauffeur, wonende Spreinweg 61 bis te Utrecht. Morren is ongeveer een jaar bij de Oost Compagnie werkzaam geweest. In April 1943 kwam hij uit de Oekraïne terug en was hij naar zijn eigen verklaring zonder werk. Door middel van een kennis, genaamd Hoogeboom, die naar hij beweert later bij de S.S. is gegaan en aan het Oostfront is gesneuveld, kwam hij in aanraking met Knolle die volgens Hoogeboom mensen voor een bepaalde werkkring zocht. Morren stelde zich in verbinding met Knolle die hem mededeelde dat hij administratieve werkzaamheden voor hem had en dat hij zich moest melden aan een villa aan de Adriaan Goedkooplaan te Den Haag. Morren werd te woord gestaan door een Duitser genaamd Schul die hem belastte met grondwerk te verrichten op de buitenplaats Sorgvliet. Aan Morren werd medegedeeld dat hij voortaan als schuilnaam Meulenberg zou krijgen. Morren vond het op Seehof een geheime geschiedenis, hij mocht de buitenplaats niet verlaten, doch had verlangen naar zijn vrouw en besloot om over de omheining te klimmen en naar Utrecht te gaan. Dit heeft hij inderdaad gedaan, in gezelschap van een persoon genaamd Nevens. Het werd door Knolle ontdekt, die hem liet arresteren en hem in gezelschap van Nevens weer naar de Oekraïne liet brengen. Hij kreeg de mededeling dat hij gedurende de oorlog niet meer in Nederland mocht komen. Hetzelfde gebeurde met Nevens. Morren beweert dat hij geen opleiding op Seehof heeft gehad. De reeds genoemde Witjens beweert evenwel dat hij hem enige tijd les in het seinen heeft gegeven. Contra Morren is door de P.R.A. te Utrecht proces-verbaal opgemaakt. Zijn werkzaamheden op Seehof zijn niet in het dossier verwerkt. Op 4 Januari 1946 is hij door het B.G. te Amsterdam in vrijheid gesteld.

55. Nobel = Adranus Cornelis Antonius Nevens, geboren 25 October 1894 te 's-Gravenhage, van beroep smid, wonende Ribesstraat 88 te 's-Gravenhage. Nevens was lid van de N.S.B. In Mei 1943 kwam hij door bemiddeling van de reeds genoemde A.K.O.F. van der Heide, die hij door de

N.S.B. had leren kennen, op Seehof terecht. Hi werd daar volens zijn eigen verklaring belast met het plaatsen van de sanitair. Nadat hij daar enige weken was, heeft hij op verzoek van Sprey, althans volgens zijn zeggen, deelgenomen aan de lessen in seinen, doch toen hij de bedoeling hiervan begreep, zou hij met veel moeite hiervan zijn afgekomen. Hij beweert dat hij daarna van Knolle de mededeling kreeg dat hij had te kiezen tussen een concentratiekamp of vrijwillige dienstname bij de Oost-Compagnie en in Rusland te gaan werken. Hij verkoos het laatste en werd naar het Oosten gebracht, alwaar hij tot April 1945 zou zijn geweest. Neevens was ook intern op Seehof, was daar onder de schuilnaam Nobel. Hij zou op 5 Juli 1943 op last van Knolle zijn gearresteerd. Contra Neevens is door de P.R.A. Den Haag een dossier opgemaakt. De werkzaamheden van Neevens op de A. Schule zijn hierin verwerkt. Op 13 September 1946 is Neevens in vrijheid gesteld.

56. Barth = Marcel Philip Berlijn, geboren 26 Augustus 1904 te Antwerpen, van beroep chauffeur het laatst wonende Oudeweg 450a te M Siddeburen (Gr.) later Trøyentenhoflaan 56 te Berghem (Belgie). Berlijn is dd 11 Juni 1945 gearresteerd en d.d. 17 Februari 1947 op last van de Procureur-Fiscaal door de Vreemdelingen Politie van de gemeente 's-Gravenhage aan Belgie uitgeleverd. Berlijn zou Nederlander zijn. Volgens het verhoorrapport van Berlijn door het B.N.V. zou Berlijn, nadat hij tot die tijd verschillende werkzaamheden voor de Duitsers te hebben verricht, (werken op een vliegveld en als chauffeur) eind December 1943 vermoedelijk voor Amt VI, op Seehof zijn geplaatst en daar tot Juni 1944 een opleiding in het seinen hebben gevolgd. Daarna zou hij voor deze afdeling van de S.D. verschillende onbelangrijke werkzaamheden hebben verricht in onderscheidene plaatsen in Nederland, o.a. in Groningen. Na de capitulatie van Duitsland is hij gearresteerd en op bovenvermelde datum aan Belgie uitgeleverd. Het is niet bekend op welke gronden deze uitlevering is geschied. Voor zijn opleiding op Seehof heeft hij evenwel ook in Belgie voor de Duitse Wehrmacht gewerkt, zodat het mogelijk is, dat hij zich in die periode zodanig heeft misdragen, dat Belgie hiervoor zijn uitlevering heeft gevraagd.

57. Hein = Robert Lodewijk Berlijn, geboren 9 Maart 1913 te Antwerpen, van beroep verkoper, voorheen wonende Sint Benedictusstraat 86 te Antwerpen, het laatst Oudeweg 450a te Siddeburen (gemeente Slochteren) momenteel gedetineerd

in de Cellenbarakken aan de van Alkemadelaan te 's-Gravenhage. Berlijn heeft vrijwel zijn gehele leven te Antwerpen gewoond. Bij het uitbreken van de oorlog in Mei 1940 woonde hij ook aldaar en meldde hij zich vrijwillig voor het Nederlandse Leger, waarmee hij terugtrok naar Frankrijk, alwaar hij een opleiding voor het leger zou krijgen. Na de capitulatie van Frankrijk ging hij weer terug naar Antwerpen. Hij was toen werkloos en werd als grondwerker tewerkgesteld op verschillende vliegvelden in België. Aangezien hij begin 1942 tewerkgesteld zou worden in Duitsland en mede omdat de grondwerkzaamheden hem te zwaar werden, keek hij uit naar andere werkzaamheden. Medio Juni 1942 werd hij civiel chauffeur bij de Duitsers in Antwerpen, welke functie hij heeft vervuld tot December 1943, in welke maand hij wegens ruzie met de Duitsers ontslagen werd. Hij was toen werkloos en door bemiddeling van een Belgische vriend kwam hij in contact met de Duitser Kraetz (leider van de S.D. in Brussel). Kraetz zeide een betrekking voor hem te hebben, doch dan zou hij eerst een opleiding dienen te volgen. Deze functie zou pas aanvangen na afloop van de oorlog en Berlijn zou dan als inlichtingenman in Afrika tewerkgesteld worden. Berlijn nam het aanbod aan en in Januari 1944 werd hij vanuit België naar Kuhof gebracht, alwaar hij tot April 1944 van Lodewijks onderricht in het seinen kreeg. In April werd hij vanuit Kuhof overgebracht naar Seehof. Daar kreeg hij weer les in het seinen en wel van Nebel en Asbach, terwijl hij van Hegeman technische lessen kreeg. In Juni 1944 was hij zover dat hij zelfstandig kon seinen en verliet hij de school en ging naar zijn woning te Antwerpen. Door Kraetz zou hij ingezet worden in de omgeving van Gent, doch door de oorlogsomstandigheden is daar niets van terechtgekomen. Begin September 1944 werd hij door Kraetz naar Ahrens in Den Haag gezonden. Door Ahrens werd hij belast om door de linies heen naar Antwerpen te gaan en daar de stemming van de bevolking te peilen. (Antwerpen was inmiddels bevrijd) Op 11 of 12 September vertrok Berlijn en ging zonder moeilijkheden door de linies. In Antwerpen is hij één dag geweest, waarna hij weer naar Ahrens terugkeerde. Daarna werd hij door Ahrens naar de provincie Groningen gezonden en nam hij zijn intrek bij familie van hem te Siddeburen. In October kwam Hinkfusz, die hij inmiddels door Ahrens had leren kennen, bij hem in Groningen en deelde hem mede dat hij of zijn broer Marcel die op het zelfde adres te Siddeburen vertoefde, weer door de linies naar België moest om daar gegevens te verzamelen. Marcel was ziek en hij nam de opdracht op zich. Berlijn vertrok met bestemming België, doch werd op 2 November 1944 bij zijn poging om door de linies te komen, door de Amerikanen te Zevenbergen gegrepen

en gevangen genomen. Via verschillende kampen in België werd hij op 5 November 1945 als Nederlander aan de Nederlandse autoriteiten uigeleverd. Contra Berlijn is door de P.R.A. te Groningen proces-verbaal opgemaakt. Zijn opleiding op Seehof is in zijn dossier gereleveerd.

58. Brouwer = Johann Wilhelm Heinrich Flaskamp, geboren 29 November 1909 te Mülheim, Nederland, van beroep electricien, het laatst wonende ~~Kran~~ Transvaalstraat 4 rood te Haarlem, thans gede-tineerd in de Strafgevangenis te Treebeek. In Februari 1944 las Flaskamp een advertentie in het Nieuws van de Dag, waarin radio-telegrafisten werden gevraagd. Flaskamp was toen werkzaam in Duitsland (Gelsenkirchen) en was juist met verlof thuis. Hij schreef op deze advertentie en ongeveer een maand later kwam bij hem op zijn werk te Gelsenkirchen een Duitser, genaamd Kramer. (Kramer was verbonden aan Amt VI te Den Haag) Kramer zeide tegen hem dat hij bij hem kwam naar aanleiding van de sollicitatie van Flaskamp op de reeds gememoreerde advertentie. Na enige besprekingen deelde Kramer aan Flaskamp mede, dat hij zich zo spoedig mogelijk diende te melden op het buitengoed Sorgvliet, teneinde een opleiding in het seinen te ontvangen. Eind Maart 1944 meldde Flaskamp zich op Sorgvliet (Seehof) Hij kreeg aldaar een opleiding van Pollman en van Hegeman. Ook is hij enige tijd op Kuhof geweest, voor opleiding tot seiner. Buiten bovengenoemde instructeurs heeft hij ook lessen gehad van Bakker. Op 10 Juni 1944 was zijn opleiding voltooid en de volgende dag bracht Hinkfusz hem naar Haarlem en bracht hem onder in perceel Transvaalkade 4 rood aldaar. Hinkfusz deelde hem toen mede, dat hij een zender zou krijgen en dat het de bedoeling was dat Flaskamp door middel van dit zendertje bij een eventuele invasie van de Geallieerden berichten over de bewegingen van de Geallieerde troepen aan de Duitsers moest doorgeven. Flaskamp stemde hierin toe en eënde September 1944 bracht Hinkfusz hem de zender. Flaskamp zou voor deze werkzaamheden 75 gulden per week ontvangen. Volgens zijn eigen verklaring heeft Flaskamp zich nadien in verbinding gesteld met de ondergrondse van Haarlem en Amsterdam en deze met alles op de hoogte gesteld. Contra Flaskamp is door de P.R.A. te Haarlem een dossier samengesteld. Hij is door het B.G. te Amsterdam voor bovenomschreven feit en voor een door hem tijdens de bezetting gepleegde overval d.d. 22 April 1948 tot vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld.

59. Lenz = Henricus Georgtius Jozef Moorman geboren 5 Maart 1916 te Veldhoven (N.B.) van beroep radio-technicus, wonende Venendaalkade 121 te 's-Gravenhage. Moorman was vana Juli 1941 tot Juli 1942 als radio-technicus werkzaam bij Philips. Daarna werd hij voor de Arbeidsinzet tewerk gesteld te Lightenau in Duitsland. In Augustus 1942 vluchtte hij en dook onder te Zuilen. Na enige tijd ondergedoken te zijn geweest, solliciteerde hij een advertentie in een dagblad, in welke advertentie een radio-monteur werd gevraagd. Hij kwam door deze sollicitatie in contact met een zekere Panderman, die naar hem later bleek een V-mann van Ahrens was. Door deze Panderman kwam hij in contact met Ahrens en Hinkfusz. Deze beide Duitsers ondervroegen hem over zijn vroegere werkzaamheden en tijdens deze ondervraging viel Moorman door de mand en vertelde hij dat hij voor de arbeidsinzet was ondergedoken. Ahrens deelde hem mede dat hij niet vervolgd zou worden indien hij, Moorman, genegen was om voor Ahrens te werken. Moorman zag geen uitweg en stemde toe. Hij werd op Sorgvliet geplaatst en kreeg daar enige maanden een opleiding in het seinen. Na zijn opleiding kreeg hij in zijn woning aan de Venendaalkade te Den Haag een zendertje voor de dienst van Ahrens (Abt. VI) Hij moest verbindingen met Berlijn onderhouden en zich indringen in de illegaliteit. Om het laatste te bereiken moest hij tewerk gesteld worden bij de firma Siemens te Den Haag en zich uitgeven voor anti-Duits. Tot Mei 1945 heeft Moorman in verbinding gestaan met Abt. VI. Hij beweert dat hij zich niet aan Ahrens heeft willen onttrekken, aangezien hij daardoor op de hoogte kon blijven, ten dienste van de illegaliteit, van de werkzaamheden van Ahrens. Contra Moorman is door de P.R.A. proces-verbaal opgemaakt. In Augustus 1945 is hij door de Field Security gearresteerd en ingesloten in de Cellenbarakken alhier. Na drie dagen werd hij weer in vrijheid gesteld. Bij het opmaken van zijn dossier door de P.R.A. is hij door deze dienst weer aangehouden doch na verhoor heengezonden. Op 6 Februari 1947 is zijn dossier naar het B.G. te Den Haag heengezonden.

60. ?

61. Mej. Hendriks = Jacoba Cornelia Maria Sassen, geboren 24 Augustus 1916, het laatst wonende Rustlandstraat 30 te Breda, thans wonende in Frankrijk, adres onbekend. Sassen heeft een opleiding in seinen op Seehof gehad.

62.

62. Toni Yester = Andreas Engwirda, geboren 16 December 1917 te Leeuwarden, het laatst wonende Heugenerweg 25b te Maastricht. Engwirda was een V-man van Ahrens (Abt. VI) en heeft een opleiding tot marconist op Seehof gehad. Er wordt beweerd dat hij op de Balkan is ingezet. De verblijfplaats van Engwirda is onbekend. Hij is gesignaleerd door de P.R. A. te Maastricht.

63. Dijkhuizen =

64. Stralen = Geen nadere gegevens.

65. Mej. Gold = Hildegard Sommerkorn, geboren 15-11-'17 te Wuppertal, Duitse. Typiste van Knolle. Adres: Königsbrücke 32 Bielefeld. Heeft een seinopleiding op "Seehof" gevolgd. Is met Knolle naar Belgrado vertrokken.

66. Mej. Klein = Marianne Anneliese Elfriede Bessels, geboren te Barmen 10 Maart 1917. Adres: Leichlingen (Köln) Opladenstrasse 5. Duitse tyiste van Knolle.

67. Schulz = Duitser, geen nadere gegevens.

68. Stein = Paul de la Roche (Belg). Ontving W/T opleiding in "Seehof" in voorjaar 1944 voor Ahrens. Geen nadere gegevens.

70. Leers = Hugo Frans Margaretha van der Wiele (Belg). Ontving W/T seinopleiding voor Ahrens op "Seehof" in voorjaar 1944. Is daarna ingezet als "linecrosser". Thans vermoedelijk overleden. Geen nadere gegevens.

PD 6020

Duval	} geen verdere gegevens aanwezig
Mareau	
Ali	
Andréé	
Weber	
Lautier	
Roger	
Buck-Jones	

72. Skorzeny = Hauptsturmführer, van beroep ingenieur. Geen nadere gegevens. Skorzeny was verbonden aan het R.S.H.A. Abt VI (Feindberührung). Hij kreeg vooral bekendheid door

de bevrijding van Mussolini en was een persoonlijk vriend van Himmler. Oorspronkelijk belast met spionage, werd hij later belast met spionage en sabotage. Door zijn bekwaamheid op dit terrein verkreeg hij grote vermaardheid. Wordt in begin 1940 belast met de oprichting van spionage- en sabotagescholen. Vandaar ook dat hij zeggenschap had op "Seeho" en deze school ook enige malen bezocht.

73. Hinkfusz = Armin Hinkfusz, geboren 14-4-'10 te Riga. Obersturmführer, verbonden geweest aan Abt VI B.d.S. und des S.D. in Nederland. Hinkfusz werd in de winter van 1943 aan Ahrens toegevoegd om onder diens leiding het Inetz (Invasionsnetz) op te bouwen en de verdere leiding daarover te behouden. Heeft na de capitulatie van Duitsland in Nederland gevangen gezeten en is op 13-10-'46 naar Duitsland getransporteerd.

74. Bakker = Ferdinand August Bakker, geboren te Grisse (N.O.I.) 2-12-'21, laatste adres: Willemspark 5c Den Haag. Gedetineerd te Treebeek. Door Bijzonder Gerechtshof Amsterdam d.d. 22-4-'48 veroordeeld tot 7 jaar m/a. Dossier P.R.A. Haarlem en Den Haag. Bakker was radio-technicus aan het "Havel Instituut" te Berlijn. Wordt einde 1943 toegevoegd aan Hauptsturmführer Ahrens en belast met het tijdelijk geven van seinlessen op "Seehof" en had nadien de technische controle op de bij de agenten van het Inetz geplaatste zendapparaten.

75. Hagen = Bekker, Duitser, Obersturmführer. Was tijdelijk opvolger van Sprey. Geen verdere gegevens.

76. Dr. Peters = Pechow, Duitser, Sturmbannführer, definitieve opvolger van Sprey tot Augustus 1944. Geen verdere gegevens.

77. Paul Aro Geen gegevens.

78. Sweers = Sweers (belg). Schuilnaam was "Sola". Voormalig Belgisch officier, einde 1943/begin 1944 seinopleiding gevolgd op "Seehof". Was V-mann van Ahrens. Wordt in September 1944 naar België gezonden. Geen nadere gegevens.

79. Heger = Geen nadere gegevens

70 6023
80. Ahrens = Heinrich Johann Ahrens, geboren
1-12-'11 te Bremen, Hauptsturmführer. Na 1943
Hoofd van Abt VI B.d.S. und des S.D. In 1943
belast met het opbouwen van I-Netz.

Aan A.C.D. (~~t.a.v. Meij. Wijnhuizen~~)

Gevolg gevend aan ons mondeling onderhoud van enige dagen geleden, geef ik U onderstaand enige aanwijzingen voor het completeren van het O.D. 110 (Sabotageschool SEEHOF "ZORGVLIET").

1/... De naam van het betreffende O.D. is verkeerd gekozen. De "A-Schule (~~A~~-Schule = Agentenschule) was gevestigd op het landgoed "SORGHVLIET" aan de Oude Scheveningseweg te Den Haag. Onder Duits beheer werd dit genoemd "SEEHOF". Deze beide namen worden voortdurend doorelkaar gehaald.

2/... Uit het hierbijgaande uittreksel van het rapport van Walter MUELLER blijkt, dat de school niet onder de S.D.-III (zoals veelal ten onrechte wordt aangenomen) viel, maar onder Amt VI van het R.S.H.A. Indien dit document als eerste papier in het O.D. wordt opgenomen geeft het reeds een goed beeld van doel en opzet van de school.

3/... Gedetailleerde overzichten van de op de school gevolgde methoden van onderwijs en omtrent de behandelde "leerstof" zijn te vinden in de Blauwkapelonderzoekingsrapporten omtrent F.A. BAKKER en FLASKAMP. Deze rapporten zijn vermoedelijk nog wel in meerdere exemplaren voorhanden in het Magda-archief. Eén exemplaar zou dan in het O.D. 110 gedaan kunnen worden.

4/... In het door mij indertijd aan Magda afgestane archief van Camp 030 moeten nog verscheidene onderzoekingsrapporten zijn omtrent oud-leerlingen van de school. Ik herinner mij o.a. nog de namen V.d.WIELE en De VREESE. *Stuyker*

5/... Voorzover van de onder 3 en 4 genoemde mensen geen extra copien van rapporten voorhanden zijn, zou kunnen worden volstaan met op de omslag van het O.D. 110 een verwijzing te maken naar bovenbedoelde dossiers.

6/... Hetzelfde geldt voor het P.D. ten name van P.A. HULSMAN, waarin zich een 020 rapport bevindt (echter slechts in één enkel exemplaar) waarin vele bijzonderheden over de school staan. PD 4532

7/... De hieraangehechte stukken zijn door mij gelicht uit het Magda-dossier 7292/45. Zij kunnen in het O.D. 110 worden opgelegd. De rest van dossier 7292/45 is van geen belang meer.

X Het dossier 6097/46 (Obergereiter SEEHOF) heeft niets met de spionage- en sabotageschool SEEHOF te maken.

21.10.47

Logo

UITGEBOEKT

8/110

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
Jayastraat 68.

's-Gravenhage, 17 Maart 1949.

No. X 57398
G e h e i m .

Onderwerp: Dienst K.

In aansluiting op het telefoongesprek, dat ik dezer dagen met U had, inzake dienst K, kan ik U berichten, dat door dienst K van Uw Ministerie geen werkzaamheden meer verricht behoeven te worden ten dienste van mijn bureau inzake A-Schule West-Fat 134 en S.S.Jagdverbände.

Ik zou het op prijs stellen de dossiers, die ter beschikking waren gesteld van "Dienst K" bij de opheffing van die dienst terug te mogen ontvangen. Mochten zich verder bij genoemde dienst nog stukken bevinden, die voor mijn ~~bureau~~ van betekenis zijn, dan zou ik het ten zeerste op prijs stellen, deze te zijner tijd ter inzage te mogen hebben.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze:

LP

L. P o t .

Dossiers

A-Schule West

FAT 134 en

Jagdverbände

zijn werkzaamheden

jo 12/3

Aan de Hoogedelgestrenge Heer
Mr. J.P.G. G o o s s e n ,
Hoofd Bureau Kabinet v.d.
Afdeling Politie van het
Ministerie van Justitie,
Raamweg 47,
's-Gravenhage.

OD 110

JUS

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN
Javastraat 68.

No. X57393.

's-Gravenhage, 11 Maart 1949.

G e h e i m .

Onderwerp: Dienst K.

al [Stamp]

In aansluiting op het telefoongesprek, dat ik dezer dagen met U had, inzake dienst K, kan ik U berichten, dat door dienst K van Uw Ministerie geen werkzaamheden meer verricht worden ten behoeve van mijn dienst.

Ik zou het op prijs stellen de dossiers, die ter beschikking waren gesteld van "Dienst K" bij opheffing van die dienst terug te mogen ontvangen. Mochten zich verder bij genoemde dienst nog stukken bevinden, die voor mijn dienst van betekenis zijn, dan zou ik het ten eerste op prijs stellen, deze te zijner tijd ter inzage te mogen hebben.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze:

A

in opmaak van Pot

L. P O T .

Aan de Hoogedelgestrengste Heer
Mr. J.P.G. Goossen,
Hoofd Bureau Kabinet van de
Afd. Politie van het
Ministerie van Justitie,
Raamweg 47,
's-Gravenhage.